

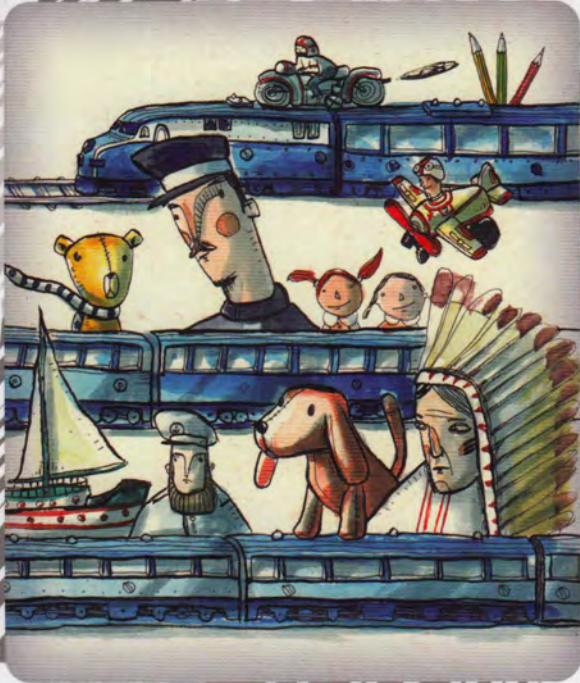
1970 ANDERSEN ÖDÜLÜ

Gianni Rodari

MAVİ OK

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI
Öykü

Çeviren: Eren Cendey

Resimleyen: Sedat Girgin

1. basım

CAN
ÇOCUK

Gianni Rodari

MAVİ OK

Çeviren: Eren Cendey ■ Resimleyen: Sedat Girgin

Yayın Koordinatörü: İpek Gür
Editör: Ebru Akkaş Kuseyri
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir
Tasarım Uygulama ve Dizgi: Hüseyin Altınel
Kapak Baskı: Azra Matbaası
İç Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaası

1. Basım: 2000 adet, Ağustos 2012

ISBN 978-975-07-1507-5

La Freccia Azzura, Gianni Rodari

© 1980, Maria Ferretti Rodari ve Paola Rodari, İtalya

© 2008, Edizioni EL S.r.l., Trieste, İtalya

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2012

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

**Davranış Bilimleri Enstitüsü uzmanlarından Klinik Psikolog
Cemre Soysal tarafından 10 yaş ve üstü çocuklar için uygun bulunmuştur.**

CAN
ÇOCUK

Gianni Rodari

İtalya'nın yetiştirdiği en iyi çocuk kitapları yazarı olarak tanınan Gianni Rodari (1920-1980) daha on yaşındayken şiirler yazıyor, müzikle uğraşıyordu. Amacı müzisyen olmaktı. Yirmi yaşında müzik öğretmeni oldu. Uzun süre gazetecilikle uğraşan yazar, bir çocuk gazetesinin de yönetmenliğini yaptı. 1947'de çocuklar için yazmaya başladı ve sonunda da dünyanın en iyi çocuk kitapları yazarlarına verilen büyük ödülü, Hans Christian Andersen Ödülü'nü 1970 yılında aldı.

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

BİR TELEFONLUK MASALLAR

GÖKYÜZÜNDEN GELEN PASTA

**GÖRÜNMEZ OLAN TONİNO'NUN
MACERALARI**

**MARKO İLE MİRKO'NUN
SERÜVENLERİ**

MASAL İÇİNDE MASAL

MASALLAR VE KURGU MASALLAR

SOĞAN OĞLAN

TELEVİZYONA DÜŞEN ÇOCUK GİP

MAVİ OK

İçindekiler

- Befana'nın Dükkânı, 7
Mavi Ok, 13
Francesco,21
İstasyon Şefinin Hiçbir Düşüncesi Yok, 27
Bozukluk İşbaşında, 29
Hareket, 35
Sarı Ayı İlk Durakta İniyor, 40
Köprüde Alam, 53
Gül Bebeğe Veda, 61
Bir General Heykeli, 66
Konuşan Anıt, 76
Hedefe Doğru, 85
Üç Kukla'nın Kalbi, 94
Francesco'nun Öyküsü, 101
Oturan Pilot Yere İniyor, 114
Yarımsakal Denize Açılıyor, 121
Bir Kutu Pastel Boyanın Olağanüstü Öyküsü, 124

27 Numaralı Ev, 136
Befana İşini Bilir, 145
Bozukluk Ölmek İstiyor, 156
Bozukluk Havlamayı Öğreniyor, 163
Arkadaş Nedir?, 169

Befana'nın Dükkânı

Befana Cadısı yaşlı, seçkin ve soylu bir hanımdı; sanırsınız bir barones.

Arada sırada kendi kendine söylenirdi, "İnsanlar bana cadı diyorlar ve ben onların bilgisizliklerini yüzlerine vurmamak için karşı çıkmıyorum. Oysa ben bir barones sayılabiliyim, nazik insanlar bunu bilirler."

Hizmetçisi Teresa onu memnun etmek için, "Evet Barones Hanım," derdi.

"Tamam, gerçek bir barones olmayabilirim ama az kaldı. Zaten aradaki fark pek de belli olmuyor değil mi?"

"Hayır, Barones Hanım."

7 Ocak sabahıydı. Befana Cadısı ve hizmetçisi bütün evlerin çatılarını dolaşmışlar, bütün bacalara girip çıkmışlar ve müşterilerine armağanlar dağıtmışlardı. Giysilerinin üzeri hâlâ karlı ve buzlu.

“Sobayı yak,” dedi Befana Cadısı, “üzerimizi kurutalım. Çalı süpürgesini de kaldırabilirsin, bir yıl kullanmayacağız onu.”

Teresa süpürgeyi yerine koyarken söyleniyordu:

“Süpürgeyle uçmak güzel olabilir ama şimdi uçaklar hatta roketler varken neden hâlâ bunu kullanıyoruz bilmem. Üstüne üstlük bir de üşüttüm.”

“Bana güzel bir papatya çayı yap!” diye buyuran Befana, gözlüğünü taktı ve yazı masasının önünde duran eski deri koltuğuna oturdu.

“Emriniz olur Baronesim,” dedi hizmetçisi fareyi andıran sesiyle. Befana ona şöyle bir baktı, “Biraz kaba saba,” diye düşündü, “ama terbiyeli ve neredeyse bir barones sayılabilecek benim gibi bir hanıma nasıl davranılacağını biliyor. Ona maaşına zam yapacağımı vaat edeyim. İşler kesat giderken zam yapmam söz konusu bile değil ama heveslensin biraz.”

Befana içini çekti ve kayıt defterlerine daldı.

“Bakalım biraz. Bu sene işler iyi gitmedi, pek az para kazanabildim. Herkes hediyenin güzelini istiyor ama sıra ödemeye gelince iş değişiyor. Söz veriyorlar, sanki ben çok zenginmişim gibi sonradan ödemek üzere deftere yazdırıyorlar ama bir daha ortalarda görünmüyorlar. Dükkândaki oyuncakların hepsini dağıttım, bugün depodan yeni oyuncaklar getirmem gerekecek.”

Hesap defterini kapattı ve o sabah eve girerken

posta kutusunda bulduğu mektupları karıştırmaya başladı.

"Al işte," diye homurdandı, "bekliyordum bunu. Ben rüzgârlara meydan okuyorum, buz tutmuş çatılarda düşüp boynumu kırma tehlikesini göze alıyorum, onları gene de mutlu edemiyorum. Biri tahta kılıç istemezmiş de tabanca istermiş; tabancanın on kat daha pahalı olduğunu bilmiyorlar tabii. Biri de uçak istermiş; bak şu işe! Babasının sadece üç yüz kuruşu varmış. O paraya ne hediye edebilirdim ki?"

Befana mektupları çöpe attı, gözlüğünü çıkarttı ve seslendi:

"Teresa, papatya çayım hazır mı?"

"Hemen geliyorum Baronesim."

"İçine bir damla rom ekledin mi?"

"İki kaşık koydum."

"Abartmışsın, bir buçuk kaşık yeterdi. Şişenin neden hemen dibi görünüyor, şimdi anlaşıldı. Üstelik onu alalı daha şunun şurasında dört yıl ancak oldu."

Kaynar sıcaklıktaki papatya çayını eski hanımların bildiği üzere ağzı yanmadan yudumlarken Befana bir yandan da çevreyi kolaçan ediyordu. Mutfağın, deponun, arka deponun, küçük deponun ve yatak odasının bulunduğu üst kata çıkan merdivenin altını ince ince gözden geçiriyordu.

İnik kepengiyle dükkân pek hüzünlü görünüyor-

du, vitrinler boştu, raflarda sadece boş kutular ve buruşuk paket kâğıtları duruyordu.

"Deponun anahtarını ve mumu alıp gel," dedi Befana. "Biraz daha mal getirmemiz gerekiyor."

"Barones Hanım, bugün sizin bayramınız, gene de çalışmak mı istiyorsunuz?"

"Niye, insan bayram günü karnını doyurmaz mı?"

"6 Ocak geçti artık."

"Evet ama bir sonraki 6 Ocak'ta kutlanacak Epifani bayramının kutlanmasına üç yüz altmış beş gece kaldı."

Belki açıklamamız gerekebilir: Dükkân bütün yıl açık kalıyordu, vitrinleri her zaman aydınlıktı ve böylece çocuklar şu ya da bu oyuncuğu seçmeye, ana babaları da sipariş verebilmek için paralarını hesaplamaya zaman bulabiliyorlardı.

Hem ayrıca ve hem de iyi ki her gün birinin doğum günü var ve çocuklar için doğum günleri, armağan almak için en iyi bahanedir.

Şimdi Befana'nın koca bir yıl boyunca ne yaptığını biliyoruz: Dükkânında durur ve bekler. Vitrinin arkasına saklanır, insanların, daha da önemlisi çocukların yüzlerini inceler. Yeni bir oyuncuğun ilgi çekip çekmediğini hemen anlar; o oyuncak başarılı olmazsa vitrinden alıp yerine bir başkasını koyar.

Moda oyuncaklar konusunda burnu gerçekten iyi koku alıyor. Vitrini birkaç yıldan bu yana uzay üssüne

benzemeye başladı. Gene de modası hiç geçmeyen oyuncaklar da vardır: Befana, kız çocuklarının aya bile gitseler bebeklerini yanlarından ayırmayacaklarını bilir.

Mavi Ok

Depo, tam dükkânın üst katında bulunuyordu. Befana ile Teresa, vitrine ve raflara yeni oyuncaklar dizebilmek için aşağı yukarı yirmi kez inip çıktılar.

Teresa daha üçüncü çıkışta yoruldu. Merdivenin ortasında durdu ve kucağındaki bebeklerle dolu bohçadan bakışlarını kaldırarak:

"Hanımım," dedi, "kalbim güm güm atıyor."

"Çok iyi, çok iyi tatlım," dedi Befana, "atmasa ölmüş olurdun zaten."

"Bacaklarım ağrıyor Barones Hanım."

"Bacaklarını mutfakta bırak dinlensinler, zaten onlar bir şey taşımaya yaramıyor nasılsa."

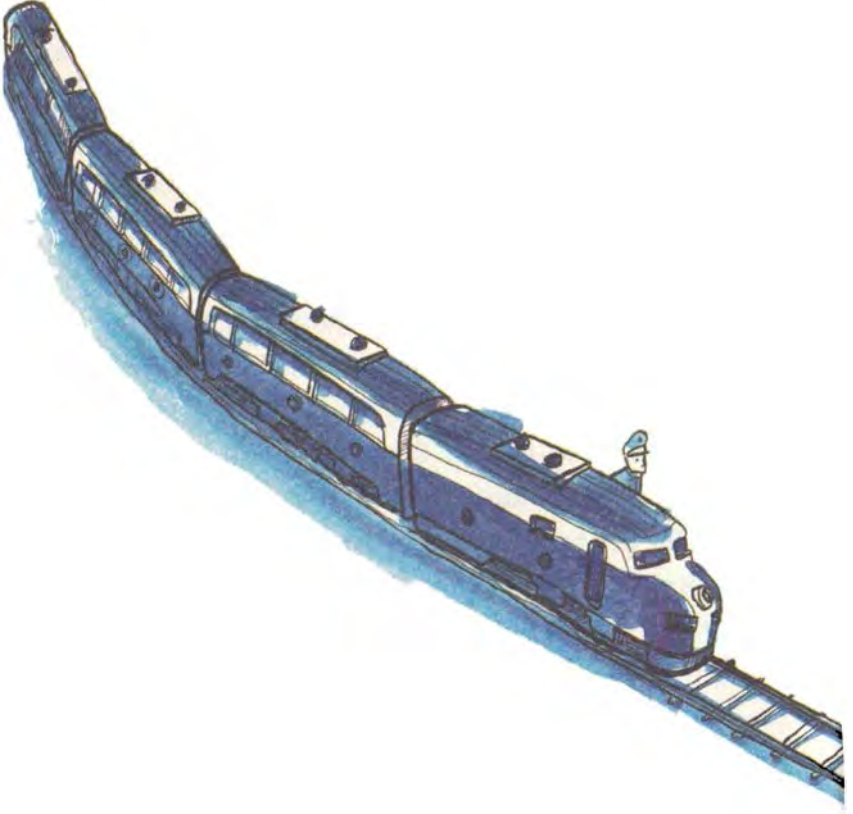
"Barones Hanım, soluğum kesiliyor."

"Ben kesmedim şekerim, elimde bıçak yok zaten."

Befana gerçekten de yorulmak bilmiyordu. Aslın-

da son derece yaşlıydı ama merdivenleri dans eder gibi tırmanıyor, sanki topuklarında yay varmış gibi zıplıyor, bu arada da hiç durmadan hesap yapıyordu.

“Bu Kızılderililerin tekinden iki yüz, hatta üç yüz lira kazanabilirim. Kızılderililer pek moda oldu şimdi. Bu tren de harika bir şey. Adını Mavi Ok koyacağım; yarın çocuklar ona gözlerini dikmezlerse ben bu işi bırakırım.”

Mavi Ok, gerçekten de şahane bir trendi; bütün meydanı dolaşabilecek ray sistemi, iki makaslı geçidi, kondüktör kabini, istasyonu ve İstasyon Şefi, bir Makinisti, bir de gözlüklü Kondüktörü vardı. Depoda aylarca beklediği için elektrikli tren tozlanmıştı; ama Befana toz beziyle onu tertemiz yaptı, güzel rengini ortaya çıkarttı. Tren dağlardaki göllerin suyu gibi masmaviydi. İstasyon Şefi, Tren Kondüktörü ve Makinist bile mavi renkteydi.

Befana, gözlerindeki tozu silince Makinist dikkatle çevresine bakındı ve heyecanla şöyle dedi:

"Ah, nihayet görebiliyorum. Sanki aylardan beri bir tünele kısıлып kalmış gibi hissetmişim. Neyse, ne zaman yola çıkıyoruz? Ben hazırım."

"Sakin ol, sakın ol," dedi gözlerini mendiliyle silen Kondüktör. "Benim emrim olmadan kimse yola çıkamaz."

"Şapkanızdaki çizgileri sayın da," dedi üçüncü ses, "burada kimin sözünün geçeceğini anlayın."

Kondüktör kendi şapkasındaki çizgileri saydı ve dört olduğunu gördü; İstasyon Şefinin şapkasında ise beş çizgi vardı. Sonra içini çekti, gözlüğünü taktı ve sesini kesti. İstasyon Şefi vitrinde bir ileri bir geri yürüyüp duruyordu, trenlere hareket emri vermeye yarayan ve üzerinde trafik ışıkları bulunan bastonunu sallıyordu. İstasyon alanına başlarında bir albay bulunan kurşun asker birliği dizilmişti, bando da

hazırdı. Daha sağda ise toplar sıralanmıştı, ateş emri vermeyi bekleyen bir general de orada duruyordu.

İstasyonun arkasında ise yemyeşil bir ova uzanıyordu, tuhaf dağlar da kek dilimleri gibi arada uzanıyordu: Ovaya Kızılderililer çadırlarını kurmuşlardı, şefleri Gümüş Tüy en ortada bulunuyordu. Dağların tepelerinde ise atlarının üzerindeki kovboylar kementlerini hazır etmişlerdi.

İstasyonun çatısının üzerinde, havada bir uçak vardı. Pilot, kabinden eğilmiş aşağı bakıyordu. Bu oturan bir pilottu; onu yapan usta yüzünden asla ayağa kalkması mümkün değildi, bacakları yoktu. Uçağın yanına ise içinde kanarya olan bir kırmızı kafes asılmıştı, kuşun adı Sarı Kanarya'ydı. Biri kafesi sallarsa cıvıdamaya başlıyordu.

Vitrinde bunun dışında şunlar da görülebiliyordu: Her türden on iki bebek, sarı bir ayı, Bozukluk adında bez köpek, bir kutu pastel boya, bir kutu Mekano, üç kuklalı kukla tiyatrosu ve iki direkli yelkenli... Yelkenlinin kaptanı sinirli bir şekilde yürüyordu, yanlışlıkla yüzünün ancak yarısına sakal çizilmişti; acayip görünmemek için yüzünün sakalsız kısmını göstermeye çalışıyordu.

İstasyon Şefi ile Kaptan Yarımsakal birbirlerini görmezden gelmeye çalışıp ters ters bakıyorlardı. Birbirlerini kıskandıkları belliydi ve kim bilir belki de vitrinin üstünlüğünü ele geçirmek için düelloya bile kalkışabilirlerdi.

Bebekler de ikiye ayrılmıştı: Bir kısmı İstasyon Şefine hayran olmuştu, bir kısmı ise Yarımsakal'a baygın bakışlar fırlatıyordu. Sadece kendi kara, gözleri süttten ak bir bebek, gözlerini Oturan Pilot'a dikmişti, ondan başkası umurunda değildi. Bez köpecik ise bu üçüne de havlamak, kuyruk sallamak, üzerine atlamak için can atıyordu ama öteki ikisini üzmemek için tek bir efendi seçmeye utanıyordu. Bu nedenle suskun ve kıvıltısız duruyordu, yüzünde birazcık aptal bir ifade vardı. Tasmaşında kırmızı harflerle adı yazıyordu: Bozukluk. Belki pek minik olduğu için bu adı takmışlardı ona.

Derken bu kıskançlıkları ve rekabeti unutturacak bir şey oldu. Befana, kepengi kaldırdı ve güneş ışıkları, altın bir çağlayan gibi vitrine aktı. İşte o anda daha önce gün ışığı görmemiş olan bütün oyuncak kahramanlar, müthiş bir dehşete kapıldılar.

"Bin kör balina bedeni!" diye haykırdı Kaptan Yarımsakal. "Bu kasırga da ne?"

"İmdat! İmdat!" diye ciyaklamaya başlayan bebekler birbiri ardına düşüp bayıldılar. General, saldırıları püskürtmek için topları düşman tarafına doğrulttu. Sadece Gümüş Tüy duruşunu korudu. Önemli durumlarda yaptığı gibi uzun piposunu ağzından çıkarttı ve şöyle dedi:

"Beyaz oyuncaklar, korkmayın. Ulu Güneş Büyük Ruh dost olmak. Bakın güneşin açması nasıl neşe yaratmak."

Herkes vitrinden dışarı bakıyordu. Ortalık gerçekten de her şey gülüyormuş gibi pırıl pırıl parlıyordu. Damlardaki karlar sanki alev alevdi. Tozlu camlardan tatlı bir sıcaklık sızıyordu içeriye.

Yarımsakal bir kez daha, "Bin sarhoş balina bedeni!" diye homurdandı. "Ben denizlerin kurduyum, güneşin kurdu değil!"

Cıvıl cıvıl konuşmaya başlayan bebekler hemen güneşlenmeye koyuldular.

Ama vitrinin önünde biraz gölge olmuştu. Oraya dikilen biri, güneş ışığının girmesini engelliyordu. Gölge, Makinist'in üzerine düşünce o da biraz sinirlendi:

"İşte, gölge de geldi beni buldu! Herkes ısınıyor, bana güneş gelmiyor."

Bu tedirgin edici gölgenin nedenini anlamaya çalıştı, uzun yolculuklarda saatlerce rayları seyretmeye alışık keskin bakışlarını karşıya dikti. Makinistin gözleri pencere gibi açılmış iki başka gözle karşılaştı.

Hani penceresinde perdesi olmayan bir evin içini seyreder gibi bu gözlerin de içini seyredebilirdiniz. Ve bu bakışların içinde derin bir hüznü vardı.

"Tuhaf!" diye düşündü Mavi Ok treninin Makinisti. "Çocukların neşeli olduklarını, sabahtan akşama kadar oynamak ve gülmekten başka bir şey yapmadıklarını sanırdım. Bu çocuk ise hiç de mutlu görünmüyor. Acaba ne yaptılar ona?"

Hüzünlü çocuk bir süre daha vitrine baktı ama acaba baktığı şeyi görebiliyor muydu? Gözleri yaş içindeydi, koca gözyaşı damlaları yanağından süzülüyor, burnuna ya da dudağına iniyordu. Vitrindeki herkes soluğunu tutmuştu. Şimdiye dek hiç böyle bir şey görmemiş olduklarından son derece şaşırılmışlardı.

“Bin ıslak balina bedeni!” diye homurdandı Kapitan Yarımsakal, “bu olayı geminin seyir defterine kayıt edeceğim.”

Çocuk sonunda gözyaşlarını ceketinin koluyla kuruladı, dükkânın kapısına yaklaştı ve eliyle kapıyı itti.

Bir çingirak sesi işitildi, bu daha çok inleyen ve yardım eden bir çingirak sesine benziyordu.

Francesco

“Barones Hanım, dükkânda biri var,” diye seslendi hizmetçi.

Saçını taramak için odasına çıkmış olan Befana hızla merdivenlerden inerken dudaklarının arasına kısırdığı tokaları saçına takmaya devam ediyordu.

“Bu gelen her kimse,” diye homurdandı “neden kapıyı kapatmaz ki? Çıngırak sesini duymadım ama hava akımını hissettim hemen.”

Yüzüne ciddi bir ifade vermek için gözlüğünü taktı ve gerçek hanımefendiler hatta baronesler gibi minik adımlarla dükkâna girdi. Sonra karşısında duran ve elindeki mavi şapkayı evirip çeviren yoksul giysili çocuğu görünce fazla törene gerek olmadığını anladı.

“Evet? Ne var?”

Bunu sorarken biraz kaba davranmıştı, sanki

"Dökül bakalım, seninle yitirecek zamanım yok," der gibi bir hali vardı.

"Şey... Hanımefendi..." diye mırıldandı çocuk.

Vitrinde duran bütün kahramanlar kulak kesilmişlerdi ama neler konuşulduğunu duyamıyorlardı.

"Ne dedi?" diye fısıldadı Kondüktör.

"Şşşşt!" dedi İstasyon Şefi, "Gürültü etmeyin."

"Oğlum!"

Befana kendi soylu sıfatlarına layık olmayan garibanlarla konuşmak zorunda kaldığı her sefer pek sabırsızlanırdı:

"Oğlum benim zamanım çok değerlidir. Bu nedenle kısa kes ya da güzel bir mektup yazarak beni rahat bırak."

"Evet, hanımefendi, size zaten bir mektup yazmıştım."

Çocuk cesaretini yitirmeden sözlerini bir çırpıda söyleyiverdi.

"Ah, öyle mi? Ne zaman?"

"Neredeyse bir ay oluyor."

"Bakalım. Adın neydi?"

"Monti Francesco."

"Adres?"

"Garibaldi caddesi, 18."

"Hım mm... Monti... Monti... İşte buldum Monti Francesco. Tamam, yirmi gün önce yazarak elektrikli bir tren istediğini söylemişsin. Peki, neden sadece bir

tren? Benden bir uçak, zeplin, hatta uzay gemisi de isteyebilirdin.”

“Ama ben trenleri severim Befana Hanım.”

“Ah, seni gidi tatlı çocuk, demek tren seviyorsun. Ama şimdi dinle beni. Senin mektubundan iki gün sonra annen geldi buraya.”

“Evet, gelmesini ben istedim. Befana’ya git diye yalvardım ona. O öyle iyi yüreklidir ki sana asla hayır demeyecektir.”

“Şunu bilesin ki ben ne iyi ne de kötü yürekliyimdir. Sadece görevimi yaparım ve bedava da çalışmam. Annenin ödeme yapacak parası yoktu. Trenin karşılığında bana eski bir saatini bırakmayı önerdi ama ben zamanın aşırı hızla geçmesine neden olan saatlere bakamam bile. Hatta ona geçen sene aldığı küçük tahta at ile iki sene önce aldığı topacın parasını ödemediğini de hatırlattım. Senin bunlardan haberin var mıydı?”

Hayır, çocuk bunları bilmiyordu elbette. Anneler dertlerini çocuklarıyla paylaşmazlar ki.

“İşte bu sene hiç armağan alamayışının nedeni bu. Açıklayabildim mi? Sence haksız mıyım?”

“Evet, hanımefendi, haklısınız,” diye mırıldandı Francesco. “Bense adresimi unuttuğunuzu sanmıştım.”

“Hayır, unutmadım, gayet iyi hatırlıyorum. Bak burada yazılı gördün mü? Günün birinde sekreterimi

gönderecek ve geçmiş senelere ait oyuncakların parasını isteyeceğim.”

Onları gizlice dinlemekte olan ihtiyar hizmetçi “sekreterim” ifadesini duyunca bayılacak gibi oldu ve kendine gelebilmek için yarım bardak su içmek zorunda kaldı.

Çocuk gittiği zaman da hanımının yanına giderek:

“Bu benim için büyük bir onurdu Barones Hanım,” dedi.

Befana ise pek hoş olmayan bir tavırla:

“Rica ederim, rica ederim,” diye homurdandı. “Sen bu arada kapıya ‘yarına kadar kapalı’ tabelası tak ki başka can sıkıcı tipler gelmesin.”

“Kepengi de indireyim mi?”

“Evet, iyi olur. Bugün kazançlı bir iş çıkmaz nasılsa.”

Teresa görevlerini yerine getirmek üzere koştu. Francesco hâlâ orada duruyordu, burnunu vitrine dayamış, kim bilir ne bekliyordu? Yavaş yavaş inen kepenk az daha başına çarpacaktı. Francesco alnını tozlu tenekeye dayadı ve hıçkırarak ağlamaya başladı.

Bu hıçkırık vitrinde olağanüstü bir etki yarattı. Neredeyse farkına bile varmadan bütün bebekler birbiri ardına hıçkırmaya başlayınca Kaptan Yarımsakal alaycı bir şekilde güldü:

"Maymunlar sizi! Ağlamayı da öğrendiniz demek!"

Yelkenlisinin kenarından dışarı tükürdü ve yineledi:

"Maymunlar sizi!"

Sonra sustu. Oğlanın ağlaması duyulmaz olmuştu. Şimdi duyulan uzaklaşan adım sesleriydi: Bir, iki bir, iki gittikçe hüzünlünen bir ses. Sonrası sessizlik.

Kaptan Yarımsakal bunun üzerine yelkenliden dışarı bir kez daha tükürdü ve kıkırdadı:

"Bin aptal balina bedeni! Bir tren uğruna ağlıyor. Dünyanın bütün trenleri çıksa karşıma şu yelkenlime değişmem."

Ulu Şef Gümüş Tüy konuşmaya karar verdiğinde yaptığı üzere, ağzından piposunu çıkarttı ve şöyle dedi:

"Kaptan Yarımsakal doğruyu söylememek. O zavallı beyaz yavru için çok üzülmek."

"Kim, ben mi? Üzülme de ne demek acaba?"

"Yarım surat ağlamak, öteki yarım surat utanmak demek."

Yarımsakal yüzünü çevirmemeye özen gösterdi çünkü yüzünün sakalsız yarısı gerçekten de ağlıyordu. Ama gene de şöyle bağırdı:

"Kes sesini çayır kuşu! Oraya gelirim yılbaşı hindisi gibi yolarım tüylerini."

Ve başka bazı renkli hakaretlerle sözlerini sür-

dürdü, General savaş çıkacağı konusunda umutlanmaya başladı, topların doldurulması emrini verdi. Ama Gümüş Tüy piposunu yeniden dudaklarının arasına koymuştu, bir daha konuşmadığı gibi tatlı bir uykuya daldı.

Ağzında piposu uyuyordu.

İstasyon Şefinin Hiçbir Düşüncesi Yok

Francesco ertesi gün gene geldi ve üzgün gözlerini Mavi Ok trenine dikip kaldı. Bir sonraki gün ve hatta ondan sonraki her gün geldi ve trene baktı. Arada sırada sadece birkaç dakika kalıyordu ve sonra arkasına bakmadan dönüp kaçıyordu. Kimi zamansa kumral kâküllü bu çocuk burnunu vitrine dayayıp uzun uzun vitrindeki treni gözlüyordu. Arada sırada öteki oyuncaklara da sevgi dolu bakışlar fırlatıyordu ama kalbinin sadece o şahane elektrikli tren için çarptığı çok belliydi. İstasyon Şefi, Kondüktör ve Makinist bundan çok gurur duyuyorlar ve çevrelerine havalı bakışlar fırlatıyorlardı ama kimsenin buna alındığı yoktu.

Vitrin halkı Francesco'ya sevgiyle bağlanmıştı. Gelip burnunu vitrine dayayan ve oyuncakları sayan başka çocuklar da oluyordu ama vitrin halkı onları

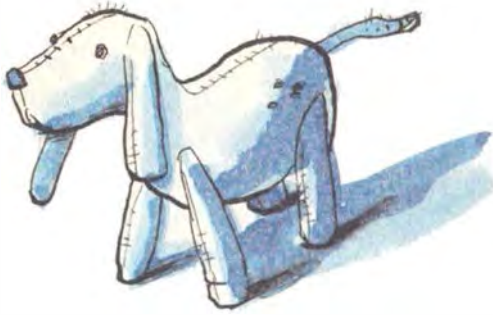
pek umursamıyordu. Francesco her zamanki vaktinde gelmeyip biraz geç kalsa İstasyon Şefi peronda ileri geri yürüyüp merakla saatine bakıyordu. Yarım-sakal sürekli yelkenlisinden dışarı tükürüyor, Oturan Pilot düşme tehlikesini göze alarak aşağı sarkıyor, Gümüş Tüy piposunu tüttürmeyi unutuyordu, pipo da sonunda sönyordu!

İşte bütün günler, bütün aylar ve bütün yıl böyle geçti.

Befana Cadısına her gün bir yığın mektup geliyordu; o bunları dikkatle okuyor, notlar alıyor, hesaplar yapıyordu. Mektup sayısı çok artıp da sadece zarfları açmak bile yarım gün almaya başlayınca vitrindekiler 6 Ocak'ta kutlanan Epifani bayramının yaklaştığını anladılar.

Zavallı Francesco! O sıkı suratı gün geçtikçe daha da hüzünleniyordu. Onun için bir şey yapmak gerekiyordu. Herkes Mavi Ok treninin İstasyon Şefinin ortaya bir düşünce atmasını bekliyordu. Ama o beş çizgili şapkasını çıkartıp takmaktan başka bir şey bilmiyordu, bir de sanki o ana dek hiç görmemiş gibi sürekli ayakkabılarının ucuna bakıyordu.

Bozukluk İşbaşında

Beklenen düşünce kumaş köpeğin aklına geldi. Zavallı Bozukluk! Kimse onu pek umursamıyordu çünkü hem ne cins olduğu belli değildi hem de es-nemek için bile olsa ağzını hiç açmıyordu. Öylesine ürkek bir köpecikti. Aklına bir düşünce gelse, bu iki kulağının arasında dolaşsa bunu arkadaşlarına söylemeye cesaret edemiyordu. Zaten kimle konuşabilirdi ki? Bebekler, ne kaniş ne kurt olan küçük bir köpeği ciddi almayacak kadar şık hanımlardı. Kurşun askerler onunla konuşmak isterlerdi ama subayları

izin vermezdi yani herkesin bu kumaş köpeği fark etmemek için kendince nedenleri vardı. Köpek o kadar uzun zamandır susuyordu ki ne oldu bilin bakalım? Evet, artık havlamayı da unutmuştu.

Bu sefer de önemli düşüncesini açıklamak için ağzını açtığı anda kedi miyavlamasıyla eşek anırması arasında acayip bir ses çıktı ağzından; vitrinde kim varsa kahkahalarla gülmeye başladı.

Sadece Gümüş Tüy gülmedi çünkü Kızılderililer asla gülmez. Ve ötekilerin gülmesi bitince o ağzından piposunu çıkarttı ve şöyle dedi:

“Baylar, Bozukluk dinlemek. Köpek hep az konuşmak, çok düşünmek. Çok düşünen çok bilgece söylemek.”

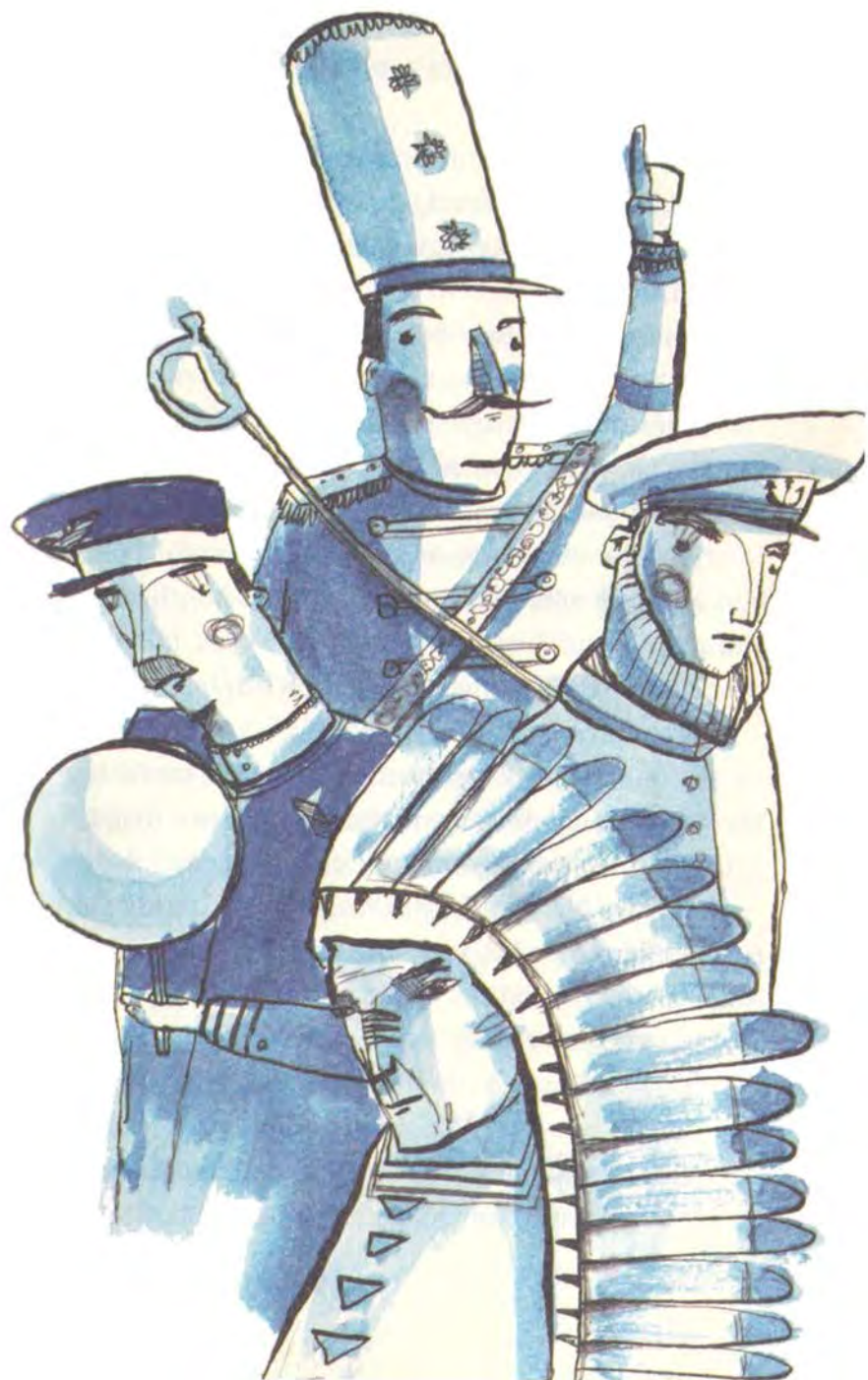
Bozukluk, bu övgü dolu sözler karşısında kuyruğunun ucuna kadar kızardı, sesini yeniden düzeltti ve eveleyip gevelemeye başladı:

“O çocuk... O Francesco... Sizce Befana bu sene o çocuğa bir armağan verecek mi?”

“Sanmıyorum,” dedi İstasyon Şefi. “Annesi bir daha ortalarda görünmedi ve mektup da gelmedi, ben postayı daima dikkatle izliyorum.”

“Ben de,” dedi Bozukluk. “Bence de Francesco bu sene bir armağan alamayacak. Ona bir sürpriz yapmaya ne dersiniz?”

“Ah, evet, bir sürpriz,” diye güldü bebekler. “Nedir o?”

"Siz susun," diye gürledi Yarımsakal. "Kadınlar susup oturmalıdırlar."

"Bu kaba hakaretinizi hemen geri alın," diye haykıran alayın Generali, o anda kılıcını çekmişti. "Yoksa bu kılıç boğazınıza saplanır ve sizin sesinizi keser."

"Toplar hazırlansın!" diye ekledi topçuların generali askerlerini hizaya sokarak.

"Özür dilerim," diye seslendi Oturan Pilot, "çok gürültü yapmayın, buradan hiçbir şey anlaşılıyor. Bırakın da şu köpek sözünü tamamlasın."

"Evet," dedi köpek ortalık sakinleşince. "Çocuğun adını ve adresini biliyoruz. Neden hep beraber ona gitmiyoruz?"

"Kime?" diye sordu bebeklerden biri.

"Francesco'ya."

Bir anlık sessizlikten sonra gayet canlı bir tartışma başladı. Herkes kafasına göre konuşuyor, bağırıyor ama ötekilerin ne dediğini dinlemiyordu.

"Ama bu bir isyan sayılır," diye haykırıyordu General. "Ben böyle bir şeye asla izin veremem. Emirlerle uymak gereklidir."

"Uymazsak ne olur?"

"Bir şey olmaz. Önemli olan disiplini korumaktır."

"Befana'nın bizi göndereceği yerlere mi gidelim? Böylece Francesco adı yoksullar defterine kaydedil-

diği için bu sene de tek bir armağan bile alamayacak."

"Bin balina bedeni..."

"Aslında," diye araya girdi İstasyon Şefi, "adresini biliyoruz da oraya nasıl varılacağını bilemiyoruz."

"Bunu da düşündüm," diye mırıldandı Bozukluk ürkekçe. "Ben bir izi kokusundan takip edebilirim, bunu biliyor muydunuz?"

"Ben de topraktaki izlerin anlamlarını çözebilirim," dedi Gümüş Tüy. "Ben hep beraber Francesco'ya gitmeye tamam demek. Kim gelmek?"

Şimdi çene çalmak değil karar vermek söz konusuydu. Herkes topçu generaline bakıyordu.

O bir süre durup çenesini kaşdı, sıraya dizilmiş toplarının önünde bir yukarı bir aşağı yürüdü, sonunda kararını açıkladı:

"Tamam. Ben de yürüyüşe birliğimle destek ve koruma vereceğim. İhtiyar bir cadının emri altında olmak benim de hoşuma gitmiyor açıkçası."

"Hurra!" diye haykırdı topçular.

Bando takımı öyle bir marş çalmaya başladı ki bu bir ölüye bile takla attırırdı! Makinist lokomotifinin düdüğünü çalmak üzereyken Kondüktör onu durdurmak zorunda kaldı.

Yolculuk tarihi olarak ertesi akşam belirlendi; 6 Ocak'tan bir gece önce yola koyulacaklardı. Gece yarısı Befana Cadısı sepetini oyuncaklarla doldurmak

için dükkâna gelecek ve vitrini bomboş bulacaktı, hepsi buydu işte.

“Kim bilir suratı nasıl asılacak? Bin kaçak balina adına!” diye kıkırdadı Kaptan Yarımsakal yelkenlisinden dışarı tükürerek.

Hareket!

Sorun bir: Dükkândan nasıl çıkılacaktı? Mühendis olan Mekano şefi ağır kepengin delinmesinin mümkün olmadığını söyledi.

Kızarmadan konuşamayan Bozukluk:

"Ben bunu da düşündüm," dedi.

Herkes bir yıldır, tek söz etmeden düşünüp kafayoran bu bez köpeğe hayranlıkla baktı.

"Seni dinliyoruz."

"Depoyu hatırlıyor musunuz? Köşede yığılı duran boş kutuları gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz? İşte, ben onların arkasına girdim ve oradaki duvarda bir delik keşfettim. Duvarın arkasında bir mahzen var ve o mahzenden dar ve karanlık bir çıkamaz sokağa çıkılıyor, tam saklanmak isteyenlere uygun bir yer."

"İyi ama nereden biliyorsun bu kadar şeyi sen?"

“Biz köpekler burnumuzu her yere sokmaya bayılırız.”

“Demek bu arada sırada işe yarayan bir kusurmuş.”

“Öyle olacak,” diye haykırdı General, “ama koca topları o merdivenlerden nasıl indirebiliriz? Ve bir de Mavi Ok var. Siz hiçbir trenin merdivenlerden inemediğini gördünüz mü?”

“Bu ilk kez olacak,” diye araya girdi İstasyon Şefi, “rayları merdivenlere döşeyeceğiz.”

Gümüş Tüy piposunu ağzından çıkarttı. Herkes dinlemek için sustu.

“Beyaz adamlar hep kavga etmek,” dedi, “ve Oturan Pilot’u unutmak.”

“Bu ne anlama geliyor Ulu Şef?”

“Oturan Pilot hepimizi uçakla taşımak.”

İyice düşününce depoya inmek için başka yol yoktu. Oturan Pilot bu planı duyunca pek heyecanlandı.

“On tur atarak herkesi taşıyım.”

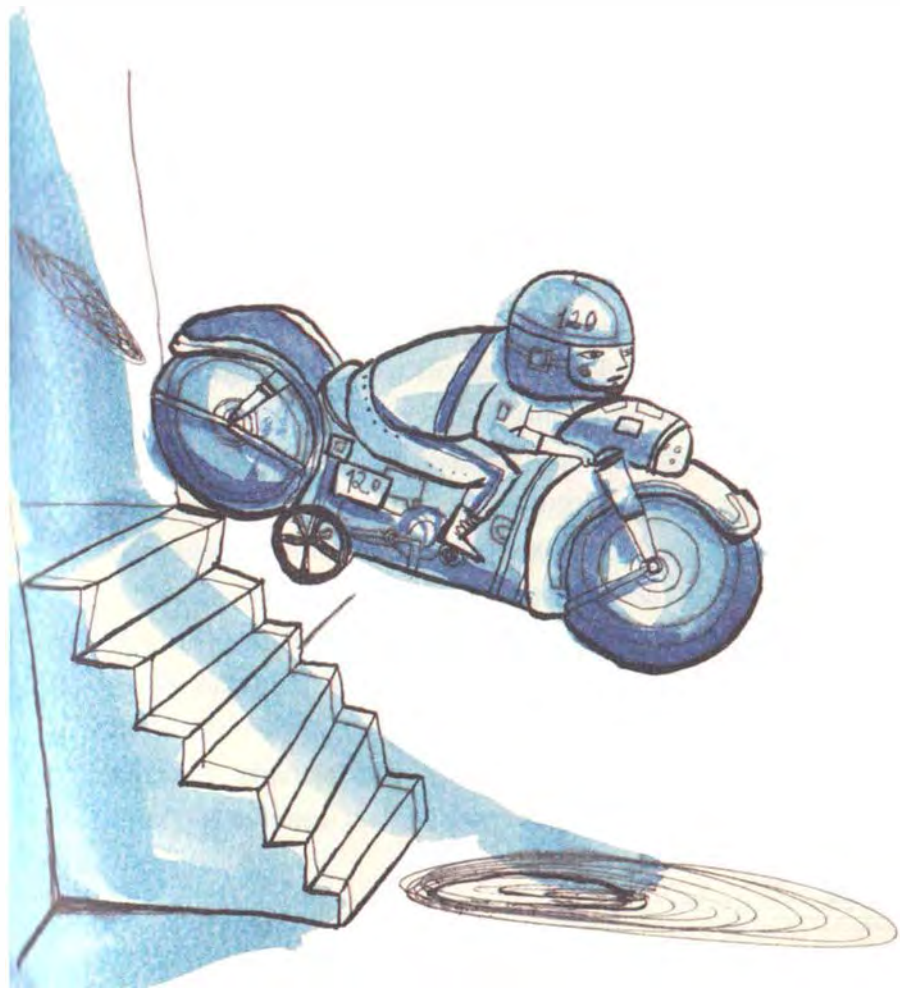
Bebekler şimdiden uçak gezisi için sevinmeye başlamışlardı ama Gümüş Tüy onları hayal kırıklığına uğrattı.

“Ayağı olanların kanada gereksinmesi yok.”

Böylece ayağı olan herkes yürüyerek inmek zorunda kaldı; uçak topları, vagonları ve yelkenliyi taşıdı.

Kaptan Yarımsakal uçuş sırasında bile yelkenlisinden ayrılamadı, dik merdivenlerden inmek zorunda kalan General ve İstasyon Şefi onun tepelerinden uçarak inişini kıskançlıkla izlediler.

Yarımsakal her zamanki gibi yelkenlisinden aşağı tükürmek şeklindeki kötü huyunu yineleyince tükürüğü bu ikilinin burunlarının dibine indi.

Son inen Akrobat Motosikletli oldu. Onun için basamakları motosikletle inmek, portakal suyu içmek kadar kolay olmuştu.

Daha en aşağı varmamıştı ki dükkânda bir gümbürtü koptu.

Befana'nın hizmetçisi, "İmdat! İmdat!" diye avaz avaz bağıırıyordu.

"Barones Hanım, hırsız var, katil var!"

"Ne var, ne oluyor?" diye sordu cadı.

"Oyuncaklar yok olmuş! Vitrin bomboş!"

"Sen bana acı Tanrım!"

Ama kaçak oyuncaklar ona acımadılar: İnşaat oyuncakları Mekanonun şefi olan Mühendis deponun kapısını sürgüledi ve hepsi boş kutuların durduğu köşeye doğru koştular. Hemen arkalarından terlikleriyle merdivenleri inen iki ihtiyarın ayak seslerini ve gelip burunlarını kapalı kapıya vuruşlarını işittiler.

"Çabuk ol, anahtarı getir!" diye bağırdı Befana.

"İşe yaramıyor, kapı açılmıyor Barones Hanım."

"İçeriden sürgülemişler. Tamam ama hırsızların oradan kaçmasına olanak yok. Burada oturup teslim olmalarını bekleyeceğiz."

Befana cesur bir ihtiyardı. Ama cesareti bu sefer işe yaramadı. Kaçaklar, yolu bilen köpeğin peşinden çoktan boş kutular dağını aşmışlar ve sırayla duvardaki delikten geçerek öte yandaki mahzene girmişlerdi. Mavi Ok treni dağları aşmaya alışkındı:

İstasyon Şefi ve Kondüktör, Makinistin yanında yer aldılar, yorulmaya başlayan küçük bebekler vagonlara tırmandılar ve hafif bir düdük sesiyle şahane tren tünele girdi.

Yelkenliyi geçirmek daha zor oldu çünkü zeminde su yoktu. Mekano işçileri bunu da çözümlmek için sekiz tekerlek üzerinde giden bir araba yaptılar ve yelkenliyle Kaptanı ona bindirdiler.

İşlemler tam zamanında bitti.

Beklemekten sıkılan Befana Cadısı bir çekiçle sürgüyü kırmış ve depoya dalmıştı. Ve burada bir heykel gibi donup kaldı.

"Bu nasıl bir iş böyle?" diye mırıldandı ürpererek.

"Kimse yok burada!"

Bunu söyleyen ödleğ hizmetçi Befana'nın eteklerine yapışmıştı.

"Görüyorum. Böyle titremene de gerek yok ayrıca."

"Ben titremiyorum Barones Hanım. Belki de deprem oluyordur."

"Mavi Ok treni yok olmuş," diye söylendi Befana üzüntüyle. "İz bile bırakmadan yok olmuş."

"Hırsızlar belki de hayaletti Barones Hanım."

"Belki öyle, belki değil," diye yanıtladı Befana. "Kesin olan tek bir şey var: Sen korkağın tekisin."

Sarı Ayı İlk Durakta İniyor

Duvarın öte tarafına geçer geçmez sürprizler başladı.

İlk alarmı veren General oldu. Pek heyecanlı bir karakteri vardı ve sürekli dert arar gibiydi.

Bıyıklarını burarak, "Ateş toplarım," diyordu, "toplarım paslanıyor. Parlatmak için küçük bir savaş gerekiyor. On beş dakikalık bir savaş bile olsa yeter..."

Bu onun takıntısıydı: Çivi gibi saplanmıştı bu düşünce kafasında. Duvarın arkasına geçtikleri anda General kılıcını çekti ve bağırıma başladı:

"Silahlanın! Silahlanın!"

"Ne var? Ne oluyor?"

Henüz bir şeyin farkına varmamış olan ötekiler birbirlerine bakıp sorup duruyorlardı.

"Düşman var, görmüyor musunuz? Herkes cepheye! Topları doldurun! Ateşlemeye hazır olun!"

Büyük bir kargaşa çıktı. Topçular sıraya dizilmişlerdi, nişancı askerler tüfeklerini doldurmuşlardı, subaylar generalden öğrendikleri üzere bıyıklarını burarak emirler yağdırıp duruyorlardı.

“Bin zırhlı balina bedeni!”

Bu da yelkenlisinin tepesindeki Kaptan Yarım-sakal’dı, “Benim gemime de birkaç top yükleyelim, yoksa beni batıracaklar!”

Mavi Ok treninin Makinisti şapkasını çıkartıp başını kaşımaya başladı:

“Nasıl batacağını anlayamıyorum. Leğenin içinden başka su yok ki meydana.”

İstasyon Şefi sertçe baktı:

“General düşman var diyorsa vardır. Siz ne anlarsınız savaştan, düşmandan?”

“Görüyorum, ben de görüyorum.”

Bağırın, rayların üzerinde uçan Oturan Pilot’tu.

“Ne görüyorsun?”

“Düşman, gözlerimle gördüm diyorum size.”

Korkuya kapılan bebekler Mavi Ok vagonlarının arkasına saklanıyorlardı. Gül Bebe yakınıyordu:

“Ah Tanrım! Şimdi savaş patlayacak. Daha saçıma yeni perma yaptırmıştım; ya buklelerim bozulursa?”

General, borazancıya borazan öttürmesi emrini verdi.

“Hepiniz susun,” diye çıkıştı, “yoksa buyruklarım duyulmayacak.”

Tam ateş edilmesi emrini verecekti ki bez köpek Bozukluk'un kedi miyavlamasıyla kapı gıcirtısı arasındaki sesi işitildi:

"Durun, yalvarırım durun."

"Kimmiş o? Ne zamandan beri köpekler topçulara emir verir oldu? Kurşuna dizin!" diye haykırdı General.

Ama köpek korkmadı.

"Lütfen, çatışmayı durdurun. Düşman sandığının düşman olmadığına yemin ederim."

"Bu da iyiymiş," diye güldü General. "Köpekler şimdi de politika yapmaya başladılar."

"Ama rica ederim biraz daha dikkatli bakın," dedi cesaretini yitirmeyen Bozukluk. "Ben gidip yakından baktım. O bir çocuktan, uyuyan bir çocuktan başka bir şey değil."

"Bir çocuk mu?" dedi kendinden emin olan General. "Çocuğun işi neymiş savaş alanında?"

"İyi ama sayın General, biz savaş alanında değiliz ki! Hata burada. Biz şu anda bir mahzendeyiz, görmüyor musunuz? Bayanlar, baylar, rica ediyorum, çevrenize bakın. Size daha önce de söylediğim gibi içinden geçerek sokağa çıkacağımız bir mahzende bulunuyoruz. Benim bilmediğim bir tek şey varmış, bu mahzende yaşayanlar bulunuyormuş; şurada o mumun yandığı yerde bir beşik, beşikte de uyuyan bir çocuk var. Top atarak uyandırmak mı istiyorsunuz yoksa onu?"

Onca zamandır sessizce piposunu tütürmeyi sürdüren Gümüş Tüy bu noktada söz aldı:

"Köpek haklı olmak. Ben çocuk görmek, düşman görmemek."

"Burada bir kandırmaca var bence," diye inat eden General şimdiden savaş havasına girmişti, "düşman masum ve silahsız gibi görünmeye çalışıyor."

Ama artık ona kulak asan kalmamıştı.

Bebekler bile saklandıkları yerden çıktılar ve mahzenin karanlığına gözlerini alıştırmaya çalıştılar.

Biri, "Bu sahiden bir çocukmuş," dedi.

"Sarışın bir çocuk, ben de görüyorum," diye ekledi ikincisi. "Parmağını ağzına sokmuş, uyuyor, görmüyor musunuz?"

Belli ki yoksul bir aile mahzene yerleşmişti: Loş ışıkta birkaç döküntü eşya, yere konmuş ot minder, kırık dökük bir leğen, sönük bir ocak, minik çocuğun uyuduğu beşik vardı. Anne ve babası çalışmak ya da dilenmek için çıkmış olmalıydılar, o da yalnız kalmıştı. İskemlenin üzerinde ışıldayan kandili söndürmeden yatmıştı; ya karanlıktan korkuyordu ya da alevin duvarlarda yarattığı hareketli gölgeler hoşuna gidiyordu ve bu gölgelere bakarken uyuyakalmıştı.

Kahramanımız Generalin hayal gücü bir koşu atı kadar hızlı geliyordu, Şimdi kandil ışığını düşman kampının ateşi sanmıştı ve alarm vermişti:

"Bin dev balina bedeni!" diye kükredi Kaptan Yarımsakal çenesinin yarısını kaplayan sakalını sıvaz-

layarak. "Ben de ufukta korsan gemisi var sanmıştım sizin yüzünüzden. Dürbünümle baktım da o çocuğun hiç de korsana benzer bir hali yok. Ne elinde kanca ne gözlerinde kara bant var. Hatta üzerinde kuru kafa olan kara bayrağı bile yok. Olsa olsa rüyalar okyanusunda yol alan barışçıl bir hayduttur."

Oturan Pilot her ihtimale karşı beşiğe kadar uzanan bir keşif uçuşu yaptı, çocuğun üzerinde iki üç tur attı; çocuk bir sinek kovarcasına elini oynatınca pilot geri geldi ve rapor verdi:

"Tehlike yok generalim. Düşman, daha doğrusu çocuk uyuyor."

"O halde onu suçüstü yakalıyoruz," dedi General bu sefer de.

Bu söz üzerine Kovboylar isyan ettiler:

"Bir çocuğu yakalamak mı? Bizim kementlerimizin bu işe yaradığını mı sanıyorsunuz? Bizler sadece çayırlarda gezen başıboş atları ve boğaları yakalıyoruz, çocukları değil. Ve çocuğa kötülük yapmaya kalkışan olursa onu bu iple karşımıza çıkacak ilk kaktüse bağlayacağız, haberiniz olsun."

Böyle dedikten sonra atlarını mahmuzladılar ve Generalin çevresine toplandılar; kementlerini Generale doğru fırlatmaya hazır bir halleri vardı.

"Ben de diyecektim ki," diye homurdandı General, "şey diyecektim. "Burada şaka olmaz. Hayal gücünüz pek sığ."

Ve herkes sakinleşti.

Kaçaklar karavanı çocuğun yatağına yanaştı. Bazılarının kalbi hızla atmaya başlamıştı. Bebeklerin bazıları hâlâ korkularını yenememiş ve bütün bu kargaşadan hiçbir şey anlamamış olan Sarı Ayı'nın arkasına sığınmıştı. Kabul etmek gerekir ki Sarı Ayı birazcık şapşaldı. Talaş dolu minik kafası pek yavaş çalışıyordu, olup biteni pek yavaş kavriyordu.

Ama onun da gözleri iyi görüyordu. Düşman denilenin bir çocuk olduğunu hemen görmüştü ve hatta yatağa atlayıp onunla oynamak hevesi duymuştu, uyuyan çocukların ayıcıklarla oynamadığını unutmuş gibiydi.

Çocuğun hiçbir özelliği yoktu. Yumulu olan gözlerinin rengi de belli değildi.

Lambanın da üzerinde durduğu iskemlede dörde katlanmış bir kâğıt vardı. Büyük ve titrek harflerle bir adres yazıyordu üzerinde. Çocuğun, düşmanın casusu olduğuna karar vermeye hazır olan General, "Sanırım bu özel bir mesaj olmalı," dedi.

"Olabilir," diye kabul etti trenin Kondüktörü. "Ama okumamalıyız. Bize ait değil. Görüyor musunuz? Bakın şurada ne yazıyor: Bayan Befana Cadısı'na."

"Çok ilginç," dedi General. "Mektup bizim patrona yazılmış. Belki de çocuk ona bizim hakkımızda bilgi sızdırmak için yazmıştır bunu. Belki de hakkı-

mızda casusluk yapmak için bizi gözetlemiştir, ne dersiniz? Bence bu mektubu okusak iyi olur.”

“Okuyamayız,” diye ısrar etti Kondüktör, “bu kişisel haklara saldırı sayılır. Bütün gün tonlarca mektup taşıyan ben bunu çok iyi bilirim.”

Nasıl olduysa bu sefer Gümüş Tüy, General ile aynı düşünceyi paylaştı.

Sadece şöyle dedi, “Hemen okuyun!” ve piposunu gene ağzına taktı. Ama bu yeterli oldu. General iskemleye tırmandı, kâğıdı açtı, sanki savaş kararı okumaya hazırlanır gibi sesini düzeltti ve açıkladı:

Befana Hanım,

Sizden söz edildiğini çok işittim ama şimdiye dek ne küçük ne büyük bir armağan aldım. Bu akşam ışığımı yanık bırakacağım, umarım buradan geçerken görürsünüz; o zaman ne istediğimi size kendim söyleyeceğim. Ama uyuyakalmaktan korktuğum için bu mektubu yazıyorum. Sizden çok rica ediyorum Befana Hanım, lütfen sevindirir beni. Ben uslu bir çocuğum, herkes öyle söylüyor; beni mutlu ederseniz daha da uslu olacağım. Yoksa uslu çocuk olmam neye yarayacak ki?

Giampaolo.

Mektubu okurken Generalin sesi savaş havasın-

dan çıktı ve yumuşadıkça yumuşadı. Boşuna saklamayalım, yaşlı asker oldukça duygulanmıştı.

Oyuncakların hepsi soluğunu tutmuştu. Sadece bir bebek öyle derin derin iç çekti ki hepsi dönüp ona bakınca utandı.

"Bin uyuyan balina bedeni!" diye homurdandı Kaptan Yarımsakal. "Sanırım bizim yaşlı patron adaletsizlik yaptı: İşte şimdi bu çocuk sevindirilmezse kötü bir çocuk olacak."

"Kötü olmak ne demektir?" diye sordu Gül Bebek.

Kimse onu yanıtlamadı ve öteki bebekler de onu susturmak için eteğini çekiştirdiler.

"Bir şeyler yapmak gerekiyor," dedi Mavi Ok'un İstasyon Şefi. "Yazık ki Giampaolo heyecandan ne istediğini yazmayı unutmuş."

"Bir gönüllü gerekiyor," diye önerdi nişancıların albayı.

Yatağa atlayıp yastığın yanına kıvrılmış olan bez köpek kıpkırmızı oldu, herkes onun önemli bir şey söylemek istediğini anladı.

"Ben kalabilirim," dedi Bozukluk. "Sevdim bu oğlanı. Sanırım onunla mutlu olacağım. Bana iyi bakacak ve ben de bu akşam olduğu üzere annesi, babası gittiğinde ona arkadaşlık ederim."

"Aferin," dedi Kaptan Yarımsakal. "Peki, kim iz sürüp Francesco'nun evini bulacak?"

"Benim burnum kocamandır," diye içini çekti Ma-

kinist, "ama raylar önümde olmadığı sürece nereye gideceğimi bilmem."

"Bozukluk kesinlikle kalmamalı," diye sonuçlandırdı General.

Bunun üzerine hafif bir öksürük işitildi. İnsanlar bu şekilde öksürdüğünde konuşmak istedikleri ama cesaret bulamadıkları anlamına gelirdi.

Havada süzülüşünden sahneye bütünüyle hâkim olan Oturan Pilot, tavşanın burnunu oynatıp durduğunu görünce, "Konuş bakalım," diyerek Sarı Ayı'ya söz verdi.

"Şey," dedi Sarı Ayı utancını saklamak için yenisinden öksürerek. "Ben dünyayı gezmekten yorgun düştüm. Sizin için sakıncası yoksa burada ben kalabilir miyim?"

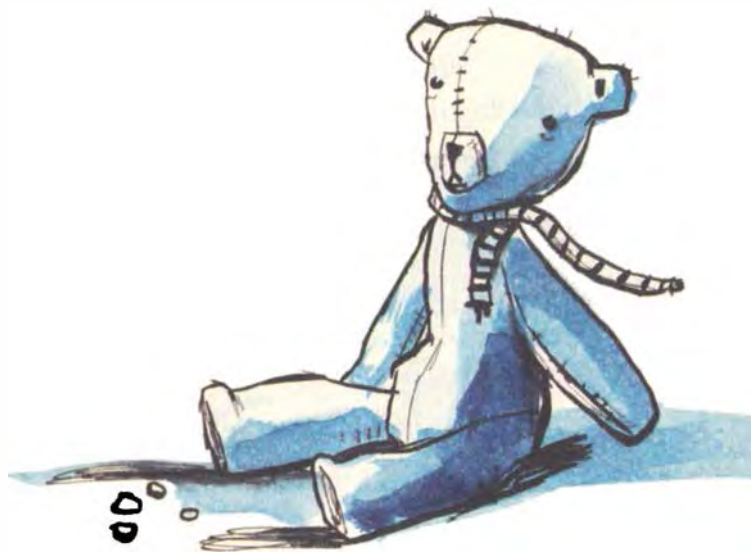
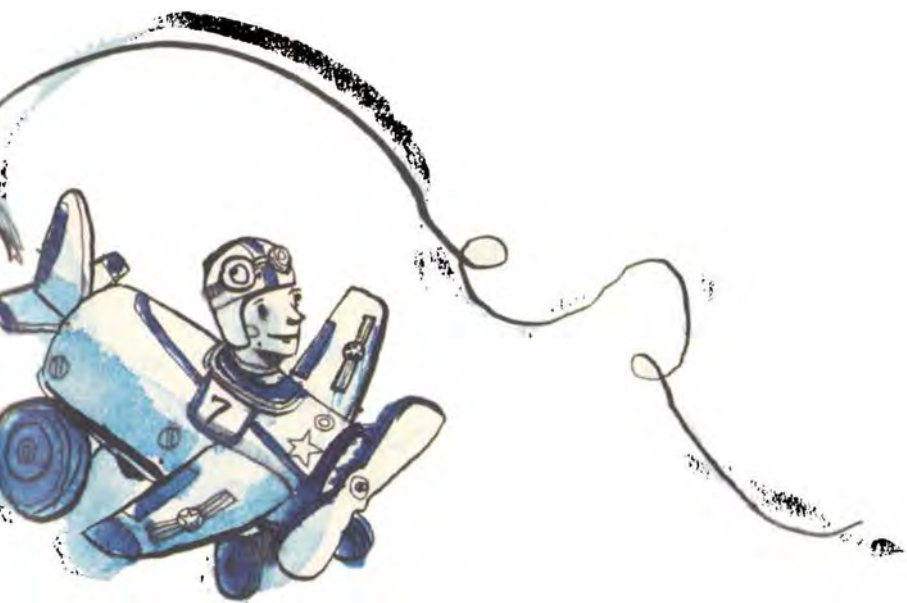
Yüz göz, Sarı Ayı'ya çevrildi. Bu onun utangaçlığı için çok fazlaydı!

"Bana öyle bakmayın," dedi, "yoksa Kırmızı Ayı olacağım. Evet, ne yapalım, tembelim işte. Güneşin doğmasını beklerken şu yatakta güzel bir uyku çekebilirim, siz de buz gibi havada çıkıp Francesco'nun evini arayabilirsiniz."

"Tamam," dedi Kaptan Yarımsakal, "sen burada kal. Çocuklarla aylar iyi anlaşırılar çünkü ortak bir noktaları vardır: ikisinin de uykusu ağırdır!"

Herkes bu durumu onayladı. Vedalaşmalar başladı. Herkesi iyi şans dilemek için Sarı Ayı'nın pençesini

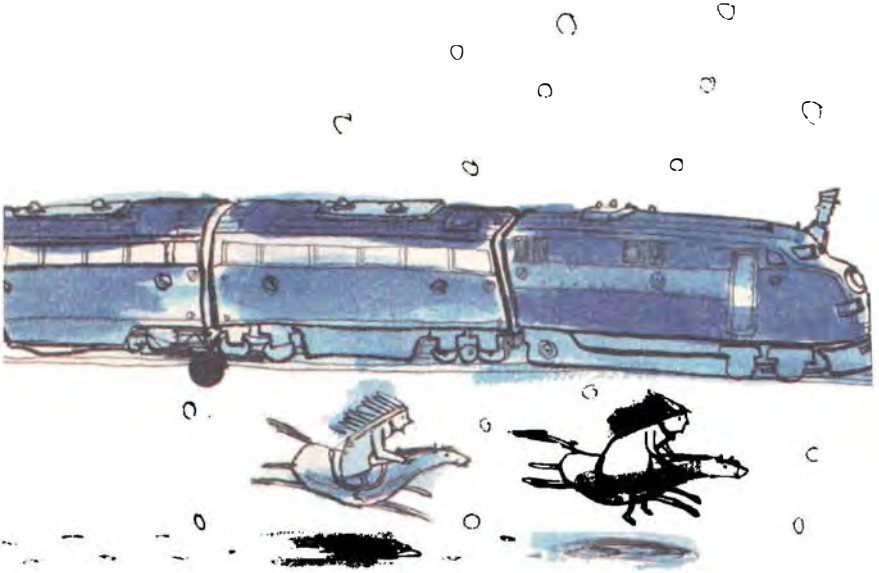
sıkmak istiyordu. Ama Mavi Ok treninin Makinisti keskin ve uzun bir düdük çalınca İstasyon Şefi de düdüğünü öttürdü ve Kondüktör bağırmaya başladı:

“Haydi, çabuk olun, herkes trene! Yola çıkıyoruz! Baylar herkes trene!”

Treni kaçıрма korkusuna kapılan bebekler inanılmaz bir kargaşa yarattılar.

Konvoy ağır ağır hareket etti; Kovboylar ve Kızılderililer atlarına binmiş, yanında giderek trene gözcülük ediyorlardı. Nişancılar, tren vagonlarının tepesine konuşlanmışlardı, Yarımsakal'ın teknesi ise bir yük vagonuna yüklenmişti.

Mahzenin kapısı aralıktı ve buradan karanlık ve

dar çıkmaz sokağa çıkılıyordu. Yatağa girip yastıkta Giampaolo'nun başının yanına uzanan Sarı Ayı uzaklaşmakta olan arkadaşlarına biraz hüzünle baktı ve içini çekti.

Sonra öyle derin bir iç çekti ki çocuğun saçları sanki rüzgâr esmiş gibi dalgalandı.

"Yavaş, yavaş ol dostum," dedi Ayı kendi kendine, "yoksa uyandıracaksın onu."

Çocuk uyanmadı ama ağzının bir ucundan öteki-ne sanki bir gülümseme dolaşır gibi oldu.

"Eminim rüya görüyordur," diye düşündü Sarı Ayı, "tam şu anda Befana'nın onun yanına geldiğini, bir oyuncak bıraktığını ve saçlarını, eteğini savurarak hızla uçarak uzaklaştığını görüyordur. Eminim budur rüyası. Ama acaba rüyada bırakılan armağan nedir?"

Sarı Ayı iyice gözleyebilmek için oğlanın üzerine doğru eğildi ama gözleri kapalıydı ve ne rüya gördüğünü kestirmek kesinlikle olanaksızdı.

Bunun üzerine Sarı Ayı bizlerin hiç düşünemeyeceğimiz bir şey yaptı: Çocuğun kulağına eğildi ve yumuşacık bir sesle onunla konuşmaya başladı. Şöyle diyordu:

"Befana geldi, sana tüylü bir Sarı Ayı bıraktı. Harika bir ayıcık bu ve onu defalarca aynada gördüğüm için çok iyi tanıyorum. Sirtında zembereğini kurmak için bir anahtar var, onu çevirince ayıcık sirklerdeki ayılar gibi dans ediyor. Şimdi göstereceğim bak sana."

Sarı Ayı, ayağıyla anahtara ulaşabilmek için iyice eğilip büküldü ve zembereği kurmayı başardı. Zembereğin yayı onda tuhaf bir duygu uyandırdı. İlk önce sırtında bir ürperti oluştu, sonra müthiş bir mutlu olma isteği uyandı içinde. Sonra bu ürperti bacaklarına indi ve bacaklar kendiliğinden dans etmeye başladı.

Sarı Ayı hiç böyle güzel dans etmemişti.

Köprüde Alarm

Çıkamaz sokak yokuştı ama Mavi Ok hızını kesmeden tırmandı ve kısa sürede Befana'nın dükkânına yakın olan alana vardı.

Makinist emir almak için pencereden başını uzattı:

"Ne tarafa gidiyoruz şimdi?"

"Dümdüz," diye bağırdı General, "düşmanı püskürtmek için en iyi yöntem tam karşıdan saldırmaktır!"

"Hangi düşmanı ya?" diye sordu İstasyon Şefi. "Tanrı aşkına kesin şu savaş takıntısını. Şapkanızda kaç çizgi olursa olsun, siz bu trende sıradan bir yolcusunuz. Anladınız mı? Tren benim söylediğim yere gidecek."

"Tamam," diye yanıtladı Makinist, "hemen söyleyin çünkü yoksa kaldırırma toslayacağız."

“Sağa,” dedi Bozukluk ince sesiyle, “hemen sağa sapın, Francesco’nun yolunu tanıdım. Delik ayakba-bıların kokusunu alıyorum.”

Köpek gerçekten de yeri koklayarak bir ileri bir geri koşuyordu ve Francesco’nun evine giden yolu bulmakta zorlanmamıştı.

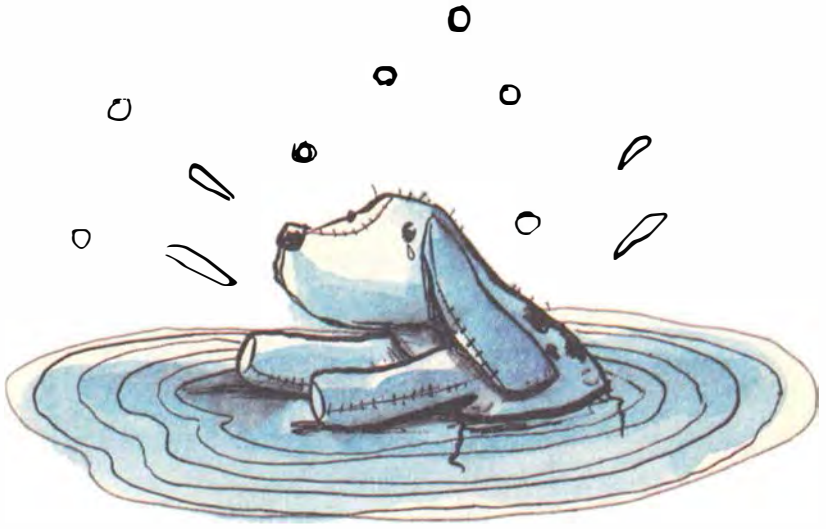
“Sağa o halde,” diye onayladı İstasyon Şefi.

Makinist direksiyonu çevirdi ve Mavi Ok hızla dönemeci aldı. Oturan Pilot onları gözden yitirmemek için lokomotifin tam üzerinde uçuyordu.

Kovboylar ve Kızılderililer trenin sağından ve solundan sessizce gidiyorlardı, sanki trene saldıracak düşmanlar gibi hızlı yol alıyorlardı.

Hâlâ kuşkulu davranan General, “Hımm,” diye homurdandı, “şapkamdaki bütün çizgilere karşı delik bir paraya bahse girerim ki bu yolculuk kötü bitecek. Şu at sırtındakiler hiç de güvenilir bir hava vermiyorlar. İlk durakta topları yüklediğimiz yük vagonuna bineceğim.”

Tam o sırada Bozukluk’un paslı sesi işitildi, belli ki bir tehlike sezmişti. Ama artık çok geçti. Makinist Mavi Ok’u zamanında durdurmayı başaramadı ve tren hızla derin bir su birikintisine daldı. Su pencere seviyesine kadar çıktı, bebekler müthiş korktular, hemen aracın tepesine tırmandılar; zaten vagonların tepesinde duran nişancı askerler onları görünce pek sevindiler.

Zavallı Bozukluk su birikintisinde yüzüyor, bir yandan da kendi sesine lanet okuyordu.

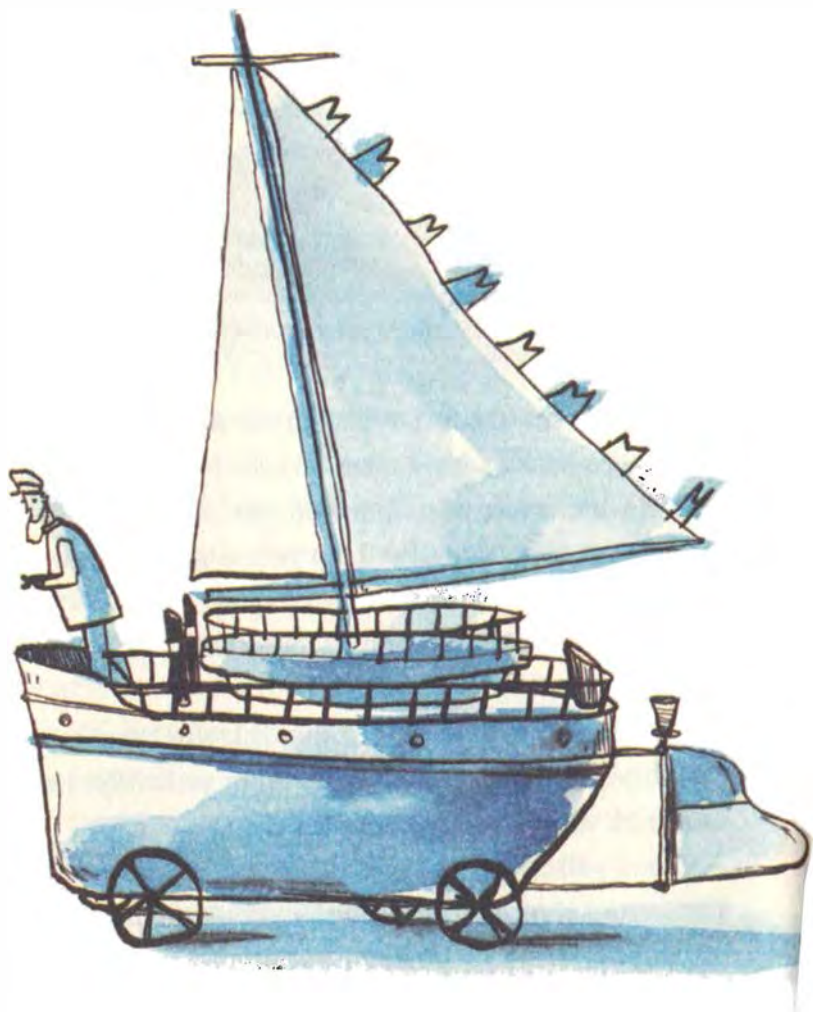
"Ne biçim bir köpeğim ben ya? Havlamayı bile beceremiyorum. Şu miyavlama yerine güzelce uluyabilmek için neler vermezdim!"

"Yandık!" dedi bir yandan terini kurulayan Makinist.

"Aslında tam yerindeyiz," diye düzeltti Yarımsakal üzüntüyle. "Şimdi tek gereken benim yelkenliyi suya indirmek ve herkesi ona bindirmek."

Ama yelkenli çok küçüktü. Neyse ki Mekano inşaat oyuncaklarının şefi olan Mühendis, kutusunda bir köprü kurmaya yetecek kadar parça olduğunu anımsadı.

"Biz işi bitirene kadar şafak sökecek ve yakalacağız," diye homurdandı mutsuz Yarımsakal. "Bu ortamda nedense denizcilere iyi gözle bakılmıyor..."

Mekano parçaları hemen Mühendisin yönetiminde işe koyuldular.

“Bir vinç ile Mavi Ok’u havaya kaldırıp köprüye koyacağız,” diye söz verdi Mühendis. “Yolcular yerlerinden kımıldamasınlar.”

Bunu söylerken ona bütün yürekleriyle hayranlık duyan ve beğeniyle seyreden bebeklerden yana gururlu bir bakış fırlattı. Sadece Kara Bebek pilota olan sevgisinde sadakatini koruyordu ve gözü ondan başkasını görmüyordu.

Derken kar yağmaya başladı. Su birikintisi git-tikçe derinleşiyordu ve Mühendisin planlarını altüst ediyordu.

“Yağış altında köprü kurmak hiç de kolay değildir,” diye söyleniyordu dişlerinin arasından. “Umarım başarabiliriz.”

İşleri hızlandırmak için nişancı askerlerin komutanı bütün askerlerini Mühendisin emrine verdi. Köprü balçık haline gelen su birikintisinin üzerinde gözle görülür bir hızla uzuyordu. Karanlık ve karlı gecede demirlerin, çekiçlerin, Mekano işçilerinin çevirdiği makaraların sesi duyuluyordu.

Kovboylar ve Kızılderililer de atlarını suya soktular, birikintiyi aşip karşı kıyıya konuşlandılar. Ateşböceği gibi yanıp sönen minicik kırmızı ışık Gümüş Tüy’ün piposuna aitti. Mavi Ok’un pencereciklerinde dizilmiş yolcular uzak bir umut gibi ışıldayan kırmızı

ışığa dikmişlerdi gözlerini. Üç Kukla bir ağızdan şöyle dediler:

“Bir yıldızı andırıyor.”

Onlar üç şanslı kuklaydı, karlı gecelerde bile yıldızları görebiliyorlardı.

Bir süre sonra, “Yaşasın!” haykırıışları işitildi. Mühendisin adamları ve kurşun askerler, karşı kıyıya varmışlardı.

Bir vinç Mavi Ok trenini havaya kaldırdı, köprüye koydu; tabii ki köprüye raylar da döşenmişti. İstasyon Şefi hareket işaretini vermek için yeşil ışığı kaldırdı. Makinist de lokomotifini hafif bir sarsıntıyla harekete geçirdi.

Daha yarım metre gitmişlerdi ki Generale ait o ses yine bir alarm verdi:

“Bütün ışıkları söndürün! Ufukta bir düşman var!”

“Bin uyurgezer balina bedeni!” diye kükredi Yarımsakal. “Bu Befana değilse sakalımı yerim!”

Korku veren bir gümbürtüye eşlik eden devasa gölge, alana doğru alçalmaktaydı. Kaçaklar gerçekten de Befana'nın süpürgesini ve üzerindeki iki ihtiyarı gördüler.

En iyi oyuncaklarını yitirdikten sonra depodaki ve tavan arasındaki başka oyuncakları indiren cadı, bacadan çıkarak her zamanki uçuşuna çıkmıştı.

Ama daha alanın ortasına varmadan hizmetçisinin attığı bir nara ile yön değiştirmişti.

"Barones Hanım, aşıağı bakın!"

"Nereye? Ah! Evet görüyorum... Bunlar Mavi Ok'un ışıkları değil mi?"

"Bence de aynen öyle Barones Hanım!"

Befana, tereddüt etmeden süpürgesinin sapını güney doğuya çevirdi ve hızla ışıklara doğru alçalma-ya başladı, su birikintisi bu ışıkları ikiye katlayarak yansıtıyordu.

General bu kez boşuna alarm vermemişti. Işıklar söndürüldü. Makinist lokomotifini hızlandırdı ve göz açıp kapayana kadar köprüyü aştılar. Üzerinde Yarım-sakal ve teknesinin bulunduğu ve en sonda yer alan yük vagonu henüz sekiz tekerleğini de karaya indirmemişti ki köprü arkalarında gümbürtüyle yıkıldı.

Birileri Befana'nın bombaladığını sandı ama aslında neden bambaşkaydı, General kimseye haber vermeden mayın döşetip köprüyü havaya uçurmuştu.

"Düşmanın eline bırakmaktansa oturur parça parça yerdim," diye gururla haykırırken bir yandan da mutlulukla bıyıklarını buruyordu.

Befana artık iyice alçaktan uçuyordu ve büyük bir hızla Mavi Ok trenine yaklaşıyordu.

Kovboylardan biri, "Çabuk, sola!" diye bağırdı.

İstasyon Şefinin emri yerine getirmesini beklemeden Makinist öyle hızla döndü ki az daha tren ikiye ayrılacaktı, neyse son anda sadece bir piponun kırmızı ışığının parladığı karanlığa, bir binanın içine daldılar.

Mavi Ok bir duvara yanaştı, koca kapıyı da hızla kapattılar.

Kaptan Yarımsakal, "Bizi görmüş müdür acaba?" diye fısıldadı.

Ama Befana onları görememişti.

O sırada alanın üzerinde bir aşağı bir yukarı uçuyor ve "Tuhaf," diye söyleniyordu, "sanki yer yarıldı içine girdiler. İzleri bile kalmadı geriye."

"Bir çukura düşmüş olmalılar," diye akıl yürüttü hizmetçisi.

"Olabilir," diye kabul etti Befana. "Bu durumda Mavi Ok için üzgünüm diyeceğim. Daha gösterişli bir mezarı hak etmişti. O benim dükkânımın övünç kaynağıydı. Ama hiçbir şey anlamıyorum. Belki de hırsızlar onları çalmıştı ve şimdi oyuncaklar kaçmış, evin yolunu arıyorlardı. Kim bilir! Ama artık yitirecek zamanımız yok. Teslim etmemiz gereken armağan listesi çok uzun ve oyalanırsak bitiremeyiz. İş başına!"

Ve uçan süpürgesinin burnunu kuzeye çevirerek yağın içinde gözden kayboldu.

Gül Bebeğe Veda

"Sanki kara mürekkep şişesine düşmüş gibiyiz, çevremizi hiç göremiyoruz," diye söyleniyordu İstasyon Şefi.

"Bu düşmanın bir tuzağı olabilir," diye ekledi General, "bir göz atsak iyi olur."

Makinist, Mavi Ok'un ışıklarını yaktı. Burası meyve kokan boş sandıklarla doluydu, belli ki bir manavın girişiydi.

Trenden inmiş ve duvarın kenarına sığınmış olan bebeklerin heyecanlı sesleri geliyordu.

"Bin dedikoducu balina bedeni!" diye homurdandı Yarımsakal. "Şu kızlar da bir susmazlar!"

"Burada biri var."

Bunu söyleyen klarnet civıltısını andıran sesiyle konuşan Gül Bebek'ti.

"Öyle görünüyor ki her yerde birileri var," diye

yorumda bulunan Makinist'ti. "Böyle soğuk bir gecede kim gelip bu depoda üşümek ister ki? Şimdi bir yatakta yatıp ayaklarımın altına da sıcak su torbası koyarak uyuyabilmek için trenimin tekerleklerinden birini vermeye razıydım ben."

"Bu ihtiyar bir kadın," dedi öteki bebekler. "Görüyor musunuz, uyuyor?"

"Baksanıza nasıl üşümüş. Buz gibi her yeri."

Bebeklerin bazıları yaşlı kadıncağızın teninin ne kadar soğuk olduğunu anlamak için ellerini uzattılar. Onu uyandırmamak için özen gösteriyorlardı ama ihtiyarcık uyanmadı.

Gül Bebek, "Onu ısıtmayı deneyelim," dedi. İki eli arasına ihtiyarın ellerini alıp ovuşturmaya başlayan o oldu. Bir süre ovuşturduktan sonra başaramadığını anladı. Bu çizgili yaşlı eller iki buz parçası gibiydi.

Vagonun tepesinden inen bir asker ona yaklaştı.

"Ah!" diye mırıldandı yaşlı kadına bir bakış attıktan sonra, "Bu insanları iyi tanırım."

"Onu tanıyor musun?" diye sordu bebekler.

"Tanıyor muyum? Tabii ki hayır, bu kadını tanımıyorum ama onun gibi insanlar tanıdım. Yoksul insanlar işte, o kadar."

"Mahzendeki çocuk gibi yoksul mu?"

"Daha da yoksulları vardır. Bu evi bile olmayan bir ihtiyar. Kar onu yolda yakalamış ve şu kapının önüne sığınmış işte."

"Uyuyor mu şimdi?"

"Evet, uyuyor," dedi asker. "Tuhaf bir uyku uyuyor."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Bir daha uyanmayacağı anlamına geliyor."

"Bu gerçekten çok saçma," dedi Gül Bebek kararlı bir edayla. "Neden uyanmasın ki? Hatta o uyanana dek ben burada bekleyeceğim. Yolculuk etmekten yorulmuşum. Ben bir ev kızıyım, böyle gece vakti sokaklarda gezmekten hoşlanmıyorum. Bu ihtiyarın yanında kalmak ve uyandığında onunla gitmek istiyorum. O benim ninem olacak, işte o kadar."

Gül Bebek bambaşka biri olmuştu sanki. Artık Kaptan Yarımsakal'a hava yapan o aptal ve kendini beğenmiş kız değildi. Masmavi gözlerinde bambaşka bir ışık parlıyordu.

"Ben burada kalacağım," diye yineledi kararlı bir şekilde. "Francesco için üzgünüm ama zaten onun benim yokluğumu hissedeceğini sanmam. Francesco erkek çocuk, bebekle oynamayı bilmez. Ona benden selam söylemeniz yeterli, beni bağışlayacaktır. Hem sonra belki bu ihtiyar nine de Francesco'yu ziyarete gider ve beni de yanına alır, orada gene bir araya geliriz."

Sanki boğazı kelimelerle doluymuş ve boğulmak için hepsini dışarı atmak zorundaymış gibi konuşuyor, konuşuyor, konuşuyordu.

Belki de başkalarının konuşmasına izin vermek istemiyordu. Hayır denmesini, ihtiyarcığı bu soğukta ve karanlıkta terk etme fikrinden vazgeçirilmeyi istemiyordu. Ama zaten kimse ona bir şey demedi.

Bozukluk keşif yapmak için büyük kapıdan çıktı ve sokağın boş olduğunu, yeniden yola koyulabileceklerini bildirdi.

Kaçaklar birer birer yeniden trene bindiler. İstasyon Şefi bütün ışıkların söndürülmesini emretti. Mavi Ok yavaş yavaş çıkışa yöneldi.

"Elveda, elveda!" diye fısıldıyordu arkadaşları Gül Bebeğe.

"Hoşça kalın!" dedi o da titreyen sesiyle.

Boşuna yadsımayalım, yalnız kalacağı için korkuyordu. Yaşlı kadını göğsüne sokuldu ve incecik sesiyle şöyle dedi:

"Elveda!"

Üç Kukla bir pencereden sarktılar:

"Elveda," dediler koro halinde. "Ağlatacaksın bizi neredeyse. Ama biliyorsun, ağlayamayız biz. Tahtadan yapılmışız ve yüreğimiz yok. Elveda!"

Gül Bebek kendini küçük, çok küçük ve korku dolu hissetti. Ama yolculuğun heyecanı ve yorgunluğu, etkisini göstermekte gecikmedi. Gül Bebek gözlerini yumdu. Zaten açık tutmaya ne gerek vardı ki? Öyle karanlıktı ki burnunun ucunu görmek mümkün değildi. Gözlerini kapar kapamaz uyuyakaldı. Ertesi

sabah kapıcı kadın iki kız kardeş gibi birbirine sarılmış biçimde buldu onları: Yaşlı kadın ve Gül Bebek.

Bebek bütün insanların neden koca kapının önünde durup onlara baktıklarını anlamıyordu. Derken koca boylarıyla jandarmalar geldi. Yaşlı kadın bir sedyeye kondu ve uzaklaştırıldı. Gül Bebek onun neden hâlâ uyanmadığını anlayamıyordu.

Bir jandarma onu aldı ve komutanına götürdü. Bu jandarmanın küçük bir kızı olduğu için komutanı bebeği kızına götürmesini söyledi.

Ama Gül Bebek dondurucu soğğun yaşandığı o geceyi yanında geçirdiği yaşlı kadını düşünmekten hiç vazgeçmedi. Ve onu her düşündüğünde yüreğinde derin bir soğukluk hissetti.

General Heykeli

Bozukluk, burnunu yere yaklaştırmış, lokomotifin önünden gidiyordu. Kar yağmayı sürdürüyor, yerde kalın bir kar tabakası oluşuyordu. Bozukluk için Francesco'nun delik ayakkabılarının kokusunu alabilmek gittikçe zorlaşıyordu. Köpecik arada sırada duruyor, kararsızca çevresine bakınıyor, sonra bir başka yöne dönüyordu.

"Belki de Francesco oyun oynamak için burada durmuştur," diye söyleniyordu soluk soluğa, "bu nedenle de yolu bulmam zor oluyor."

Gözlerini kısarak bakınan Makinist yavaş yavaş Bozukluk'u izliyordu. Trenin üzerindeki herkes üşmeye başlamıştı.

"Daha hızlı gitmek gerekir," diye homurdanıyordu Yarımsakal. "Bu gidişle ya gelecek sene oraya varacağız ya da varamadan bir tramvayın altında kalacağız."

Arada sırada İstasyon şefi de acele etmesi ko-

nusunda uyarıyordu Bozukluk köpeği. Ama zavallı köpecik ne yapabilirdi ki? Üstelik o da üşümeye başlamıştı. Kar burnunu donduruyordu, patileriyle burnunu ovuşturup ısıtmaya bile zamanı yoktu.

İzler yüzünden karavan zikzak çizerek ilerlemek zorunda kalıyordu; bir kaldırıma çıkıyor, bir yere iniyor, bir alanın dört bir yanını dolaşüyor, hatta üç dört kez aynı yerden geçtiği oluyordu.

"Bu ne biçim gezinmek böyle?" diye homurdanıyordu İstasyon Şefi. "Öğretmenler. İki nokta arasındaki en kısa yolun en düz olanı olduğunu öğretiyorlar ama çocuklar inadına dolaştıkça dolaşıyorlar. Şu Francesco'ya da bakın: On metrelik yolda on kere karşıdan karşıya geçmiş. Nasıl olup da ezilmemiş şaşkırdım doğrusu."

Yorulmak bilmeyen Bozukluk karın içinden dostunun kokusunu almaya çalışıyordu, arada sırada da sanki çocuk onu duyabilirmiş gibi Francesco ile konuşuyordu:

"Geliyoruz biliyor musun? Hepimiz geliyoruz. Sana şahane bir sürpriz olacak bu. Oyuncaklarla yüklü bir tren, kocaman bir karavan halinde geliyoruz. Biraz daha beklersen göreceksin."

Francesco ile konuşmaya o kadar dalmıştı ki yolu kaybettiğini on adım sonra fark etti.

Koşarak geri döndü, Makinist yüzüncü kez fren yapmak zorunda kaldı.

Umutsuzca yolu aradı ama kokuyu bir daha yakalayamıyordu. Karın altında, bu dar ve loş sokakta izler bitiyordu. Yani koku izi ne bir eve giriyor ne bir kapı önünde ya da kaldırımında sona eriyordu.

"İnanılmaz bir şey bu!" diye düşündü Bozukluk.
"Uçmadı ya bu çocuk!"

Dört bir yandan düşman kokusu alan General,
"Ne oluyor orada?" diye haykırdı.

Makinist sakın bir ses tonuyla:

"Bozukluk Francesco'nun izini bulamıyor," diye yanıtladı onu.

Genel bir protesto korusu işitildi. Bebekler karın altına gömülüp kalacakları konusunda umutsuzluğa kapılmışlardı bile.

"Bin donmuş balina bedeni!" diye bağırdı Yarım-sakal. "Bir bu eksikti."

Pek heyecanlanan General, "Onu kaçırmış olmaları!" deyiverdi.

"Kimi kaçırmış olmaları?"

"Çocuğu tabii. Bizim Francesco'yu. İzi yolun yarısına kadar geliyor ve burada yok oluyor. Bu ne anlama gelir sizce?"

"Demek ki çocuk kucağa alınmış, bir arabaya atılmış ve hızla kim bilir nereye götürülmüş."

"Ne yapacağız şimdi?" diye sordu sinirlenmeye başlayan Kondüktör.

Oturan Pilot keşif yapabileceği önerisinde bu-

lundu, kimsenin daha iyi bir düşüncesi olmadığı için öneri kabul edildi. Uçak yerden yükseldi ve gözden kayboldu: Sarı bir şimşek gibi uzaklaştı, sesi de azaldı ve kesildi.

General:

"Çocuğun kaçırılmış olma olasılığından kesinlikle vazgeçmiyorum," dedi. "Demek ki bizi de tehdit eden büyük bir tehlike söz konusu. Askerler dinleyin beni, hemen topları doldurun ve ateşlemeye hazır durumda trenin kuyruğuna dizin."

Topçular homurdanıyorlardı:

"Üşütmüş bu ya!" diyorlardı. "Topları doldur, boşalt, bütün gece başka bir şey yaptığımız yok. Zaten fitiller de sırlıslam oldular, Vezüv Yanardağı'nın ağzına bile koysak ateş almazlar."

"Sessiz olun! Emre itaat edin ve susun," diye buyurdu General sert bir ifadeyle.

Nişancı askerler tren vagonlarının tepesine dizilmişlerdi ve topçu arkadaşlarının topların ağırlığı altında nasıl terlediğine bakıyorlardı.

"Ne güzel terliyor onlar," diye düşünüyorlardı. "Biz dizimize kadar kara gömüldük. Yakında kardan heykel olacağız."

Bandocular da umutsuzluk içindeydi çünkü kar borazanların ağzını tıkıyordu.

Derken çok acayip bir şey oldu. İlk top yük vagonundan indirildi... Ve kara gömüldü. İkincisi sanki

göle düşmüş gibi yok oldu. Üçüncüsünü de yer yuttu, karda izi bile kalmamıştı. Kısaca söylemek gerekirse toplar yere indirilir indirilmez iz bırakmadan yok oluyorlardı.

“Ne oluyor? Ama... Hayy! Demek ki...”

Şaşkınlık ve kızgınlık yüzünden Generalin dili tutulmuştu. Karın üzerine diz çöktü ve elleriyle yeri kazmaya başladı. O anda gizemli olay çözüldü. Zaten söz konusu olan gizem değil kanalizasyon kapağıydı. Toplar yerdeki demir ızgaranın delikleri arasından kayarak kanalizasyona düşmüşlerdi.

General adeta yıldırım çarpmış gibi öylece dizlerinin üstünde kalakaldı. Sonra sarsıldı ve beresini çıkartıp saçlarını yolmaya başladı. Topçu askerlerinin deli gibi güldüklerini duymasa başının derisini de yolacaktı.

“Kahretsin! En iyi toplarım, daha doğrusu ordumuzun biricik topları düşmanın kurduğu tuzağa düştü ve siz hâlâ gülüyorsunuz! Artık silahsız kaldığımız farkında değil misiniz? Bu size çok mu eğlenceli geliyor? Uğursuzlar sizi! Hepinizi tutuklayacağım! Kışlaya döner dönmez hepiniz yüksek dereceli ihanetten yargılanacaksınız.”

Topçular hemen ciddi bir surat ifadesi takındılar ama kahkahalar boğazlarında patladığı için oldukları yerde sarsılıyorlardı.

“Neyse, iyi oldu!” diye düşünüyorlardı. “Artık top-

ları indirip bindirmekten kurtulduk. Toplar olmadan daha iyiyiz hatta hafiflediğimiz için çok daha iyiyiz.”

General iki dakika içinde sanki yirmi yaş ihtiyarlamış gibiydi. Saçları bembeyaz olmuştu, tabii bunun bir nedeni de beresini fırlatmış ve karın bütün saçını örtmüş olmasıydı.

“Bitti!” diye hıçkırdı üzüntüyle. “Bitti, benim için yapacak bir şey kalmadı artık.”

Sanki tatlı bir pasta yiyordu ve ansızın birisi sihir yapmış ve pastanın içindeki şeker yok olmuştu, şimdi tatsız bir karton çiğnediğini fark etmiş gibiydi. Toplar olmadan Generalin hayatının tuzsuz çorba gibi hiçbir tadı olmayacaktı.

Ve bir türlü yerden kalkmıyordu. Kalkmadığı gibi dizlerinin üzerinde oturmuş, ona yalvaran sesleri duymazdan geliyordu; üzerine yağın karı bile silkelemiyordu.

Topçu erler korka korka, “Sayın General, kar üzerinizi örtüyor,” diyorlar, bir yandan da elleriyle kar üzerinden atması için işaret ediyorlardı.

“Bırakın, rahat bırakın beni.”

“Kar sizi tamamen örtecek. Şimdiden bacaklarınızı görünmez oldu.”

“Umurumda değil.”

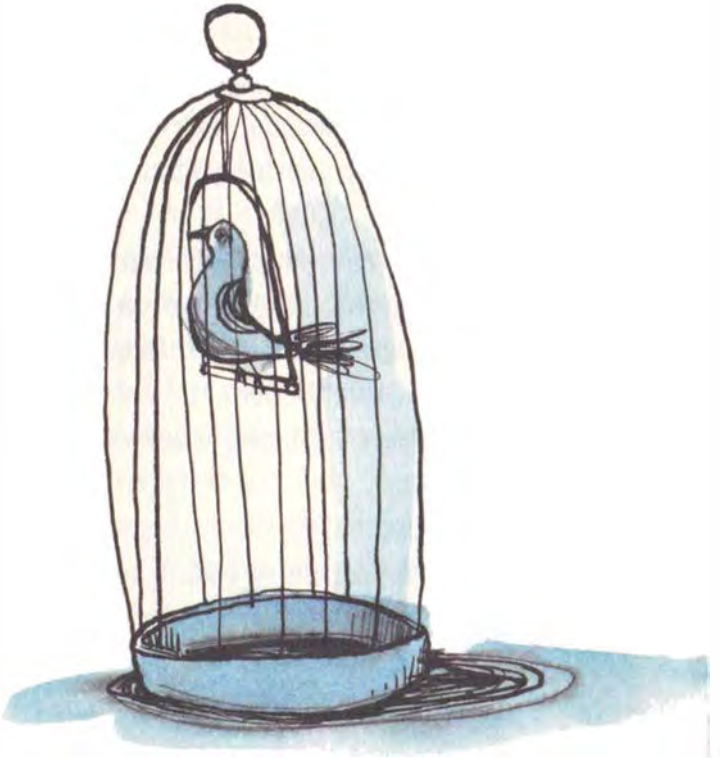
“Generalim, kar karnınıza çıktı.”

“Üşümüyorum. Kalbim kardan daha soğuk.”

“Generalim kar boynunuza yükseldi.”

General yanıt vermedi. Üstelik başkalarının boğulmamak için üzerlerinden silkeledikleri kar da onun üzerine düşüyordu. İşte böylece göz açıp kapayana dek General tamamen karın altında kaldı. Evet, bir tek bıyıkları görünüyordu. Ama o da uzun sürmedi. Sonunda Generalin yerinde kardan bir heykel oluştu.

Herkes duygulanmış ve hüzünlenmişti. Bu sırada büyük bir tehlikenin Mavi Ok karavanını da tehdit ettiğinin farkında değildiler. Bu sefer söz konusu olan tehlike bir kedydi. Ama ne kedi! Oyuncak değil,

gerçek bir kedi. Mavi Ok'un beş, altı vagonu büyüklüğündeydi bu kedi.

Herkes Generali ve onun kendini kurban edişini seyre dalmışken korkunç canavar, sinsi sinsi karın içinden yaklaşmış, yeşil gözleriyle sahneyi incelemiş ve avını seçmişti.

Mavi Ok treninin minik pencerelerinin birinin yanında yaylı kanaryanın kafesi asılıydı. Yolculuğun başlangıcında kafes birinci sınıf kompartımanlardan birinin konuydu. Trenin her sarsılışında kanarya yaylanıyor ve cik cik ötüyordu.

"Ne şirin!" demişti biri ilk ötüşünde.

Ama kanarya sarsıla sarsıla hiç durmadan cıvıladı için herkese sıkıntı gelmiş ve merhametsizce dışarı asılmıştı.

Trenin dışında, soğukta, karanlıkta olsa da kanarya neşeyle ötmekten başka bir şey yapmıyordu. Zaten ötmekten başka bir şey bildiği de yoktu. General karın altına gömülürken susmayı bilecek kadar akıllı değildi.

İşte kedi o anda ona göz dikti ve güzel bir lokma olacağına karar verdi. "Kafesi açmak için bir pençe darbesi yetecek," diye düşündü. Öyle de oldu.

"Kanaryanın sesini kesmek için de bir pençe darbesi yetecek," diye geçirdi aklında. Ama öyle olmadı. Kanarya, kanatlarına yapışan keskin tırnakları hissedince umutsuzca cik cik dedi ve sonra bir şey

kırıldı, kırılma sesi geldi duyuldu ve kanaryanın yayı saldırganın burnuna bir darbe attı.

Acıdan kör olan, beklenmedik bu darbeden ödü patlayan kedi, "Kim bir kanaryanın bu kadar enerjik bir karşılık vereceğini düşünürdü ki?" iniltili miyavlamasıyla oradan uzaklaştı. Kovboylar izlemeyi denediler ama atları kara gömüldüğü için bu girişimden vazgeçmek zorunda kaldılar.

Kedi, kanaryayı daha doğrusu yayı hesaba katmamıştı. Şimdi zavallı kanarya da paramparça olmuş durumda, karda boylu boyunca yatıyordu. Kanatlarının altından yayın çelik teli çıkıyordu. Kocaman açılmış gagası bir şaşkınlık ifadesine takılıp kalmıştı.

Mavi Ok karavanı birkaç dakika içinde yolcularından ikisini yitirmişti.

Oturan Pilot, uçağının tepesinde kim bilir nelerde dolaşıyordu. Belki de kar fırtınası onu bir bacadan içeri atmıştı. Ya da kanatlarına yağın karın ağırlığı yüzünden yere düşmüştü. Bilen yoktu.

Kanarya, askeri bir trenle bir kar tepeciğinin altına gömüldü. Askerler önce borazanlarının ağzına biriken karı silkelediler ve cenaze marşı çaldılar. Gerçeği söylemek gerekirse borazanların sesi de soğuktan etkilenmişti. Müzik sanki çok uzaklarda, başka bir sokaktan gelir gibiydi. Gene de hiç yoktan iyiydi.

Sonra kanaryanın bedeni yeniden kafesine kondu ve Mekano işçileri kürekleriyle üzerine kar attılar.

Kanaryanın öyküsü burada da bitmedi. Mavi Ok konvoyundaki arkadaşları gecenin karanlığında yenden yola koyuldukları için olan biteni öğrenemediler. Ama birileri orada kalıp seyretseydi gece bekçisinin tekerleğine bir şey çarptığı için bisikletinden indiğini ve çarpan şeyin kanaryanın kafesi olduğunu görebilecekti. Gece bekçisi onu aldı, gidonuna taktı ve oracıkta, yolun ortasında yayı onarmayı denedi. İki becerikli el neler başarmaz ki? Birkaç dakika sonra kanaryanın cik cik sesleri yeniden yankılanmaya başlamıştı, sesi biraz buğuluydu, eskisi gibi neşeli ve kaygısız değildi tabii ama kanarya ölümden dönmüştü. Gene de tatlı bir sesi vardı.

"Oğlumun hoşuna gidecek," diye düşündü bekçi. "Bunu ona Befana'nın yolladığını söylerim. Geceleri çalıştığım için Befana'yı görebileceğimi bilir. Cadının ona çok sevgiler yolladığını ve daha neşeli bir çocuk olmasını istediğini de söylerim."

İşte karın içinde pedal çeviren bekçi bunları geçiriyordu aklından ve köşeyi döneceği zaman zil çalacağına kanaryanın kafesini sallıyordu ve kuş hemen cik cik diye ötmeye başlıyordu. Bu da harika bir yöntemdi.

Konuşan Anıt

Oturan Pilotun yolculuğu oldukça sarsıntılı geçti, böyle bir fırtınada başka türlü olması beklenemezdi zaten.

Yolun ortasından gitmeye, havadaki tramvay tellerine ya da bir dam saçağına çarpmamaya çalışıyordu. Ayrıca kabinin penceresine biriken kar yüzünden burnunun bir karış ötesini görmesi bile olanaksız hale gelmişken Oturan Pilot kıskançlıkla Befana'yı düşünüyordu:

"O yaşlı kadın bir süpürge tepesinde uçarken başına hiçbir felaket gelmiyor da ben şu kadar modern bir araçla uçarken her an yere çakılma tehlikesi yaşıyorum!"

"Öte yandan," diye düşünmeyi sürdürdü değerli pilot, "şimdi ne yana yönelmem gerektiğini de bilmiyorum. Francesco'nun bulutların arasına iz bırakmış

olabileceğini sanmıyorum. Ne yapсам acaba? Sanırım alçalmalıyım."

Yavaş yavaş alçaldı ama bisikletinin pedallarını zorlukla çeviren gece bekçisine çarpmamak için yeniden yükselmesi gerekti. (Belki de kanaryayı bulan bekçiydi bu.)

Az sonra gecenin karanlığı seyrelir gibi oldu.

"Anladım," diye düşündü. "Büyük bir alana gelmiş olmalıyım. Yeniden alçalmayı deneyeceğim."

Bu sefer aşağıda duran karanlık ve devasa gölge dikildi karşısına. Ve gölge kalın sesiyle seslendi ona:

"Hey, Pilot Bey, bu tarafa gelin lütfen."

Oturan Pilot'un aklında o anda şu düşünce geçti, "Duymamış gibi yapсам iyi olacak. Buralarda kimseyi tanımıyorum, başıma iş açmayayım."

Ama daha düşüncesini tamamlamamıştı ki korkunç bir el onu yakaladı ve kendine doğru çekti.

"Yandım şimdi!" diye haykırdı yüksek sesle Oturan Pilot.

"Ben ne sobayım ne de fırın," dedi elin ve gizemli gölgenin sahibi. "Şu alanın ortasında kımıldamadan duran, kimseyi yakmaya niyeti olmayan tunçtan yapılmış barış yanlısı bir Anıttan başka bir şey değilim.

Oturan Pilot, rahatlayarak derin bir soluk aldı ve sesin geldiği yana bakma cesaretini gösterdi. Kocaman ama iyi niyetli bir çehre, bıyığıyla sakalı arasından tatlı tatlı gülümsüyordu.

"Kimsiniz siz?"

"Söyledim ya ben Anıtım. Daha önceleri bir yurt-severdim, atımın üstünde oturup yurdumun kurtuluşu için askerlere komutanlık ederdim."

"Şimdi de atınızın üstünde misiniz?"

"Evet, hem de kocaman bir at. Göremiyor musun?"

"Yüksekten uçuyordum. Şimdi izninizle yeniden yola koyulmak istiyorum. Hem çevreye bir göz atacağım hem de uzaktan atınızı inceleyeceğim."

"Acele etme," dedi gülümseyen Anıt. "Bir dakika daha kal da iki çift laf edelim. Öyle ender olarak biriyle rastlaşıyorum ki dilim pas tuttu ve dudaklarımı açmakta zorlanıyorum. Senin bir süredir tepemde vızıldadığını duyuyordum. Hatta kulaklarıma inanamadım, bu mevsimde karasinek olur mu diye düşündüm! Ne biçim bir iş bu? Sana yemin ederim ki bu kadar küçük bir uçağı sadece çocukların elinde görmüştüm."

Oturan Pilot içtenlikle uçağının bir oyuncak olduğunu itiraf ettikten sonra Anıt'a kendinin ve Mavi Ok konvoyunun amacını bir çırpıda anlatıverdi.

Anıt öyküyü dikkatle dinledikten sonra, "Çok ilginç," dedi, "hem de çok. Ben de çocuklara çok düşkünümdür. Atımın bacakları arasında oynayan sayısız çocuk vardır ama tabii hava güzel olduğunda. Böyle kar yağdığı zaman beni yalnız bırakıyorlar, tabii bu

doğal olduğu için kızamıyorum onlara. Ama böyle havalarda bile beni görmeye gelen bir çocuk vardır. Sadece beni ziyaret etmek için mi geliyor emin değilim. Kumral bir oğlancıktır, kâkülleri gözlerine düşer. Gelir, merdivenlerime oturur, bir şeyler düşünür ve gider.”

“Adı Francesco ise,” diye içini çekti Oturan Pilot, “bizim arkadaşımız olabilir. Ne dersiniz, o mudur acaba?”

“Ne yazık ki ona adıyla seslenmedim hiç. Biliyordun genellikle insanlar ilk olarak karşısındakinin konuşmasını beklerler. Ama bu çocuğun pek yalnız olduğunu hissetmiştim, buralarda onu tanıyan da yok.”

“Adı Francesco ise...” diye yeniden içini çekti Oturan Pilot.

Derken ansızın aklına bir şey geldi.

“Bu sorunu sadece Bozukluk çözebilir. Şimdi o buradaki basamakları koklar ve çocuğun Francesco olup olmadığını söyleyebilir.”

“Harika bir düşünce. Böylece ben de senin arkadaşlarınla tanışmış olurum.”

“İyi olurdu da,” dedi Oturan Pilot yeniden hüzünlenererek, “Francesco buraya kadar gelmiş olabilir mi? Çünkü ayak izleri yolun tam ortasında kesiliyordu.”

Anıt bıyık altından güldü.

“Görüyorum ki erkek çocukları pek iyi tanımıyorsun,” dedi nazıkçe, “yoksa onların tramvaylara

asılarak ya da tamponlarına oturarak seyahat etmeyi sevdiklerini biliyor olurdun. Bunu yapmaları yasaktır aslında ama yaparlar işte. Şimdi geldi aklıma, daha dün o kumral oğlan buraya bir tramvayın tamponuna oturmuş durumda gelmişti, polislin biri yakalayıp indirdi onu.”

“O halde, hiç kuşku yok, Francesco’ydu o,” diye haykırdı neşeye Oturan Pilot.

“Bu durumda zaman yitirmemek gerekiyor. Uç, ötekileri getir buraya.”

On beş dakika sonra -tabii kanarya ve General dışında- bütün konvoy Anıtın daha doğrusu atının ayakları dibinde toplaşmıştı ve heyecanla Bozukluk köpeğin onay vermesini bekliyordu.

Bozukluk gergin bir şekilde basamakları kolaçan etti, sanki burnuyla mermerleri içine çekmek istercesine kokladı. İyice emin olmak için koklamadık yer bırakmadı. Aslında Francesco’nun delik ayakkabılarının kokusunu tanımıştı.

“Sonunda yeniden bulduk seni,” diye mırıldanıyordu içinden.

Yelkenlisinin içinde sabırsızlıkla oturan Yarımsakal daha fazla dayanamadı ve “Yani?” diye çıkıştı.

“Francesco bu!” dedi Bozukluk.

“Hurra! Bin atlı balina bedeni!”

Asla var olmamış ve var olmayacak atlı balinanın adını anarken Kaptan Yarımsakal kim bilir ne ifade

etmek istiyordu? Artık heyecandan ne diyeceğini bilemediği belliydi.

Anıt da mutluydu. Yüksekte, çok yüksekte güldüğü işitiliyordu, kahkahaları geceye ve kara yağmen atın ayaklarına kadar iniyor ve onları titretiyordu.

"Yaşasın!" diyordu Anıt, "Gerçekten bu harika bir haber."

Nişancı askerlerin albayı, olayı bandosunun bir konseriyle kutlamaya karar verdi. İşte o anda olağanüstü bir şey daha oldu. Askerlerin borazanları en neşeli marşlarından birini çalmaya başlayınca atın tunç ayakları Anıtın kaidesinden ayrıldı ve dans etmeye başladı.

Bebekler vagonlardan inerek alkışladılar. Zaten trende kim varsa atlamıştı yere. Askerler, Kızılderililer, Kovboylar, demiryolcular bir bebeğe sarılmış dans ediyordu. Bir tek Kara Bebek dans etmedi çünkü gözdesi olan Oturan Pilot onu dansa kaldıramayacağı için o da kimseye yüz vermedi.

"Bravo, harika!" diye bağıırıyordu tunç sesli heykel, "sanki Cumhuriyet Bayramını kutluyoruz!"

Bozukluk gene de yolu gözden kaçırmamaya çalışıyordu. Daha doğrusu burnundan kaçırmamaya çalışıyordu. Bir an geldi:

"Haydi gidelim!" diye bağırdı. "Francesco bizi bekliyor!"

"Gidelim, gidelim haydi!"

Anıt onlara iyi yolculuklar diledi.

Ve yeniden yola koyuldular, delik ayakkabılı çocuğun izinden sokaklar, caddeler, alanlar aştılar.

Hedefe Doğru

"Barones Hanım, bunlar gerçekten onlar!"

"Kes sesini Teresa, kes yoksa yeniden kaçıracağız onları elimizden."

"Aman aman, ağzınızdan yel alsın!"

"Sus diyorum sana yoksa maaşını azaltacağım."

İhtiyar hizmetçi hemen kesti sesini çünkü Befana maaşına zam yapmayı vaat ettiğinde bunu asla gerçekleştirmezdi ama maaşta kesintiye gideceğim dedi mi sözünü tutacağından emin olabilirdiniz.

İki yaşlı kadın üzerine bindikleri süpürgeyi kırma pahasına bütün gece deli gibi uçmuşlardı. Armağanların dağıtılması bitmişti ve artık eve dönüyorlardı ki Befana'nın minicik gözleri yağın karın arasından şehir dışına giden tramvayın rayları boyunca ilerleyen Mavi Ok trenini seçiverdi.

"İşte oradalar!" demişti Befana. "Hırsızların göl-

gesi bile yok. Demek ki çalınmamışlar, kendileri kaçmışlar. Nankör haydutlar! Bak şunlara!"

"Barones Hanım, gerçekten bunlar onlar!" diye eklemişti hizmetçi.

"Kes sesini Teresa, kes yoksa yeniden kaçıracağız onları elimizden," diye bağırmıştı öfkeyle Befana. "Ama bunu sana zaten söylemiştim ve yinelemeye gerek yok!"

İki ihtiyar kadın süpürgenin küçük hareketleriyle bir ağaçtan ötekine atlayarak dalların arasına gizleniyorlardı. Kaçaklar henüz bir şeyin farkına varmamışlardı, tam tersine konvoyda yeni bir heyecan egemendi.

"Şimdi koku daha kuvvetli," diyordu Bozukluk, "kesinlikle yaklaşıyor olmalıyız."

"Ama bunun Francesco'nun kokusu olduğuna emin misin?"

"Yanılmam olanaksız. Bu yoksul çocuğun kokusunu bin koku arasından seçebilirim."

Herkes onu rahatsız etmemek için soluğunu tutmuştu.

Ansızın Gümüş Tüy, bir şey söylemek istercesine piposunu ağzından çıkarttı. Bir şey söylemedi ama kulaklarını kurtlarıinki gibi dört bir yana çeviriyor gibiydi.

Kızilderilileri iyi tanıyan kovboylardan biri hemen uyarmak üzere İstasyon Şefine koştu.

"Kızılderililer bir şey duydular."

"Ne var ki bunda? Tahminime göre kulakları duyuyor olmalı."

"Gümüş Tüy pek tedirgin görünüyor. Belki de bir tehlike sezmiş olmalı."

"Ah, o da mı tehlike kokusu almaya başladı? Bizim tren elektrikle değil kokuyla çalışıyor sanki. Saatlerden beri yeri koklamayı sürdüren Bozukluk yetmezmiş gibi şimdi bizim şef de havayı koklamaya başladı. Lütfen beni rahat bırakın. Mavi Ok bir daha hiçbir nedenle durmayacaktır."

İstasyon Şefi bazen çok inatçı oluyordu. Ama gene de bir noktada treni durdurmak zorunda kaldı çünkü emri Gümüş Tüy'den almıştı ve kimse onun emirlerine karşı koyamazdı.

"Nasıl bir oyun bu ya?" diye homurdandı İstasyon Şefi öfkeyle. "Kimin emirleri geçiyor burada?"

Gümüş Tüy gözünü bile kırkmadan baktı ona.

"Biz gürültü duymak. Birisi dalların üzerinde yürümek."

"Siz deli olmak," diye bağırdı İstasyon Şefi. Şimdi o da Gümüş Tüy gibi konuşmaya başlamıştı.

"Neden bakması için uçağı göndermemek?"

Tam o anda kırılmakta olan bir dalın çıtırtısı duyuldu. Bu düşme korkusuyla bir dala tutunan ihtiyar hizmetçinin marifetiydi. O kadar şansızdı ki gidip en ince dala tutunmuştu.

"Şşşt!" dedi Befana. "Sus! Kımıldama! Olduğun yerde kal, duydular bizi."

"Olduğum yerde kalamam, düşüyorum."

"Olduğun yer kal diyorum sana!"

"Bunu dala söyleyin Barones Hanım. Kırılıyor, duyuyorum. Yalvarırım hanımım yardım edin bana..."

Barones Hanım yerine Hanımım lafını duyan Befana öfkeden küplere bindi. Teresa patronunun onu döveceğinden korktu ve hızla geri çekildi, öyle hızla çekildi ki dengesini yitirdi ve çığılık çığılığa düştü. Karın üzerine düştüğü için canı acımadı ama bütün Kızilderililer tek bir insan gibi davranarak üzerine atıldılar ve baltalarını onun eteğine yere dikilen kazıklar gibi sapladılar, kadını yere bağladılar. Oturan Pilot da üzerine hızlı pikeler yapıyor, uçak motorunun gürültüsüyle onu korkutuyordu.

"Çık yukarı!" diye bağırdı Befana korkuyla. "Hemen yukarı, ağacın üzerine çık yoksa kovarım seni. Şimdi Gullivercilik oynamanın zamanı mı?"

"İmdat hanımım imdat! Kızilderililere esir düştüm! Saçlarımı koparıyorlar."

Befana'nın savaşa girecek gücü yoktu.

Yıllardan beri bütün oyuncaklar ses çıkarmadan ona boyun eğmişlerdi, parmaklarını bile oynatmamışlardı, tek bir söz bile etmeye çekinmişlerdi. Ama şu anda otoritesinden pek emin değildi. Bu oyuncaklar kendi başlarına kaçmışlardı ve onunla eve

dönmeye niyetleri olmadığı belliydi; hizmetçi kadına davranışlarından bu konuda isteksiz oldukları açıktı.

"Tamam!" diye bağırdı, "ben tek başıma gidiyorum. Bütün işi kendi başıma yaparım. Ama sonra gelip de maaşını azalttım diye yakınma bana. Gidip güzelce karın üzerine yattın ve serinlemeye çalıştın diye sana para ödeyecek değilim."

"İyi de ben burada rahat değilim ki hanımım. Beni baltalarıyla yere çivilediklerini görmüyor musunuz?"

Befana artık onu dinlemiyordu. Homurdana söylene uzaklaşıyordu; süpürgesini dallara çarpıp duruyordu, Oturan Pilot da büyük bir gürültüyle peşinden gidiyordu.

"İşte gitti ve beni yapayalnız bıraktı. Ah, zavallı ben, ne yapacağım şimdi?"

Gümüş Tüy burnunun iki adım ötesine dikilmişti ve meraklı inceliyordu onu.

Yaşlı kadın:

"Bay Kızılderili," diyerek yalvarmaya başladı. "Benim kafa derimi yüzeceksiniz değil mi? Sizin böyle bir alışkanlığınız olduğunu duymuştum."

"Biz kafa derisi yüzmek," dedi Gümüş Tüy sertçe. "Biz çocukları oynatan iyi Kızılderililer olmak ve kimseyi öldürmemek."

"Ah, teşekkür ederim Bay Kızılderili. Peki, şimdi ne yapacaksınız bana? Beni bırakırsanız söz veriyorum ki..."

"Neye söz veriyorsunuz?"

"Bakın, Befana'dan armağan alamayan çocukların listesini yapmıştım. Ne yaparsınız, onlar için üzüldüm ben. Onların hanımına gelip ağlamaları yüreğimi burkardı, içimden ağlamak gelirdi. Ben de onların isimlerini kaydettim, bakın. İşte defterim burada. Belki içlerinden birini mutlu edebilirsiniz. Bunun için kaçmıştınız değil mi? Ben böyle olduğunu tahmin etmiştim."

Kadının konuşmasına izin verselerdi hâlâ orada onu dinliyor olurlardı.

Ama Gümüş Tüy çabuk karar alan bir insandı. İhtiyarın ona uzattığı defteri kaptı, kadını serbest bırakmaları için emretti, bütün adamlarıyla trene bindi ve piposunu dudakları arasına yerleştirdi.

"Ne yapıyoruz?" diye sordu İstasyon Şefi. "Ne yapıyoruz şimdi?"

"Francesco bizi bekliyor," dedi Bozukluk korkuyla. "Koku o kadar kuvvetli ki evine iyice yaklaşmış olmalıyız."

"Önce Francesco'nun evine gitmek ve isteyen orada kalmak. Sonra başka çocuklara gitmek," dedi Gümüş Tüy.

"Bin serseri balina bedeni!" diye kükredi Yarım-sakal. "Hayatım boyunca *Uçan Hollandalı* gibi dolaşacağımı sanıyorsanız çok aldanıyorsunuz. Francesco'nun evine varır varmaz suya ineceğim, yelkenleri

indireceğim, demir atacağım, üç siren ıslığıyla size veda edeceğim.”

Yarımsakal'ın son sözleri tekerleklerin gürültüsüne karıştığı için duyulmadı. Mavi Ok yeniden harekete geçmişti. Kimse dönüp de eteğindeki karı silkeleyen ve gözündeki yaşı hüzünle kurulayan zavallı, yaşlı hizmetçiye bakmadı bile. Ona en azından nazik bir söz söyleyebilirlerdi! Ama oyuncaklar da bazen şımarıkça davranır, nazik sözler söyleyeceklerine arkalarını dönerler ve yollarına giderler.

“Benim bir şikâyetim yok,” diye söyleniyordu yaşlı kadıncağz. “Nihayetinde bana kötülük yapmadılar. İyi de onlar ne sanıyorlar ki? Elimde bol bol olsa bütün çocuklara güzel armağanlar götürmez miydim? Ayrıca hanımımın görüldüğü kadar cimri olduğunu mu düşünüyorlar? Karşılıksız hiçbir şey hediye edemez çünkü onun da karnını doyurması lazım. Masallardaki Befana kadar zengin olsaydı o da herkese hediyeler dağıtırdı, hatta bunu bedavaya yapardı. Ama o masal Befana'sı değil, gerçek Befana. Ve gerçek Befana sadece para ödeyen müşterilere hediye verir.”

Ve az önceki düşmesinden kaynaklanan acı yüzünden topallayarak Befana'nın dükkânına doğru yürümeye başladı, gidip hanımına kahve pişirmeliydi.

“İçine üç kaşık rom koyacağım bu sefer, o da memnun olup bana bağırmayacak. Bağırırsa da duymazdan geleceğim.”

Bu arada Bozukluk hızlandıkça hızlanıyordu. Artık Francesco'nun kokusunu alabilmek için sağa sola dönmesine gerek kalmamıştı: Koku öylesine kuvvetliydi ki ters esen rüzgâra rağmen duyabiliyordu.

Bozukluk kokuyu izleyerek daracık bir sokağa girdi, buraya o kadar çok kar yığılmıştı ki Mavi Ok ilerleyebilmek için lokomotifin önüne bir kar küreyici takmak zorunda kaldı.

Bozukluk küçük bir kapının önünde durdu ve Makinist tam zamanında fren yaptı ve onu ezmekten kurtuldu.

"Geldik mi?" diye soruyordu yolcular. "Burası mıymış?"

"Burası," diye onaylayan Bozukluk, kalbinin tum tum diye adeta kulağının içinde attığını duyuyordu.

"Girelim o halde," dedi kapıya merakla bakan İstasyon Şefi.

Bu da ötekiler gibi bir kapıydı ama tek bir farkı vardı, ötekiler kapalıyken bu kapı açıktı.

"Ne biçim insanlar!" diye bağırdı İstasyon Şefi. "Ocak ayında, dışarıda böyle fırtına varken kapıları açık uyuyorlar. Üşümüyorlar mı acaba?"

Bozukluk hole girmişti. Herkes onun haber getirmesini bekliyordu.

"Francesco bizi görünce kim bilir ne kadar sevinecektir."

Bunu söyleyenler Üç Kukla'ydı; kendilerini dinletemek için ancak başkaları sustuğunda konuşabiliyorlardı. Ama bu gözlemleri de büyük bir sessizlikle karşılandı.

Bozukluk, orada eşğin gölgesinde duruyordu, bakışları ayaklarına kadar inmişti. Sanki kimsenin göremediği bir şeye bakıyormuş gibi gözlerini yere dikmişti. Oysa tek görebildiği kendi gözyaşlarıydı. Bozukluk ağlıyordu.

"Kimse yok. Ev bomboş."

Üç Kuklanın Kalbi

Mavi Ok treninin yolcuları üzüntüyle birbirlerine baktılar. Sadece bebekler kimseye bakmıyorlardı, trenin sallantısıyla bir süre önce uyuyakalmışlardı.

Makinist, "Zavallı çocuk," diyerek içini çekti. "Kim bilir ne geldi başına?"

Kondüktör ise, "Bunca yolu boşuna teptik demek ki," diye homurdandı.

Bozukluk toparlandı, yeniden yerleri kokladı ama artık onun da umudu kalmamıştı.

Koku, tam burada, bu boş odada kesiliyordu. Bozukluk öteki kokuları da ayırt edebiliyordu; belki anne ve babasının, belki de Francesco'nun kardeşlerinin kokusuydu bunlar, kokuların benzerliğinden aile oldukları belliydi.

"Bin kayıp balina bedeni!" diye homurdanan biri duyuldu. "Tam limana vardık sanıyorduk ama yeniden açık denizdeyiz!"

Bebekler uyanıp pencerelere yapıştılar, heyecanla trenden indiler ama ayakları kardan ıslanmasın diye hızla trene döndüler. Kovboyların atları yerleri eşeliyordu. Gümüş Tüy'ün piposu öfkeyle tütüyordu.

İstasyon Şefi üzgün bir ifadeyle:

"Befana'nın dükkânına dönmekten başka çaremiz yok," diye mırıldandı.

"Asla!" diye haykırdı Yarımsakal. "Bunu yapmaktansa kanalizasyonda yelken açarım, korsanlık bile yaparım!"

"Ne öneriyorsunuz o halde?"

"Söylemiştim size! Ben asla dönmem Befana'nın dükkânına."

Gümüş Tüy, Befana'nın hizmetçisinin verdiği defteri hatırladı. Cebinden çıkartıp incelemeye başladı.

"Burada pek çok Francesco olmak," dedi.

Mavi Ok yolcuları bir umut ışığının parladığını hissettiler.

"Bizimki de var mı?"

"Başka Francesco ve çok Piero, Anna, Marisa ve Giuseppe olmak."

"Bunlar Befana'dan armağan alamayan çocuklar," diye mırıldandı Yarımsakal. "Belki... Hani... Ne dersiniz?"

"Ama tam olarak bir şey demediniz ki," diye çıkıştı İstasyon Şefi.

"Siz anladınız ne demek istediğimi," diye ayak diretti Yarımsakal.

"Evet," diye kabul etmek zorunda kaldı İstasyon Şefi gönülsüzce. "Bizim Francesco'yu bulamadıysak başka çocukları sevindirelim diyorsunuz. Gümüş Tüy ne der buna?"

Yaşlı Kızılderili Şef yeryüzünde hediye alamayan çok sayıda Francesco olmasını bir türlü anlayamıyordu. Belki de dünyada Francesco adında bir ya da en fazla iki çocuk olduğunu sanıyordu. Bunların biri yoksul, biri zengin olmalıydı. Defterde o kadar çok ad vardı ki bunları sayabilmek için en azından ilkokul üçe kadar okumuş olmak gerekiyordu çünkü daha ilk sayfada yirmi sayısı vardı.

"Çok Francesco olmak," deyip duruyordu.

Galiba dünyanın büyük bir yer olduğunu o anda fark etmişti. Evet, bütün kenti dolaşmışlardı, çok ev görmüşlerdi, her evin daha da çok penceresi vardı ve bütün o pencerelerin arkasında birileri olmalıydı... Birileri değil hepsi birbirinden farklı bir sürü insan, bir sürü çocuk olmalıydı ama eninde sonunda hepsi Befana'dan hediye bekledikleri için aynı sayılırlardı.

"Biz gidip bu Francesco'yu bulmak," dedi sonunda Gümüş Tüy.

"Ah, on beş dakikadır ne diyoruz biz?"

Gümüş Tüy onlara sertçe baktı. Yoksa oturup onların konuşmalarını dinlemek zorunda mıydı?

Makinist:

"O halde çıkıyor muyuz yola?" diye sordu.

"Herkes trene!" diye bağırdı İstasyon Şefi.

Buna gerek yoktu, yolcular zaten trendeydiler ve ısınmak için birbirlerine sokulmuş oturuyorlardı.

Üç Kukla da üşüyordu elbette ve soğuktan dişleri öyle kuvvetle birbirine çarpıyordu ki onların kompartımanındakiler uyuyamıyorlardı.

"Bize merhamet edin," diye homurdanıyordu öteki yolcular. "Yorgun olduğumuzu, dinlemek istediğimizi görmüyor musunuz? Amma kalpsizsiniz!"

"Evet, kalbimiz yok bizim" diye yanıtladı Üç Kukla üzüntüyle.

"Ama şaka yapmaya gelince hazırsınız."

"Hayır, gerçekten kalbimiz yok bizim. Biz tahtadan yapılmışız. Kalbimiz olsaydı bu kadar üşümezdik zaten."

Pastel boyalar kutusundan Kırmızı fırlayıverdi.

"Ben hallederim," dedi.

Ucuyla Üç Kukla'nın ceketlerinin üzerine kalp resmi çizdi. Bir tarafı daha şişkin üç koca kırmızı kalp bütün göğüslerini kaplıyordu şimdi.

"İşte oldu!"

Kırmızı ortaya çıkardığı eseri mutluluk gülümsemesiyle seyrediyordu.

"Teşekkür ederiz," dedi Üç Kukla bir ağızdan.

"Şimdi daha iyi misiniz?"

"Ah, evet her şey daha iyi. Göğsümüzde, kalbimizin tam altında sıcaklık hissetmeye başladık bile."

Birkaç dakika sonra kulakları, elleri, ayakları, yani kalbe en uzak olan ve soğğun yoksulları en çok üşüttüğü noktaları bile ısınmıştı.

"Şimdi her bir yanımız sıcacık," dedi Üç Kukla. "Kalbi olmak ne iyiymiş."

Birer ödül madalyası gibi göğüslerinde duran kalplerini mutlulukla seyrederken tatlı bir uykuya daldılar.

Bu arada Mavi Ok yavaş yavaş hareket etmişti, kovboyların atları ve buz gibi karı çitirdatarak yürüyen Kızılderililer de onun yanından ilerliyorlardı. Lokomotifin önünde yol gösteren...

"Bozukluk!" diyecek içinizden biri.

Hayır arkadaşım, yanıldın. Bozukluk gitmiyordu. Bozukluk terk edilmiş evin eşğinde kalmıştı.

"Sizinle gelmiyorum," demişti ürkekçe. "Ben Francesco'yu bulmak istiyorum."

"İyi ama başka başka Francescolar var!"

"Biliyorum ama ben bizim dostumuz olanı bulmak istiyorum."

"Sadık bir hayvancık olan küçük köpek Mavi Ok'un farlarını yakmış olarak uzaklaşmasını seyrediyordu; trenin minik pencerelerinin ışıkları ateşböceklerini andırıyordu."

Lokomotifin önünde giderek rehberlik yapma

görevini Motosikletçi üstlenmişti, sanki bir sıraymış gibi gidonuna dayadığı defterde çocukların adresleri yazılıydı. Oturan Pilot da tam tepesinden uçuyordu.

"İyi yolculuklar," diye seslendi cılız bir sesle Bozukluk. Ama kimse duyamadı onu. Bozukluk kuyruğunun üzerine kıvrıldı ve patisiyle gözyaşlarını kuruladı.

Francesco'nun Öyküsü

Francesco on yaşındaydı, ilkokul dörde gidiyor ve babasının gazete satmasına yardım ediyordu. Francesco'nun babası bir meydanın köşesinde ya da tramvay durağında durur, insanlarda merak uyandırmak için kolunun altında tuttuğu gazetelerin önemli haberlerini bağıra bağıra okurdu; gelip geçenler de olaylarla ilgilenirse ondan bir gazete satın alırlardı.

O kış başında Francesco'nun babası hastalandı. Gazete satma işi Francesco'ya kaldı. Yasalar çocukların çalışmasına izin vermez ayrıca öteki "çığırtkan" gazeteciler işlerini kaptırmamak için bu küçük çocuğa iyi gözle bakmıyorlardı. Ama sonunda hasta arkadaşlarının ailesine acıdıkları için Francesco'ya şöyle dediler, "İyileşene kadar babanın işini sen yap!"

Francesco, gazeteleri satmayı bitirince eve dön-

meden koşa koşa Befana'nın vitrininde duran elektrikli trene bakmaya giderdi. Ona sahip olmayı çok çok istiyordu ama kazandığı paranın tümünü, son kuruşuna kadar eve götürmek zorundaydı.

Anneleri bazı varlıklı kişilerin evini temizlemek için evden çok erken çıktığından, sabahları iki küçük kardeşine kahvaltı hazırlamak da Francesco'nun işiydi.

Böylece okul, gazete satıcılığı, kardeşlerine bakmak derken Francesco'nun oyun düşünecek zamanı pek kalmıyordu.

Yılbaşına doğru babasının durumu ağırlaştı ve Epifani bayramından birkaç gün önce de öldü.

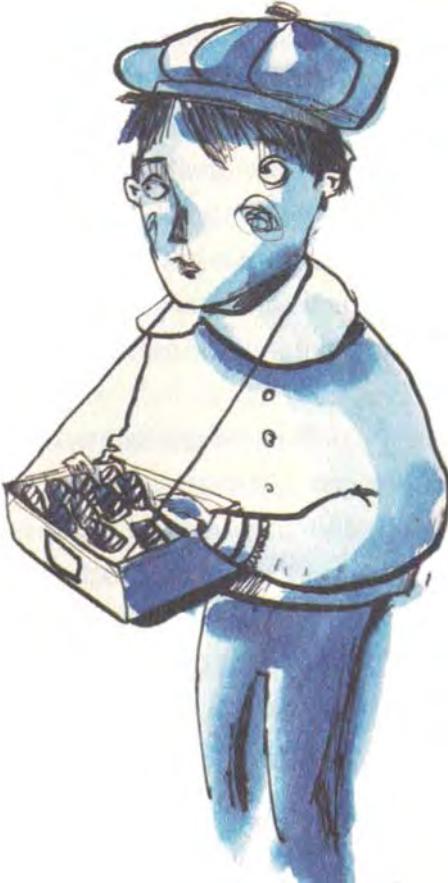
Aile kirasını ödeyemeyeceği için yaşadığı evi boşaltmak zorunda kaldı. Francesco ve annesi birkaç parça eşyayı bir arabaya yüklediler, iki küçük çocuğu da üzerine oturtular ve kentin dışına, kırlara uzanan bölgesine doğru yola çıktılar. Orada tenekeden, tahtadan yapılmış, pencereleri cam yerine gazete kâğıdıyla örtülmüş barakalar vardı. Onlar da gidip bu barakalardan birine yerleştiler.

Oğlancık batmış bir sandal gibi dört bir yanından su alan yırtık ayakkabılarını atmış, babasının ayakkabılarını giymişti. Bütün bir savaş döneminde babasının ayağında olduğu için bunlar da iyice eskiydi. Altında bir iki delik vardı ama üzeri idare ederdi. Francesco'nun ayakları için çok büyüktü ama en azından

kuru kalıyordu. (Bozukluk'un o gece Francesco'nun izini neden bulamadığını belki de bu ayakkabı değişimi açıklayabilir.)

Zaten bir mucize olsa ve Bozukluk arkadaşının yeni evini yani o çirkin teneke ve tahtadan yapılmış barakayı bulabilse bile o gece Francesco'yu bulamayacaktı.

Babasının ölümünden sonra küçük "çığırtkanlık" işini sürdüremedi çünkü yaşı, izin belgesi almaya yetmiyordu. Bu nedenle başka bir iş aramış ve şehir

merkezindeki küçük bir sinemada çalışmaya başlamıştı. Kâküllü saçlarının üstüne taktığı mavi şapkası ve boynuna astığı bir tepsi ile Francesco seyirciler arasında dolaşiyor ve film arasında şeker ve sakız satıyordu. Sinema gece yarısından sonra yani çok geç kapanıyordu ama Francesco bir saat daha kalmak ve sigara izmaritleri, paket kâğıtları, fıstık kabukları atılmış olan yerleri süpürmek zorundaydı.

Tabii ki sabahları okula gittiğinde Francesco çok uykulu ve yorgun oluyordu. Onun zeki ve çalışkan bir çocuk olduğunu bilen öğretmeni, bu dalgın haline, dilbilgisi kitabı üzerine düşen başına bakıp üzülüyordu.

“Francesco,” diyordu bazen sertçe, “bu sabah yüzünü yıkamamışsın. Hemen tuvalete git ve yüzüne biraz soğuk su çarpıp uyanmaya çalış.”

Francesco dalgın bir şekilde kalkıyor, arkasından kıkırdayan arkadaşlarına bakmadan sıraların arasından geçiyor, karşı koymadan öğretmenin söylediğini yapıyordu.

Başına gelen felaketleri anlatmaktansa ölmeyi yeğlerdi. Gururlu bir çocuktuk Francesco. Bu nedenle hiç kimse bu kâkülü daima gözlerinin üzerine düşen zayıf ve solgun oğlancığın çalışarak bütün ailesinin sorumluluğunu üstlendiğini bilemezdi.

Epifani bayramı gecesini Francesco her zaman olduğu gibi işe yani Umut Sineması'na gitmişti; ünifor-

masının parçası olan mavi kasketini takmış, boynuna şekerleme tablasını asmıştı. Ara olmasına birkaç dakika kala Francesco duvara dayanmış filmin tadını çıkartıyordu.

Beyaz perdede hızla giden iki otomobil vardı. Birincisinin içinde silahlı dört haydut bulunuyordu. İkincisinde de onları kovalayan polisler. Francesco haydutların yakalanmasını çok istiyordu. Sanki o da polislerin arabasındaymış gibi içinden haykırıp duruyordu:

"Haydi! Yakalayacağız onları! Haydi, şu köşeyi dön hızla, yavaşlama sakın! Dikkat et, ateş ediyorlar!"

Gerçekten de haydutlardan biri pencereden sarkmış, direksiyondaki polise doğru nişan alıyordu.

"Dikkat!" diye bağıırıyordu salondaki çocuklar.

Ama beyaz perdedeki polisin bunu duyması mümkün değildi. Zaten duysa da direksiyonu bırakmazdı ki!

Tam o anda birinci perde sona erdi, ışıklar yandı ve Francesco, "Gofret var! Şekerleme var!" diye bağırarak dolaşmaya başladı.

İkinci perde oynarken o, sinema müdürünün odasını süpürmek zorunda olduğundan haydutların yakalanıp yakalanmadığını göremedi. Film bir kez daha oynadı ama Francesco sadece son sahnesini görebildiği için hiçbir şey anlamadı. Tabancasıyla şoför koltuğundaki polise ateş etmeye hazırlanan

haydudun yüzündeki korku ifadesi gözlerinin önünden hiç gitmedi. Başka şeyler düşünmeye çalışsa da bu görüntüyü bir türlü zihninden kovalayamıyordu.

Gece temizliği için salonda yapayalnız kalan Francesco sanki korkunç haydudun suratı bir anda arkasında beliriverecekmış gibi sürekli çevresine bakınıyordu. Bütün korkular gibi bu da aptalca bir korkuydu. Ama korkunun böyle kötü bir yanı vardır: Ne kadar aptalca olursa o kadar korkunç olur!

İşini bitirip kar altında kulübesine doğru yapayalnız yürürken Francesco sanki dışarı fırlayacakmış gibi atan kalbini sakinleştirmek için bir elini göğsüne dayamak zorunda kaldı. Öyle hızlı atıyordu ki kalbi, kulaklarında çınlıyor ve başka şey duymasını engelliyordu. Bu kadar korkmasaydı bir evin kapısındaki karanlıktan gelen ıslığı duyabilir ve koşmaya başlayabilirdi. Ama hiçbir şey duymadı. Sadece ağzını kapayan bir el, boynunu sıkan bir kol hissetti. Birisi onu sertçe kapıdan içeri çekiverdi.

Bir ses şöyle dedi:

"Yeterince küçükmüş, işimize yarar."

"Şimdi görürüz," diye fısıldadı bir başkası.

Sesler tuhaf bir şekilde boğuk geliyordu. Gözleri karanlığa alıştığında Francesco iki adamın suratlarında burundan çeneye kadar uzanan bir maske olduğunu fark etti.

"Hırsızlar!" diye düşündü Francesco. Sinemada

hissettiği korku yok oldu ve yerini bambaşka bir korku aldı. Bu iğrenç tipler ne istiyorlardı ondan?

İçlerinden biri, bağırması için eliyle ağzını kapatmayı sürdürüyordu, Francesco onun elini ısırması bile deneyemedi.

Bu iki adama hiçbir şey yapamazdı, silahlı bile olabilirlerdi. Hırsızlardan biri ona daracık bir pencere gösterdi:

“Şunu görüyor musun?”

Francesco başıyla evet işareti yaptı.

“Dükkânın kapısını açamadık. Şimdi sen pencereden girecek ve bize kapıyı açacaksın. Anladın mı? Ve sakın ha bize kötü bir şaka yapmaya kalkışma, yoksa ödersin bedelini.”

“Haydi, zaman yitirmeyelim,” dedi öteki.

Francesco direnmeye çalıştı ama koluna inen sert bir yumruk ona sakin olmasını emretti. Boyun eğmekten başka çaresi yoktu.

Hırsızlardan biri onu belinden yakaladı ve minik pencereye doğru havaya kaldırdı.

“Çok dar,” diye fısıldadı Francesco, “sığamıyorum.”

“Önce başını sok. Başın geçtiği yerden beden de geçer. Çabuk ol.”

Bu emre bu sefer bacaklara inen bir başka yumruk eşlik etti.

Francesco başını pencereden içeri soktu. İçerisi

zifiri karanlıktı. Burasının bir dükkân olduğunu söylemişlerdi ama ne biçim bir dükkândı acaba?

Zar zor pencereden geçmeye çalışırken hırsızlar onu bacaklarından tutuyorlardı. Bir süre sonra Francesco'yu ayaklarından itebilmesi için adamların biri ötekinin omzuna çıktı.

Francesco sonunda pencereden geçti ve başı yere değene kadar aşağı kaydı. Adamlar o zaman ayaklarını bıraktılar ve o da yere yuvarlandı. Birkaç dakika kımıldamadan durdu ama sonunda hırsızlardan birinin sesi çirkin bir fısıltıyla seslendi ona:

"Ne yapıyorsun? Kımıldasana. Kapı sağında. Küçük bir zinciri olmalı. Onu çıkar sonra kepengi iki karış kaldır. Haydi, sümüklüböcek hareket et biraz."

Francesco ayağa kalktı elleriyle yoklayarak duvar boyunca yerde süründü. İşte kapı buradaydı. Zincirin soğukluğunu parmaklarında hissetti. O anda yüreğini üşüten korku ansızın kesildi. Aklına bir fikir gelmişti.

"Burada güvendeyim," diye düşündü. "Burada bana ulaşmaları mümkün değil. En iyisi şöyle yapayım, kapıyı açmayayım onlara. Gece bekçisine yakalanmamak için eninde sonunda çekip giderler."

Sabırsızlanan ve elini çabuk tutmasını söyleyen hırsızın sesini pencereden duyuyordu ama Francesco kılını bile kıpırdatmadı. Hatta kendi kendine gülümsedi bile.

"İstedığınız kadar öfkelenin," diyordu kendi ken-

dine, "girip beni buradan alamazsınız. O pencereden geçemeyeceğinizi siz ağzınızla söylediniz."

Ama o anda aklına gelen başka bir düşünce huzurunu kaçırdı.

"İyi ama hırsızlar gidince nasıl çıkacağım ben? Beni görürler. Beni ya içeride bulacaklar ya da kaçarken yakalayacaklar. Benim hırsız olduğumu sanacaklar. Pencereden içeri ittiklerini anlatsam da kim inanır?"

Şimdi ne yapacağını bilemiyordu. Hırsızların sesini duyunca aklına bir fikir geldi. Ansızın onların yavaşça ama sabırsızca kepenge vurduklarını işitti.

"Aç şunu," diyordu öfke yüklü bir kısık ses. "Aç yoksa canına okuyacağız!"

"Vurun, vurun kepenge de çıkardığınız gürültü yüzünden yakalanın," diye düşündü Francesco. Hemen sonra aklına şu geldi; "En iyisi şu, gürültü yapıp birilerini uyandırmalıyım. O zaman benim çeteden olmadığım anlaşılır."

Ve yumruk yaptığı ellerini bütün gücüyle kepenge vurmaya başladı, bir yandan da avazı çıktığı kadar bağıırıyordu:

"İmdat! İmdat! İmdat! Hırsız var!"

Bunun üzerine telaşlı ayak sesleri işitti. Hırsızlar yakalanmamak için kaçıyor olmalıydı. Francesco gücü yettiğince, sesi çıktığıncaya bağıırmayı sürdürdü. Yeniden dehşetli bir korkuya kapılmıştı ama öyle

yüksek sesle bağıırıyordu ki bir kilometre uzaktan duyulabilirdi. Derken karşılıklı iki düdük sesi işitti. Gece bekçileri bu gürültüyü duymuşlar, olay yerine koşmak için birbirlerine haber veriyorlardı.

Francesco bekçilerin güçlü sesini işittiğinde onlar şöyle tehditler savurmaya başlamışlardı:

"Dur bakalım! Dur yoksa vururum seni! Bir adım daha atarsanız cehennemi boylarsınız!"

"Neysel ki onları yakaladılar," diye mırıldandı Francesco yere çökerek.

Az sonra biri kepenge vurdu.

"Kim var içeride? Açın ve dışarı çıkın, artık kaçmanız mümkün değil."

Francesco kepengi birkaç santim aralayınca güçlü bir el onu yukarı kaldırdı. Kapıda silahlı bir bekçi duruyordu. Dışarıda, öteki bekçiler iki hırsız kelepçeliyorlardı.

Francesco'yu omzundan yakalayan bekçi şaşkınlıkla, "Çocukmuş bu!" dedi.

Oğlancık cılız sesiyle:

"Benim ilgim yok..." diye mırıldanmaya çalıştı. "Onlar beni..."

"Ah, ilgin yok öyle mi? Nasıl oluyor da dükkânın içinde oluyorsun öyleyse? Yoksa Befana'dan hediye mi alıyordun?"

Francesco bekçinin el feneriyle aydınlanan çevresine bakınca bulunduğu yeri tanıdı. Ve işte o za-

man dili tutuldu. Burası Mavi Ok treninin bulunduğu oyuncak dükkânıydı! Ama hırsızlar tabii ki elektrikli tren peşinde değillerdi, onlar dükkânın arkasında bulunan kasanın derdindeydiler.

"Ben bilmiyorum..."

"Bilmezsin tabii. Yoksa uykunda mı geldin buraya? Şimdi gel bizle ve martaval atma. Her şeyi komisere anlatırsın."

Bu arada bir polis arabası gelmişti. Francesco kelepçeli iki hırsızın ortasına oturtuldu, onlar da intikam almak için dirsekleriyle çocuğa vurmaya başladılar.

"Kolay kolay kurtulamayacaksın," diye fısıldadı adamlardan biri, "polise bizimle çalıştığınızı söyleyeceğiz. Hatta Befana'nın dükkânını bize senin gösterdiğini de ekleyeceğiz. Bizim intikamımızı polis alacak."

"Kesin sesinizi," diye çıkıştı polislerden biri, "yoksa diktiririm ağzınızı."

"Bayım," diye yalvardı Francesco, "size benim ilgim olmadığını söylüyorum. Ben hiçbir şey bilmiyorum."

"Tamam, tamam. Sen sus şimdi. Şu Befana bayramında bile huzur vermiyorlar bize."

"Bizim bayramımız yoktur," diye kıkırdadı hırsızlardan biri. "Bayram günü bile çalışırız biz!"

"Bayram gecesi demek istedin herhalde," diye

karşılık verdi polis. "Şimdi kapa çeneni, şakalarını farelere yaparsın artık."

Yarım saat sonra Francesco karakolun banklarından birinde oturuyordu, başına da bir polis dikmişlerdi. Çocuk olduğu için onu hırsızlarla aynı hücreye koymamışlardı ama yine de gözaltındaydı.

Francesco başına gelenleri anlatmak, işlerin nasıl geliştiğini söylemek istiyordu ama kimsenin onu dinlemeye niyeti yoktu. Hatta polis ona çıkışmaya başlamıştı:

"Şu yaşından utanmalısın! Bu saatte haydutlarla bir olup soyguna çıkacağına yatağında olup uyuman ve rüyanda Befana'nın getireceği oyuncakları görmen gerekirdi. Senin gibi bir oğlum olsaydı döve döve kulaklarını kopartırdım, tekmeleme tekmeleme pantolonunu paralardım."

Francesco konuşmadan gözyaşlarını yuttu, acı ve tuzluydu.

"Ağla, ağla şimdi, aynı timsahlar gibi."

Bir başka polis ise gelip ona kahvesinden birkaç yudum içirdi ve sanki bir şeye sıkılmış gibi ofladı.

Francesco başını duvara dayadı ve uyuyakaldı.

Oturan Pilot Yere İniyor

Motosikletçi, grubun yeni önderi olduğu için pek gururluydu.

Genişçe açtığı bacaklarıyla selesine oturmuş, elleriyle kumanda düğmelerini idare ediyor, son gaz giderken kar tepeciklerini cesurca aşıyor, buz tutmuş su birikintilerine dalıyordu. Mavi Ok treninin lokomotifi, onun egzoz borusundan çıkan dumanı yutmak zorundaydı ve Makinist pek öfkeli bir şekilde çıkışıp duruyordu:

“Eskiden yasa gereği insanları uyarmak için trenlerin önünde elinde çingirak olan bir adam yürürmüş, yoksa o günlere geri mi döndük?”

Durmak zorunda kaldığı zaman Motosikletçi bir kolunu havaya kaldırıyordu:

“Stop! Burası 9 yaşında Francesco Daverio'nun evi. Kim iniyor?”

Gezegenler arası yolculuk yapan füzelerini sırtlamış astronotlar trenden iniyorlardı.

"7 yaşında Francesca Zeppelloni'nin evi. Sıra kimde?"

Bebekler bir an için bakışıyorlardı:

"Ben ineyim."

"Yok, ben gideyim."

"Birlikte gidelim, arkadaşlık ederiz. Bakarsınız sevimsiz bir kızdır."

Sonunda iki bebek birlikte indiler. Mavi Ok treninin önünde durduğu binaya baktılar, adresi karıştırmamak için Motosikletçiden ayrıntılı bilgi aldılar ve arkadaşlarıyla vedalaşıp kapıdan girdiler.

"Dikkatli olun," diye seslendi arkalarından Motosikletçi, "A Blok, 27 numara. Paspas varsa altına girin de gün doğana kadar üşümeyin. Kapı açıksa şöminenin yanına asılı çorabı bulun ve içine dalın. Mektup kutusu varsa onun içine girmeyi de deneyebilirsiniz."

Bebekler el ele tutuştu ve basamakları birer birer tırmanıp merdivenleri çıktılar, hem korkmuş hem yorulmuşlardı. Zavallıcıklar, kendinizi onların yerine koyun bir! Befana'nın dağıttığı oyuncaklardan biri olduğunda içine girecek çorabı bulmak kolaydır. Ama şimdi yalnızken, her şeyi kendiniz yapmak zorundayken işler başkadır. Gene de hiçbiri hata yapmadı ve o sabah uyandığında pek çok çocuk çok sevindi.

Yolcuları indirdikten sonra Motosikletçi yeniden pedala basıyor, motora gaz veriyor ve yola çıkıyordu.

"Bir sonraki durakta Paolo di Paolo oturuyor. Beş yaşında bir erkek çocuk. Ona bir kuklanın gitmesini tavsiye ediyorum."

"Bir kukla mı?" diye haykırdı pencereye yapışmış olan Üç Kukla.

"Bu mümkün değil. Üç Kukla demek istiyor olmalısın. Biz üç kuklayız ve ayrılamayız. Hele şimdi bir de kalbimiz var, hatta üç kalbimiz var. Ayrılmak bizim için üç kat büyük bir acı olur."

Sonunda üçü birden trenden indiler ve onlara yakışır bir şekilde zıplaya hoplaya gösterilen kapıya doğru ilerlediler. Birlikte başlarını bir sağa bir sola sallıyorlardı. Biri bir tarafa dönerse ötekiler de dönüyordu.

"Çocuk daha da mutlu olacak," dediler birbirlerine, "üç kukla ile tiyatro oynatabilir. Tek bir kukla ile ne yapılır ki?"

"Tamam, tamam, bin balerin balina bedeni, gidin bakalım, şansınız açık olsun!"

"Teşekkür ederiz Bay Kaptan."

Merdivenleri inerken şöyle düşünüyorlardı, "Adı Francesco değil de Paolo olsa bile gittiğimiz çocuğu seveceğiz. Onu üç katı fazla seveceğiz çünkü üç kalbimiz var."

Kalplerin hâlâ orada olduğunu kontrol etmek için

gururla göğüslerine baktılar. Kiraz gibi kırmızı, soba gibi sıcacık kalpleri yerli yerinde duruyordu.

"Üşürse onu biz ısıtırız," dediler Paolo'yu düşünerek.

Ne tuhaf bir düşünceydi bu! Isıtan bir oyuncak... Ama olabilirdi, insanları sadece sobalar ve kaloriferler ısıtmazdı ki... Tatlı sözler ve hatta iplerine bağlı üç kukla da yürekleri ısıtırdı.

"Stop! Livia Besozzi, yedi yaşında. Kim iniyor?"

İstasyon Şefi, "Kız olduğuna göre bir bebek uygun düşer," dedi.

Kala kala bir tek Kara Bebek kalmıştı. O da Oturan Pilot'a âşıktı ve ondan ayrılmayı kesinlikle istemiyordu.

"Haydi bakalım, sıra sende," diye söylendi Kapitan Yarımsakal.

Hepsi eleştirel bakışlarını bebeğe dikmişti, o kımıldamıyor, şaşkın ve üzgün bir ifadeyle yerinde oturmayı sürdürüyordu. Kara Bebek ansızın hıçkırarak ağlamaya başladı, bütün oyuncaklar daha yakından görmek için çevresine topluştılar.

"Nasıl iş bu? Biz ona ev bulduk, o ise ağlıyor."

Gümüş Tüy ağzından piposunu çıkarttı ve konuştu:

"O ev aramamak, o uçak aramak."

"Ne var? Kim istiyor beni?" diye seslendi uçağından eğilen Oturan Pilot.

"Birisi seni terk etmemeye yemin etmiş," diye kıkırdadı Yarımsakal. "Ah, şu kadınlar! Kadınların kesinlikle gemiye bindirilmemeleri gerekir!"

Oturan Pilot hayretle Kara Bebek'e baktı.

"Çok tuhaf," diye düşünüyordu, "ben ona hiçbir şey yapmadım ama o benim yüzümden ağlıyor."

"Peki ama..." diye bağırdı Kara Bebek hıçkırıkların arasında, "Oturan Pilot da Livia kıza gelemez

mi? Uçaklar sadece erkekler için midir? Günümüzde kadınlar da erkekler gibi uzaya çıkıyorlar, Livia kızın neden sadece bir bebekle yetinmesi gerektiğini anlamıyorum.”

Ötekiler şaşkınlık içinde susup kalmışken Yarım-sakal aşağı tükürdü ve haykırdı:

“Bin dişi balina bedeni! Bu küçük hanım sadece ağlamayı bilir sanıyorduk oysa çenesi de laf yapıyor-muş!”

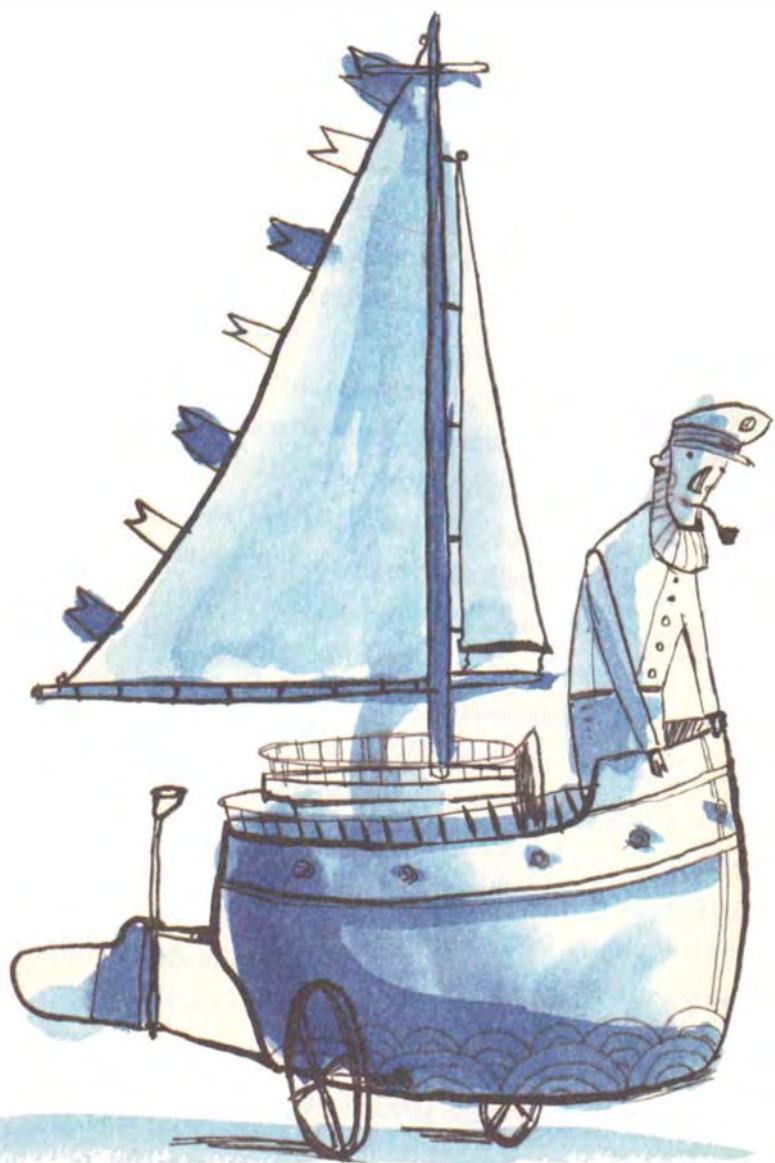
“Bu düşünce benim de hoşuma gitti,” dedi Oturan Pilot. “Kadınları havacılığa özendirmek hem doğru hem gerekli diye düşünüyorum.”

“Amma uzattınız,” diye araya girdi Yarım-sakal. “Sen de şu Kara Bebek’ten hoşlandığını söyle de olsun bitsin.”

“Neden? Senin onunla ne alıp veremediğin var? İnip seni bombalayayım mı istiyorsun? Yoksa şu eski teknene bir pike mi yapayım?”

Ama neyse ki bu deniz savaşı patlamadı. Gümüş Tüy piposunun basit bir hareketiyle tarafları barışmaya davet etti. Oturan Pilot uçağını yere indirdi, Kara Bebek’i yanına bindirdi, güvenlik kemerini bağlamasına yardım etti ve yeniden havalandı. Bundan sonra Livia kızın evine iniş yapacaklardı.

Kara Bebek bu ilk uçuşunda son derece cesur davrandı. Oturan Pilot yanında olduğu sürece paraşütle atlaması gerekse bile korkmazdı.

Yarımsakal Denize Açılıyor

Bir sonraki durakta sıra Kaptan Yarımsakal'a geldi.

İşte şöyle oldu: Motosikletçi kolunu kaldırdı ve konvoyu durdurdu.

Motorunu bile kapatmadan:

"Marino Rossi'nin evi," diye ilan etti.

"Marino mu? Adı Marino olan bir çocuk mu var?" diye bir haykırış işitildi. "Bin denizci balina bedeni! O zaman sıra bende demektir."

Herhalde Kaptan Yarımsakal'ın sesini tanıdığıdır.

"Adı Marino ise yani denizcilik ile ilgili bir ismi varsa bu çocuk denizi seviyor olmalı. Denizi seviyorsa onun bir gemiye de gereksinmesi vardır. İşte dünyanın en hızlı ve dayanıklı, hatta iki direkli gemisi burada! Arkadaşlar yardım edin karaya çıkayım."

Marino'nun evine girmek için üç basamak çıkmak gerekiyordu. Mekano oyuncaklarının Baş Mühendisi göz açıp kapayana dek bir makara sistemi kurdu ve yelkenlerini şişiren tekne yukarı çıkıverdi.

"Teşekkürler, gerisini ben hallederim," dedi Yarımsakal. "Siz yolunuza gidin. Teknemi iyice gözden geçirmem gerekiyor. Haydi, gidin artık, ne bekliyorsunuz daha? Bin gözü yaşlı balina bedeni, ne geçiyor aklınızdan?"

Bütün arkadaşları yaşlı gözlerle el ele tutuşmuş ona bakıyordu. Yarımsakal'ı hepsi çok seviyordu. Evet, ağzı çok kalabalıktı ama atasözünün söylediği doğru olmalıydı:

"Havlayan kaptan ısırılmaz!"

"Biz hepimiz duygulanmak," dedi Gümüş Tüy, piposunu ağzından çıkartarak.

"Duygulanmak mı? Duygulanmak mı? Bu da ne demek? Ben bu sözcüğü anlamıyorum ve ne anlama geldiğini öğrenmek için bir sözlüğüm de yok. Zaten olsaydı da bakmaya niyet etmezdim."

Ama gerçekte kendi de duygulanmıştı; okyanusların eski kurdu, iki direkli teknenin şanlı ve yarım sakallı kaptanı da hüzünlenmişti.

"Yeniden görüşeceğiz," dedi, "dünya dönüyor, yoksa coğrafya da mı okumadınız? Sadece dağlar oldukları yerde kalır. Ben de etrafta dağ görmüyorum."

Herkes onun eve girişini görmek için bekliyordu, iki direkli teknesini araba gibi arkasından çekiyordu.

Gözleri fırtınalara, tayfunlara alışık olan Yarımsakal girdiği odada yönünü kolayca buldu. Hemen ihtiyacı olan şeyi seçti bakışları, içi su dolu tas tam iki direkli tekneye göreydi.

"Harika!" dedi kendi kendine Yarımsakal, "Bizim Marino sabah yüzünü yıkamaya geldiğinde nasıl sevinecek bakalım! Eminim hâlâ yarı uykulu olacaktır. Gözleri biraz yumulu olacağından beni hemen fark etmeyecektir. Suyun soğuk olacağını düşünerek elini tase sokacaktır ve neye dokunacaktır? Gemimin en yüksek direğine! İşte o anda gözlerini fal taşı gibi açacaktır. Ben de onu selamlamaya hazır olacağım. Ben Kaptan Yarımsakal diyeceğim, donanmam ile emrinizdeyim."

Bir yandan homurdanıp bir yandan çapanın zincirinden güç alan Yarımsakal iki direkli teknesini suya indirdi ve tatlı tatlı dalgalanmanın keyfini çıkarmaya başladı.

"Nihayet sudayım," diye mırıldandı mutlulukla. "Gece rahat geçecek, kar durdu, muson mevsimi daha uzakta, ufukta ne köpek balığı ne korsan görüyorum! Güneşin doğuşunu beklerken şöyle bir kestireyim."

Öyle de yaptı.

Uyandığında her şey tahmin ettiği gibi oldu.

Bir Kutu Pastel Boyanın Olağanüstü Öyküsü

Böylece kapı kapı, ev ev dolaşan konvoy giderek eriyordu. Mavi Ok treninin bazı vagonları artık bomboştu. Kalan yolcular kompartımanlar arası bir aşağı bir yukarı dolaşıyorlardı ama trenciliğin kurallarını uygulamak isteyen Kondüktör buna müthiş öfkeleliyordu:

"Yolcular vagonlar arası dolaşmamalıdır," diyordu.

"Pencereden sarkmayın, çok tehlikelidir."

"Üçüncü sınıf tren bileti alanlar birinci sınıfa adım atmaya denemesinler bile, ceza keserim."

Ama bütün bu çabaları boşunaydı. Yolcular tatil kampından dönen çocuklar gibi umursamazdı.

Her durakta inen birileri oluyor, vedalar havada uçuşuyor, yeniden yola çıkılıyordu.

Mavi Ok treninin bütün yolcularının serüvenle-

rini anlatmak mümkün değildir. Ama Mekano yapı oynanmasının "hani şu su birikintisi üzerine köprü kuran" parçalarının Baş Mühendisin emriyle hizaya girip gittikleri çocuğun yatağının üzerinde bir yel değirmeni kurduklarını anlatabiliriz. Çocuk, uyanır uyanmaz değirmeni bozdu ve bir buldozer yaptı, öyle güzel olmuştu ki Baş Mühendis bile eleştirecek bir şey bulamadı.

Motosikletçi, motosikletin karbüratörü sorun yarattığından durmak zorunda kaldı. Onun motordan da anlayacağını umarak bisiklet lastiği onaran bir tamircinin evini seçti, ayrılırken armağan bekleyen yoksul çocukların kayıtlı olduğu defteri Mavi Ok'un makinistine bıraktı. Makinist artık bir köpeğin kuyruğunu ya da motosikletin kirli havasını izlemeden istediği gibi yol alabileceği için mutlu olmuştu.

Kızılderililer ve Kovboylar, Mavi Ok'u izlemekten yorgun düşmüşlerdi. Tren denen şey yorulmak bilmiyordu, oysa atların bir noktadan sonra dinlenmeleri gerekiyordu. Kızılderililerin atları belki bir süre daha kar üzerinde gidebilirdi ama kovboylarınkiler bitkin düşmüştü.

Pencerelerini cam yerine gazete kâğıdıyla örten çok yoksul bir kulübenin önüne geldiklerinde, bu gazetelerin Kızılderililer ve kovboylarla ilgili çizgi romanlarla dolu olduğunu gördüler, işte o noktada bizim kahramanlarımız kendilerini vatanlarına gelmiş

gibi hissettiler. Atlarından indiler, gariban eve girdiler, saman üzerinde, pislik içinde ama uykularında bile güler yüzlü olan ve yerde birbirlerine sarılmış olarak uyuyan iki kardeşin yanına gittiler.

Yere döşenen samanları tutuşturmamak için kamp ateşi yakmadılar ama çadırlarını kurdular, atlarını bağladılar ve huzur içinde yere uzanıp gözlerini kapadılar. Sadece Gümüş Tüy uyumadı. Ulu Şefler asla uyumazlar, gece gündüz pipo tütürüp düşünürler. Kim bilir ne düşünürler, çok az konuştuklarından bunu bilemeyiz; düşündükleri on konudan dokuzunu kendilerine saklarlar. Bu nedenle de böyle bilgedirler işte. Bir Kızılderili atasözü şöyle der, "Susanlar gevezelerden iki katı daha fazla bilirler."

Trende artık sadece İstasyon Şefi, Kondüktör, Makinist ve kutudan çıkıp her biri başka bir vagona yerleşmiş olan pastel boyalar kalmıştı. Böyle rahat etmişlerdi. Bildiğiniz gibi pastel boyaların uzun bacakları vardır ve geniş bir yere gerek duyarlar. Kayıt defterinde iki ad kalmıştı: Franco adında bir çocuk ve Roberto adında bir başka çocuk daha.

Franco'nun evinde pastel boyalar indi ama iner inmez bir sürprizle karşılaştılar: Franco uyumamıştı. Yatağına uzanmış, ellerini ensesinin arkasında kavuşturmuş, tavana bakıyordu. Kapının kilidinden birer birer içeri giren pastel boyalar hafif bir zıplamayla yere atlıyorlar ve belli belirsiz tak sesi çıkartıyorlardı.

"Merhaba," dedi Franco neşeye.

"Merhaba," dedi Pastel Boyalar tereddüt etmeden.

Ama sonra yolunda gitmeyen bir şey olduğunu fark ettiler. İlk karşı çıkan Sarı oldu.

"Nasıl yani? Uyumuyor musun sen? Bu kurallara aykırıdır. Befana bayramı gecesi çocukların uyumaları gerekir."

"Biliyorum ama..."

"Doğru biz Befana'nın çuvalıyla değil, kendi ayaklarımızla geldik ama bu bir bahane sayılmaz. Sen bilmiyordun ki geleceğimizi!"

"Aslında ben..."

Mavi, yeniden konuşmaya hazırlanan Sarı'nın sözünü kesti ve şöyle dedi:

"Uyanıksan bunda bir kötülük yok ki! Hatta daha iyi, hemen dostluk kurarız!"

"Ben de aynı düşüncedeyim!" diye atladı hepsinin en neşelisi olan Kırmızı.

"Soran olursa ben de Sarı ile aynı düşüncedeyim," dedi Yeşil. "Ne olsa amcamdır kendisi."

Herkesin bildiği gibi Yeşilin iki amcası vardır: Sarı ve Mavi; Turuncu, Kırmızı'nın kuzenidir; yeryüzündeki öteki akrabalıklar gibi renkler arasında da pek çok akrabalık vardır.

"Tamam," diye güldü Franco, "görüyorum ki kavga ediyorsunuz. Oysa ben hep renklerin çok iyi anlaşmalarını düşünürdüm."

"Yanılmışsın," diye araya girdi Sarı. "Zıt renkler kavramını duymadın mı hiç? Bu arada sen bize neden uyumadığını anlatmadın hâlâ."

"Ah, çünkü uykum gelmiyor."

"Demek ki yaramazlık yapmışsın. Yalnızca vicdanı temiz olmayanlar uyuyamazlar."

"Benim vicdanım temiz de midem boş; akşam yemeği yiyemedim."

"Gördünüz mü?" dedi yumuşak huylu Mavi, "Ben size onun uslu bir çocuk olduğunu söylemiştim."

"Tam tersine," diye ciyakladı Yeşil, "demek ki bir yaramazlık yaptı ki annesi ona akşam yemeği vermedi."

"Hayır," diye açıklamak zorunda kaldı Franco,

"mutfakta yiyecek bir şey kalmamıştı. Annem, uyku açlığımı bastırır diye beni erkenden yatırdı ama tam tersi oldu, açlık yüzünden uyku tutturamadım. Gene de bundan yakınmayacağım. Sizin anahtar deliğinden birer birer girişinizi görmek çok eğlenceliydi. Biliyor musunuz? Şimdiye dek Befana'dan bir kez bile hediye almamıştım. Ayrıca siz alabileceğim en güzel armağanlarsınız çünkü ben büyüyünce ressam olmak istiyorum."

Franco öyle tatlı tatlı içini dökmüştü ki pastel boyalar hopyaya zıplaya yanına gittiler, değerlerini bilen birini bulmanın mutluluğunu yaşıyorlardı. Sarı ve Yeşil gibi tipler bile güzel sözler duyunca hava yapmaktan vazgeçerler ve efendi boyalar olurlar.

"Ressam olmak istiyorsan," dedi bütün renklerin en sakini olan Kahverengi, "kırları resmetmeni öneririm, böylece beni bolca kullanabilirsin."

"Benim için fark etmez," dedi Mavi, "her resimde biraz gökyüzü görünür."

"Çocuklar," dedi Kırmızı, "neden çene çalarak zaman yitiriyoruz? Benim aklıma bir şey geldi."

"Söyle bakalım."

"Franco uyumadığına göre onu biraz eğlendirelim derim ben. Biz onun için bir şeyler çizelim."

"Ah, harika bir düşünce," dedi Franco sevinçle. "Şu masanın üzerinde beyaz kâğıt olması gerekiyor. Pek şahane kâğıtlar olmayabilir çünkü bunlar bakka-

lin içine kahve koyduğu kese kâğıtları ve ben onları resim yapmak için saklıyorum.”

“Ben başlıyorum öyleyse,” dedi Kara ciddi bir sesle.

Franco'nun bakışlarının iki adım ötesine, komodinun üzerine bir kâğıdı serdi ve şuraya buraya zıplarak neşeyle koca bir ağacın dallarını çizdi.

Kahverengi hemen ağaca atladı ve onu güzelce boyadı; Yeşil ise dallar arasında işe koyularak onları yapraklarla doldurdu.

Franco alkışlıyordu ama Sarı burun kıvırıyordu.

“Bu resim mevsime uygun değil,” dedi, “kışın ağaçlar yeşil olmaz ki. Olsa olsa birkaç sarı yaprak olur, o kadar.”

“Çamları ve köknarları unutuyorsun, onlar yapraklarını hiç dökmez.”

“Benim daha iyi bir düşüncem var,” dedi Mavi.

Bir kâğıt aldı, acayip bir hareket yaparak ucunu üzerinde dolaştırdı ve bir dakika sonra kâğıdın üzerinden mavi, güzel bir inek kalktı, ayaklarını komodinne vurdu ve boynundaki mavi çingırağı salladı.

“Mööö!” dedi Mavi inek tatlı bir mölemeye.

“Belki de sütünün sağılmasını istiyordur,” dedi Franco, “inekler böyle yakındıklarında sağılmaları gerekir. Ama ben sağmayı bilmem.”

Köylü bir renk olan kahverengi işe girişti: Mavi inek masmavi bir süt veriyordu.

"İşte bunu hiç görmemiştim," dedi Franco.

"Mavi'nin suçu," dedi Sarı, "her şeyi tek başına yapmak istedi. Oysa herkes sütün sarı olduğunu bilir."

"Sarı mı? Ne uyduruyorsun sen?"

"Ah, burada oturup tartışacak değiliz," dedi Kırmızı, "şimdi sıra bende."

Bir balerin hızıyla kâğıdın üzerinde hoplayıp zıplamasını seyretmek müthiş bir neşe uyandırıyor. Ne çizdiğini görmeden önce bile komik bir şeyin ortaya çıkacağı belliydi.

"İşte oldu," dedi kıkırdarak.

Birbirinden ayrı parçalardan oluştuğu halde nasıl bir arada durduğu anlaşılamayan komik bir adamdı bu. Elleri kollarına, kolları ve bacakları bedenine takılı değildi, burnu yüzüne, başı boynuna yapışık değildi.

"Yaşasın Parça Parça Adam!" diye bağırdı Franco.

Komik adam kâğıttan ayrılmak istediği anda bacağına teki koşturdu.

Bin bir zorlukla onu almak için eğilince bu sefer de tek eli yerde kaldı.

"Elimi yitirdim! Nerede elim?"

Dizüstü çöküp elini ararken başı bir top gibi yuvarlandı gitti. Yuvarlanırken bile başı yakınmaktan ve bağılmaktan geri kalmıyordu.

"İmdat! İmdat! Başımı kestiler! Ben masumum, neden kesiyorsunuz başımı?"

Gülmekten Franco'nun gözlerinden yaşlar boşalmaya başlamıştı.

"Haydi, cesaret biraz!" diyerek parçalarını bir araya getirmesine yardım ediyordu. "İşte şimdi tamam oldun, nasıl yürüdüğünü göster bakalım!"

Parça Parça Adam birkaç adım attı, önce sağ kolunu, sonra sol bacağının yarısını düşürünce kendi de yere yuvarlanıverdi.

Bütün pastel boyalar bir şeyler çizdiler: Çizilen şekiller hemen kâğıttan kalkıyorlar ve merakla çevreyi incelemeye gidiyorlardı. Mavi içinde tayfası olan bir kayık çizdi, o mavi sütü görünce deniz olduğunu sanıp içinde teknesini yüzdürmeye başladı.

Derken incecikten, "Hey! Hey!" diye seslenen birini işitti.

"Kim var orada?" diye soran Sarı oldu.

"Hey, uzatma dostum! Zavallı ve aç bir fareyim, sanırım içinizden biri bana bir akşam yemeği olma fedakârlığında bulunabilir. Kalem kemirmeyi hep sevmişimdir, ister kara olsun, ister renkli olsun, hiç fark etmez."

Pastel boyalar telaşla Franco'ya sokuldular, o da elini uzatarak hepsini korumaya aldı.

"Dinle Bay Fare, karnını arkadaşlarımdan birini yiyerek doyumayı düşünüyorsan yanılıyorsun."

"Bu evde dayanmak çok zor," diye homurdandı Fare dişlerini göstererek. "Ne bir peynir kırıntısı ne

bir yumurta var çalacak; kuyruğumu sokacak zeytin-yağı şişesi, içinde tüneller kazabileceğim un çuvallarından eser bile yok. Bir haftada var olan kilomun yarısını kaybettim."

"Üzgünüm," dedi Francesco, "ama ben de akşam yemeği yiyemeden yatağa girdim. Sana yardım etmek için hiçbir şey yapamam. Ayrıca pastel boyalarım da senin dişlerine uygun değil."

"En azından," diye bağırdı Fare, "söyle de bana yiyecek bir şey çizsinler. Bu konuda pek marifetli olduklarını gördüm."

"Tamam, bu olur."

"Ben hallederim," dedi Sarı. Göz açıp kapayana dek delikleri bile olan bir gravyer peyniri dilimi çiziverdi.

"Çok teşekkürler," diyen Fare bıyıklarını yalıyordu. Kimse peynir diliminin onun ağzında nasıl kaybolduğunu göremedi bile. Şimşekten bile hızlı davranmıştı.

"Nasıl bir iştahmış bu!" dedi Kırmızı. "Dur şimdi, ben senin için ne yapacağımı bilirim."

Temiz bir kâğıt serdi ve içine kırmızı bir çember çizdi.

"Bu Hollanda peyniri olmalı," dedi Fare. "Bir keresinde tadına baktığımı hatırlıyorum, onun da böyle kırmızı kabuğu vardı."

"Bekle bakalım, daha bitmedi."

Kırmızı birincinin üstüne ikinci ama daha küçük bir yuvarlak çizdi ve sonra acayip şeyler ekledi.

"Tuhaf!" diye gözlemledi Fare. "Hiç böyle koca delikleri olan Hollanda peyniri görmemiştim. Herhalde bir fare ailesi haklamış olmalı bunu. Şimdi lütfen çekil kenara, haydi."

"Hıh hıh, ne acele ediyorsun?" diye kıkırdadı Kırmızı. "Daha yeni başlamıştım. Hayatın boyunca hatırlayacağın bir tabak hazırlıyorum sana."

Ve çizmeyi sürdürürken bu tuhaf şekle, farenin sosise benzettiği kuyruğumsu bir şey ekledi.

"Sosis mi? İşte bu iyi bir fikir. En son ne zaman sosis yediğimi anımsamıyorum bile. Hatta belki de hayatımda hiç yememiş olabilirim ama bir bakkal dükkânında yaşayan babamın anlattıklarından biliyorum. Ama şimdi rica ediyorum, biraz kenara çekil ve bırak da dişleyeyim şu sosisi çünkü ağzım sulandı, tükürüklerim boğazımdan seller gibi iniyor ve sanırım boğulacağım."

"Tamam, şimdi bitiriyorum," dedi Kırmızı. "Son bir dokunuşla..."

Fare, uyanmakta ve kâğdın üzerinden yavaş yavaş kalkmakta olan cisme tedirginlikle baktı.

"Ama bu... Aman diyeyim, bu nasıl bir şaka... Yoksa siz... İmdat! Anneciğim!"

Ve öyle bir telaşla kaçtı ki kuyruğu koptu. Kırmızı kahkahayla gülüyordu. Bir kedi, korkunç, koca bir

kırmızı kedi çizmişti, tırnakları pırıl pırıl parlıyor, o ise bıyıklarını yalıyordu. Tembelce miyavladı ve onu okşaması için Franco'nun eline sürtünmeye başladı.

"Bari gözlerini bana bıraksaydın," diye söylendi Yeşil. Ne olsa yıllardan beri kedi gözü boyamakta ustalaşmıştı.

Bu, Franco için unutulmaz bir gece olmuştu. Pastel boyalar birer birer ona marifetlerini gösterdiler. Örneğin pek çok bayrak çizdiler ve hepsi bir araya gelince sanki ulusal bayram günü gibi oldu. Üç renkli bayraklar, kırmızı bayraklar çizildi ve hepsi en güzelin kendi çizdiği bayrak olduğunu iddia etti, sonra aralarında barış yaptılar ve hep birlikte yedi renkli bir bayrak çizdiler.

"İşte budur! Biz tam yedi rengiz ve kimseye haksızlık yapmayız. Şimdi gerçekten iyi anlaşıyoruz."

27 Numaralı Ev

Mavi Ok, gecenin karanlığını yarararak son adrese doğru ilerliyordu. Makinist, Kondüktör ve İstasyon Şefi lokomotifte bir araya gelmişlerdi. Artık geri kalan bütün vagonlar bomboştu.

Kar sonunda kesilmişti. Buz gibi esen bir yel bulutları dağıtmış, ayna gibi pırıl pırıl olan gökyüzünde birkaç yıldız parlıyordu. Parlamaları yakında solgunlaşacaktı çünkü gündeğümü yakındı. İlk tramvaylar çalışmaya başlamış, karlı rayların üzerinden boğuk bir gürültü çıkartarak yürüyorlardı. Makinist bu koca canavarlardan birinin altında kalmamak için son derece dikkatli olmak zorundaydı.

"En güvenli yer," dedi Kondüktör, "kaldırım olmalı."

"Kuralları unutmayalım," diye karşılık verdi İstasyon Şefi, "kaldırımlar yayalar ve hamallar içindir."

"İki ray arasından da ilerleyebiliriz," diye önerdi Makinist. "Tramvay bize değmeden üzerimizden geçer gider, göz kararıyla ölçtüm boylarımızı."

Tramvaylar, değmeden, dokunmadan Mavi Ok'un üzerinde geçip yollarına devam ediyordu. Arkadan yaklaşıyorlar, birkaç dakikalığına korkunç tüneller oluşturuyorlar sonra da lokomotifin önünden uzaklaşıyorlardı. Yürüyen tüneller gibiydiler. Biraz heyecan yaratıyorlardı ama alışılıyordu.

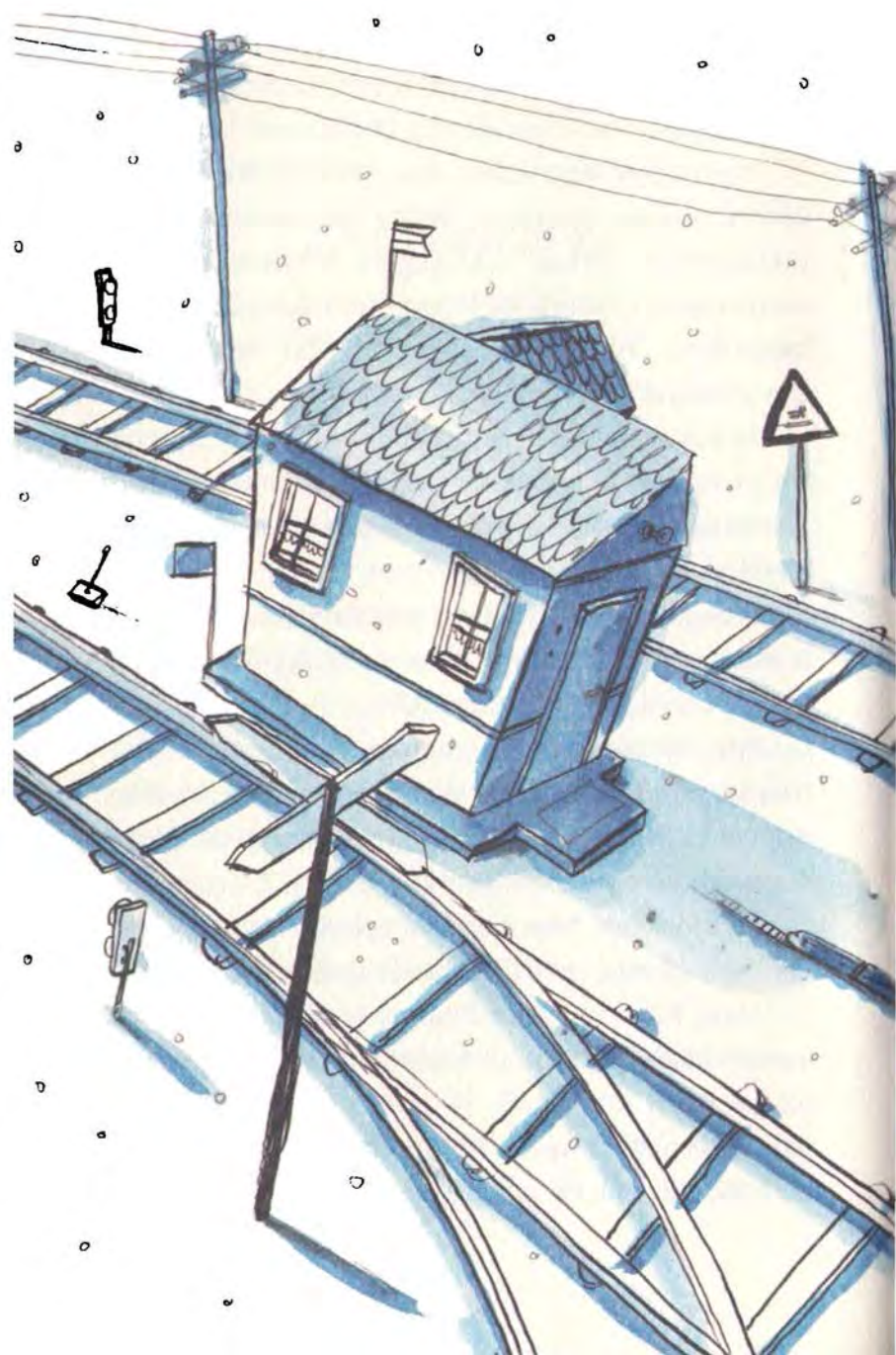
Armağansız kalan son çocuk olan Roberto'nun evi bildiğimiz anlamda ev değil, tren istasyonlarından birinin, istasyon şefinin oturduğu 27 numaralı istasyon evdi.

Makinist, Kondüktör ve İstasyon Şefi gözlerine inanamıyorlardı. Defter, onları gerçek bir istasyon şefinin oturduğu eve getirmişti.

Pencerelerden biri aydınlıktı. Şef uyanıktı, her tren geçişinde işaret vermek için çıkıyordu, fenerini sallaya sallaya karı gözden geçiriyordu, ayakkabılarının altını silip yeniden içeri giriyordu.

Evin önünde hem sağ hem sol yöne uzanan raylar, çelik yılanlar gibi sonsuzluğa doğru yol alıyordu.

Nasıl bir demiryoluydu ama! Mavi Ok treni çalışanları böyle görkemli bir demiryolunu ne görmüşler ne hayal etmişlerdi. Ya trenler? Tren, daha çok uzaktayken bile toprak titremeye başlıyordu. Sonra korkunç bir gürültü yükseliyor, bir kasırğa gibi yak-

laşıyordu, dayanabilmek için kulakları tıkamak gerekliydi.

İşte hızla yol alan bir kenti andıran tren: Ev büyüklüğündeki kompartımanların yüzlerce ışıklı penceresi vardı. Tren geçip gittiği zaman bizim üç trenci sersemliklerini üzerlerinden atamıyorlardı. Gürültü beyinlerine işlemiş ve bir türlü dinmek bilmiyordu. Silkelenmeleri, yüzücülerin suyu kulaklarından çıkartmaları gibi şakaklarını ovmaları gerekiyordu, konuşurlarken de birbirlerini duyabilmek için avaz avaz bağıyorlardı.

"Ne diyorsunuz buna?"

Kondüktörün gözleri korkudan ve heyecandan parlıyordu.

"Bu bir trendi değil mi?"

"Öyle olmalı!" diye bağıyordu Makinist. "Hayatımda hiç böyle güzel bir şey görmemiştim."

"Çocuklar çok şanslıyız," diye bağırdı bu kez de İstasyon Şefi. "Roberto, istasyon şefinin oğlu olmalı. Burada kalacağız ve her gün yüzlerce tren görebileceğiz."

"Giriyor muyuz içeri o halde?" diye sordu motoru kapatmaya hazırlanan Makinist.

"Biraz daha kalalım dışarıda," diye önerdi İstasyon Şefi. "Belki bir tren daha geçer."

Evin dışında birkaç metre boyunca uzanan bir çalılık vardı. Mavi Ok'u bunun arkasına gizlediler ve

üzerindeki karı silkeledikten sonra bir dala oturdular.

Daha birkaç dakika geçmemiştir ki boğuk bir gürültü işitildi ve sonra bu bir gök gürültüsüne dönüştü, geldiği gibi de gitti.

"Bu tren değildi!" dedi İstasyon Şefi.

O sırada evin kapısı açıldı, feneri yüzünün hizasında kaldırmış olarak duran şefin merakla çevresine bakındığı görüldü.

"Giyin hemen, bir şey olmuş olmalı. Belki de toprak kaymasıdır."

"Hemen geliyorum," diye bağırdı çocuk. Pencere kapandı. Birkaç dakika geçti ve Robert giyinmiş olarak dışarı çıktı. Onun da elinde bir fener vardı.

"Bayraklardan birini al," diye buyurdu babası, "ve gidip şu yöndeki raylara bak, ben de köprüye doğru yürüyeceğim. Rayların üzerinde bir şey varsa gelip haber ver bana. 37'nin gelmesine on beş dakika var."

Babası koşarak uzaklaşırken Roberto da kapıya asılı kırmızı bayraklardan birini aldı ve dizlerine kadar kara gömülerek yürümeye başladı.

Neyse ki gökyüzü yavaş yavaş aydınlanıyordu. Dönemece kadar uzanan demiryolu temizdi ama Roberto dönemeçten sonra rayların üzerini ağır bir kar tabakasının ve yamaçlardan dökülmüş toprağın örttüğünü fark etti.

Çocuğun ilk düşüncesi, "Neyse ki köprü yıkılmamış," oldu.

Tam o anda uzaktan 37'nin düdüğünü işitti. Korkudan yere çakılıp kaldı. Ya babası köprünün sağlam olduğunu görüp treni durdurmazsa ne olacaktı? Bacakları titriyor, kalbi güm güm atıyordu.

37 bir kez daha düdüğü çaldı. Bunun üzerine Roberto silkindi, döndü ve "Baba! Baba!" diye bağırarak istasyon evine doğru koşmaya başladı.

Karın içine yuvarlandı, kalktı, yeniden düştü ve dizini raya çarptı. Ağzından bir inilti koşturdu. Yeniden kalkmayı denedi ama başaramadı.

"Baba! Baba!" diye haykırıyordu çaresizce.

Ama babası onu işitemezdi. Tren onun tarafından hızla yaklaşmaktaydı.

Roberto karların içinde sürüklene sürüklene ağlıyor ve bağırıyordu.

"Dur! Dur!" diye haykırırken trenin gürültüsü git-tikçe yaklaşıyordu. Artık 37 ile arasında üç yüz metre kadar kalmıştı. Roberto son bir çabayla kalktı ve düşse bile elinden bırakmadığı kırmızı bayrağı heyecanla sallamaya başladı.

"Dur! Dur!" diye haykırıyordu. Yürek paralayıcı bir düdüğü onun sesini bastırdı. Lokomotif, oğlanın fal taşı gibi açılmış iki gözünün karşısında hızla ilerliyordu. Artık iki yüz... yüz metre kalmıştı...

Ansızın rayların üzerinde bir fren sesi oldu, sert

bir sarsıntıyla tren yavaşladı ve Roberto'dan birkaç metre ötede durabildi.

Makinist trenden indi ve Roberto'ya doğru koştu.

"Ne var? Ne oldu?"

"Toprak kayması," diye mırıldandı Roberto, "şurada toprak kaydı."

O anda tatlı tatlı yumuşak karın içine gömüldüğünü hissetti, kar ona pek sıcak ve hoş gelmişti. Sonra da bir şey duymaz oldu.

Az sonra kendine geldiğinde yatağında yatıyordu.

"Toprak kayması..." diye mırıldanıyordu hâlâ "toprak kayması..."

"Sus, sus!" dedi tanımadığı bir ses sevgiyle. "Tehlikeyi atlattık."

Roberto zorlukla açtı gözlerini.

Oda insan doluydu ve gözlüğü altın çerçevesi bir bey onun üzerine eğilmiş, bileğini tutmuş, nabzını dinliyordu. 37'de yolculuk eden bir doktor ona yardımcı olmak için yanına gelmişti.

"Baba," diye seslendi Roberto cılız bir sesle.

"Buradayım, buradayım!"

Odadaki insanlar o ana dek soluklarını tutmuşlardı ama o anda hep bir ağızdan konuşmaya başladılar.

"Aferin, aferin sana," diyorlardı, "yüzlerce kişinin hayatını kurtardın."

"Sen olmasaydın doğrudan toprağa saplanıp kalacaktık."

"Çok becerikli bir çocuksun," diye başını okşadı bir demiryolcu.

Bu kişi 37'nin kondüktörüydü. Roberto ona gülümsedi, gülümsemesi, dizindeki acıyı yeniden hissedene kadar sürdü ama acıyla birlikte yüzü buruştu.

Güneş doğarken demiryolunu örten toprak, kar kaldırılmıştı ve tren yeniden yola koyulabildi.

Roberto ve babası gene yalnız başlarına kalmışlardı.

Ancak o zaman odada onlarla kalan biri daha olduğunu fark ettiler. Biri mi bir şey mi? Bu, eve girmek için kargaşadan yararlanan Mavi Ok treniydi. Üç demiryolcu heyecan içinde yerlerinde oturuyorlardı ve gözlerini gerçek bir treni tehlikeden kurtaran çocuktan ayıramıyorlardı.

"Aaa!" dedi istasyon şefi, "Bu da neymiş?"

"Elektrikli bir tren baba! Bu bir elektrikli tren! Bana bunu almayı düşündüğünden söz etmemiştin. Harika bir şey, baksana döşenmeyi bekleyen rayları yük vagonlarında. Eminim bu raylar bizim odayı boydan boya dolaşır."

"İyi ama bunu ben almadım ki!" dedi kafası karışan babası. "Daha önce görmedim bile."

Roberto ona hiç inanmayan bakışlarla baktı.

"Kandırma beni... Bana Befana sürprizi yapmak istedin değil mi?"

"Hayır, yemin ederim ki böyle bir şey değil. Bili-

yor musun aklıma ne geldi? Belki tren yolcularından biri bunu kendi çocuklarına armağan olarak almıştı ve sana bırakmak istedi. Ne olsa sen o çocuklara en güzel hediyeyi verdin: Babalarının hayatını kurtardın. Ben böyle pahalı bir oyuncacı asla alamazdım zaten.”

Roberto gülümsedi.

“Doğru,” dedi “37’nin yolcularından biri bırakmış olmalı.”

Befana İşini Bilir

Minik, sadık köpek Bozukluk, Francesco'nun boş evinin önünde kuyruğunu kıvrımış oturuyordu. Solgun güneş ışıkları buz gibi karın üzerine düşüyordu. Bozukluk'un da kuyruğu yarı yarıya donmuştu ama yerinden kıvıldamıyordu. Hiçbir yere gitmek istemiyordu canı. Sadece orada kalmak, belki de Francesco'yu düşünerek ölmek istiyordu.

Francesco ise o sırada karakolun koridorunda duran banka oturmuş, başını duvara dayayıp uymuştu. Tuğla duvar ne de sert bir yastıktı! Ama Francesco gene de rüyasız bir uykuya dalmıştı.

Ve gene o sırada Befana, az önce evine dönmüş olan yorgun ihtiyar Teresa'nın barışma umuduyla hazırladığı kahvesini yudumluyordu.

"Yorganın altına gireceğim," diye homurdanıyordu, "ve yarına kadar uyuyacağım."

"Evet, Barones Hanım."

"Uyandıran olursa canına okurum."

"Okursunuz Barones Hanım."

"Zor bir geceydi."

"Son elli yılın en kötü gecesiydi Barones Hanım."

Ama birisi dükkânın kepengine vurmak için tam da o anı seçmişti.

"Kim o?" diye bağırdı Teresa kaba bir ses tonuyla. "Ne istiyorsunuz? Barones Hanım kimseyi kabul edemez."

"Ben gece bekçisiyim, hanımefendiye bildirmem gereken acil bir durum var."

Teresa kepengin aralığına gözünü dayayıp dışarı bakınca gece bekçisini ve bisikletini gördü; bisikletin gidonuna, içinde her sarsıntıda cikleyen bir kanaryanın bulunduğu bir kafes asılıydı.

"Nereden buldunuz o kafesi?" diye sordu hiddetle Teresa.

"Dün gece buldum, yarı yarıya kara gömülmüştü."

"Ah, tamam. Hırsızlar düşürmüş olmalılar. Siz onu geri getirmeye geldiniz anlaşılır. Tamam, şuradan verin ve teşekkür ederim. Ben Barones Hanım'a veririm."

"Hayır, hayır, bir dakika. Onun için gelmemiştim. Söz konusu olan Francesco."

Tuhaf ama çok da tuhaf olmayan bir şekilde o gece bekçisi Francesco'yu tanıyordu. Oğlancık sine-madaki işinden dönerken ona defalarca rastlamış ve yolda eşlik etmişti.

"Neden tramvaya binmiyorsun?" diye sorardı bekçi.

"Çünkü çok pahalı," derdi Francesco.

"Haklısın," diye başını sallardı gece bekçisi.

"Ben kazandığım bütün parayı eve götürmek zorundayım. Zaten çok az kazanıyorum."

"Haklısın," mırıldanırdı bekçi. "Senin yaşında çalışmak zorunda olmak keyifli olmasa gerek, değil mi?"

"Ben yakınmıyorum," diyordu Francesco. "Hatta oldukça mutluyum. Evet, oyun oynamaya zamanım kalmıyor ama zaten neyle oynayacağım ki? Oyuncuğum bile yok."

"Öyle olmalı," diyordu bekçi, "öyle olmalı."

Francesco çene çalar, adam dinlerdi. Büyük adam gibi çalışan, cebindeki üç kuruş kazancıyla gece yarısı bütün kenti baştan başa yürüyen bu çocuğu çok severdi.

İşte yardım çağrısını bu gece bekçisi de duymuş, öteki bekçilerin hırsızları yakalayışını ve Francesco'nun da bir suçlu gibi kelepçelenerek onlarla götürüldüğünü büyük şaşkınlık içinde seyretmişti.

"Buna inanmam," diye düşünmüştü hemen, "bu

çocuk hırsız olamaz. Onu kendi oğlum gibi yakından tanıyorum.”

Hemen karakola koşmuştu ama onu ters yüz edip kovmuşlardı.

“Sen git kendi işine bak,” demişti polisler, “gidip bölgede dolaş, yoksa hırsızlar kentin bütün dükkânlarını boşaltacaklar. Akrabam mı bu çocuk?”

“Hayır, akrabam değil ama...”

“O halde bırak biz ilgilenelim. Biz biliriz bu tipleri...”

Bekçi üzgün bir şekilde karakoldan çıkmış ve işinin başına dönmüştü. Ama eve dönmeden dükkânın sahibesinin belki ona yardım edebileceğini düşündü.

“Hanımefendi,” derim ona “karakolda beni dinlemediler. Tam Befana bayramında zavallı çocuk hırsız gibi karakola düştü. Neden polise gelip onu kurtarmama yardım etmiyorsunuz? O çocuğu tanıdığınızı, dükkândan hiçbir şeyin çalınmadığını, onun iyi bir çocuk olduğunu söylemeniz yeterli olacaktır. Lütfen bir şeyler yapın onun için. Belki de polis sizi dinler.”

“Francesco mu?” dedi Teresa. “Kimmiş bu Francesco?”

“Lütfen soru sormayı bırakın, çok acil bir durum söz konusu.”

“İnsanın uykusu varsa hiçbir şey yatağa gitmekten daha acil olamaz.”

"Teresa, kiminle çene çalyorsun?" diye seslendi Befana.

"Yok bir şey Barones Hanım, bir gece bekçisi gelmiş."

"Patron bu olmalı," diye düşündü bekçi. Yüksek sesle seslendi:

"Barones Hanım! Barones Hanım!

Befana bu çağrıya bayıldı:

"İşte nazik ve bir soylu bir hanıma nasıl davranılması gerektiğini bilen biri!"

"Teresa," dedi sonra, "kepengi aç ve beyefendiyi içeri al. Zarif bir beyi, rahatsızlık veren birinden ayırmayı bilmiyor musun sen? Buyurun lütfen, nasıl yardımcı olabilirim size?"

Bekçi, iki kelimeyle bir önceki gecenin olaylarını özetleyiverdi.

Befana ve Teresa şaşkınlıktan şaşkınlığa düşüyorlardı:

"Biz damlarda gezerken hırsızlar mı girdi dükkâna? İnanmıyorum! Kasamızı boşalttılar mı acaba?"

"Hayır efendim," dedi bekçi. "Francesco sayesinde bu durum önlendi. O alarm vererek bekçileri çağırdı."

"Francesco," diye yineledi Befana. "Ama ben tanıyorum o çocuğu. Ne yazık ki iyi müşterilerimden biri değildir. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz her-

halde. Yoksul bir aile, ceplerinde pek parası olmayan insanlar... Ne yapabilirdim ki? Ben herkesin mutlu olmasını isterim. Ama günümüzde kolay bir iş değil bu, anlatabiliyor muyum? Hemen sizinle karakola geliyorum."

On dakika sonra Befana ve gece bekçisi karakoldaydılar.

"Komiser ile görüşmek istiyorum," dedi Befana.

"Bu saatte mi? Hayal görüyor olmalısınız. Komiser sabah dokuzda gelir karakola."

"Onu hemen çağırın."

"Çağırarak mı? Deli misiniz siz, nesiniz?"

Bu söz üzerine Befana'nın sabrı taşıtı.

"Siz bana deli mi diyorsunuz? Sözlerinize dikkat edin. Şu anda karşınızda bir Barones var. Komiseri hemen çağırmasanız bundan sonraki günlerinizi pişmanlık içinde geçirirsiniz."

Anlayacağınız, Befana polis memurunu deli etti. Zavallı memur komiseri çağırarak zorunda kaldı, bu arada gizlice ellerini ovuşturarak gece bekçisine de korkunç bakışlar fırlatıyordu. Geldiğinde komiserin gözlerinden uyku akıyordu, pek bir şey görececek hali yok gibiydi. Befana ona da oldukça sert davrandı.

"Sayın komiser, nasıl olur da bütün bir gece boyunca masum bir çocuğu karakolda tutarsınız siz?"

"İyi ama ben kimseyi tutmadım ki. Çocuk kendisi sorgulamayı beklemek için kaldı."

"Ah, öyle mi? Sorgulayın o halde! Ve bunu çok çabuk yapın çünkü gidip uyumak için sabırsızlanıyorum."

Polislerden biri gidip Francesco'yu uyandırdı. Zavallı çocuğun yorgunluktan kemikleri ağrıyordu. Befana'yı görür görmez sırtı boydan boya ürperdi.

Onu suçlamak için gelmiş olmalıydı! Onun günlerce vitrini seyredişini görmüş olmalıydı. Belki de Befana soygunu hazırlayanın kendisi olduğunu düşünüyordu.

"Hanımefendi ben bir şeye dokunmadım," diye yalvardı, "bekçileri çağıran bendim."

"Aynen öyle oldu," dedi Befana da ciddi bir sesle. "Şimdi durum aydınlandığına göre gidebiliriz."

"Bir dakika," diye araya girdi komiser, "durumun aydınlandığına nereden karar verdiniz? Bu çocuk yalan söylüyor olabilir. Onu kentten en tehlikeli iki hırsızının yanında yakaladık."

"Yalan söylemek mi? Yoksa bir çocuğun doğru söyleyip söylemediğini anlayamayacak kadar yaşlandığımı mı söylüyorsunuz siz bana? Bu çocuk benim dükkânımı kurtardı ve siz ona ödül vereceğiniz yerde içeri tıkiyorsunuz. Amma adalet! Onu ben ödüllendireceğim zaten! Haydi, gidiyoruz biz."

Komiser kollarını açtı. Bu yaşlı kadınla başa çıkamıyordu. Befana oğlanın elinden tuttu, polisler öfkeli bakışlar fırlattı, onlar da yıldırım çarpmasın diye korkudan gözlerini yumdular ve kapıya doğru yürüdü. Bekçiler sanki bir generalmiş gibi selamladılar onu, zaten Befana o andan itibaren tarihin bütün generallerinden daha şanlı bir yürüyüşe geçmişti.

Gece bekçisi sevincinden bisikletine öyle bir atlayış atladı ki bisikletin öteki tarafından yere, karların içine düştü.

"Canın acıdı mı?" diye sordu Befana.

"Yok canım, çok mutluyum ben," dedi bekçi. Ve Francesco'ya selam verip Befana'nın elini kibar hanımlara yapıldığı üzere, zarif bir biçimde öptükten sonra uzaklaştı.

"Sevimli bir genç," dedi Befana eline bakarak. "Gerçek bir hanımefendiye nasıl davranılması gerektiğini biliyor."

Öteki eliyle heyecandan ter içinde kalmış olan Francesco'nun elini tutuyordu.

Befana o kadar da kötü bir kadın değildi demek ki! Onu karakoldan kurtarmıştı ve şimdi elinden tutmuş, biraz sert ama iyi yürekli bir büyükanne gibi şehrin ortasında yürüyordu onunla.

Hizmetçi bu ikilinin gelişini gördüğünde gözlerine inanamadı. Hemen üçüncü bir kahve daha pişirdi ve dolaptan içinde birkaç yıllık kurabiyeler olan cam kavanozu çıkardı. Kurabiyeler beton gibi sertti ama Francesco'nun dişleri daha sert olduğundan kavanoz boşalana kadar hepsini kemirdi.

"Senin şu kurabiyeleri yiyişini seyrederken neredeyse kıskançlıktan benim de dişlerim çıkacaktı," diye mırıldandı pek duygulanan Befana.

Francesco ona gülerek baktı. Sonra ayağa kalktı:

"Eve dönmeliyim," dedi. "Annem çok merak etmiştir."

Befana kulağını kaşdı.

"Sana bir hediye vermek isterdim," dedi, "ama bu gece dükkânda ne varsa dağıttım. Farelerden başka bir şey kalmadı. O treni, Mavi Ok'u beğendiğini biliyorum ama ne yazık ki o da kendi başına kaçtı buradan."

"Önemi yok," dedi Francesco gülümseyerek, "zaten oynamaya zamanım yok. Çalışmam gerekiyor. Sinemada iş buldum."

"Dinle beni," dedi Befana. "Çok uzun zamandır dükkâna bir çırak almayı düşünüyordum. Oyuncakları düzene sokacak, gelen mektup zarflarını açacak, hesapları yapacak birini arıyorum. Doğruyu söylemek gerekirse gözlerim biraz bozuldu ve eskisi gibi çalışmakta zorlanıyorum. Benim çırağım olur musun?"

Francesco mutluluktan düşüp bayılacağını sandı.

"Befana'nın çırağı!" diye haykırdı.

"Dükkânın çırağı oluyorsun. Seni süpürge tepesinde müşteriye hediye dağıtmaya götüreceğimi sanma sakın."

Francesco çevresine bakındı. Raflarda buruşuk kâğıtlardan başka bir şey bulunmasa bile burası harika bir yere benziyordu.

"Elbette..."

"Tamam, o halde anlaştık," dedi Befana. "Yarın iş başı yaparsın."

Francesco ona teşekkür etti ve izin istedi. Sonra nazik bir şekilde hizmetçi kadına da veda etti. Teresa patronunu bir başkasıyla paylaşmak zorunda olduğu için biraz kıskanmış gibiydi. Ama gene de ona böyle güven ve sevgiyle bakan çocuğa kıyamadı ve ona gülmüseddi.

"Dur bekle," dedi Befana. "Sana bir araba çağıra-

yım. Artık benim hizmetimde çalıştığına göre üşütüp hastalanmanı istemem.”

Araba da çağırıyordu! Francesco o güne kadar arabalara sadece arkalarına asılarak binmişti, arabacının kamçısından korka korka yapardı bunu.

Bu sefer onu soğuktan koruyan kapalı arabanın içinde, yumuşacık koltuğa oturuyordu. Üstelik arabacı dizlerine sıcak bir battaniye bile örttü ve yerine geçerek kırbacını şaklattı.

At yavaş yavaş yürümeye başladı.

“Arkadaşlarımın beni bu durumda görebilmelerini isterdim,” diye düşündü Francesco. “Eve gittiğimde inmeden anneme seslenirim, kardeşlerimle pencereden bakarlar ve onlara arabayı gösteririm. Nasıl şaşırırlar kim bilir!”

Bu arada gözkapakları iyice ağırlaşmıştı. Arabanın tatlı sallantısı içinde yumdu gözlerini ve karda yumuşacık giden arabada huzur içinde uyuyakaldı.

Bozukluk Ölmek İstiyor

Bozukluk şöyle bir silkelendi.

"Kımıldasam iyi olacak," diye düşündü, "terk edilmiş bir evin kapısında oturup donmaya gerek yok. Efendilerinin mezarının başında oturup ölen köpekleri duymuştum ama benim henüz bir efendim bile yok, burası da mezar değil zaten. Biraz bacaklarımı hareket ettireyim bari."

Kuyruğunu sallamaya çalıştı ama öyle donmuştu ki bu bile çok zor geldi. Ucunu ısıtmak için karlı burununu ovuşturdu, üzerindeki karları attı ve yürümeye başladı.

Ne yöne mi? Bunun bir önemi yoktu. Köpekler nereye gittiklerini her zaman bilecekler diye bir şey yoktur: Tabii gerçek köpeklerden söz ediyoruz. Bozukluk oyuncak bir köpekti zaten.

Bozukluk şehrin şurasında burasında dolaştı, üzerine doğru gelen hatta su sıçratan tramvayların önünden koşturdu.

Arada sırada su birikintisinde kendi görüntüsüne bakıyordu ve şöyle düşünüyordu: "Tuhaf bir şey, sanki bu gece şişmanlamışım gibi. Gerçekten tuhaf. Üstelik Befana'nın vitrininde bir yıl durdum ve hiç büyümedim."

Atlı heykelin önünden geçti ve ona seslenmeye çalıştı ama bildiğiniz gibi Bozukluk havlamayı bilmiyordu. Yağan kar yüzünden yurtseverin sakalı bembeyaz olmuştu, atın sırtındaki örtü de buz tutmuştu. Bozukluk birkaç dakika durup bir yanıt bekleyerek onu seyretti ama atın yelelerinden koca bir buz parçası düşmek üzere olduğundan hemen kaçtı.

O sırada arkasından bir ıslık sesi duyuldu. Dönüp baktığında bisikletin üzerinde bir genç gördü, arkasında da koca bir sepet vardı. Bozukluk insanlarla yakınlık kurmaya alışık değildi. Bir anlamda o da kurtlar gibi yabani bir köpekti. Delikanlıdan uzağa kaçtı. Yalnızlık hissetmeye başlamıştı. Şimdi iki kelime konuşacağı birinin olmasını çok isterdi. Arkadaş olmadan, dost olmadan yaşanır mıydı?

Bozukluk kendi kendine konuşmayı denedi. Bir su birikintisinin başına gitti ve sudaki yansımasıyla konuşmaya başladı.

"Nereye gidiyorsun kaybolmuş ve donmuş köpek?" diye sordu.

"Nereye gidiyorsun kaybolmuş ve donmuş köpek?" diye yanıt verdi yansıması yankı gibi.

"Benim sözlerimi yinelemekten başka bir şey bilmiyor musun?"

"Benim sözlerimi yinelemekten başka bir şey bilmiyor musun?" dedi sudaki köpek.

"Aptal," dedi Bozukluk.

"Aptal," dedi yansıması.

İşte yalnızlığın sonu buydu: İnsan kendini sıkıcı ve aptal buluyordu.

Bozukluk bir arkadaş bulabilme uğruna kuyruğunun yarısını vermeye razıydı. Bisikletli delikanlının peşinden koşmayı düşündü ama o da artık kim bilir neredeydi. Tam o sırada ara sokaktan bir başka bisikletli çıktı ve Bozukluk neşeyle ona doğru atıldı. Onu beklemeyen bisikletli dengesini kaybetti ve düşüp boylu boyunca karın içine serildi.

Daha yerinden kalkmadan, "Lanet olası aptal köpek!" diye bağırdı.

Bir kartopu yapıp hızla üzerine fırlattı.

Top, Bozukluk'un gözüne geldi. İnleye inleye kaçtı. Ne şanssızdı!

Bir ağacın dibine çekilip sürekli yaşaran gözünü iyileştirmeye çalıştı. Dayanılmaz bir yanma hissediyordu gözünde. Bu acıyı çekmemektense gözünü çıkarmayı yeğlerdi.

Ölmeye karar vererek rayların üzerine uzandı. İlk tramvaylar raylardaki karı süpürüp atmıştı, şimdi bu demirlerden güneş ışınları yansiyordu. Derken raylarda hafif bir titreme oldu.

"Bir tramvay yaklaşıyor. Zamanıdır artık. Elveda Bozukluk, şanslı bir köpek olamadın. General gibi sen de cesurca öl. Sokak köpekleri dünyada asla yalnız kalmamak gerektiğini öğrensinler senden!"

Tramvay hızla yaklaştı ama Bozukluk'tan birkaç adım ötede sert bir fren yaptı. Bir tramvaycı aşağı indi ve şöyle dedi:

"Bakın burada bir köpek var. Ölmek isteyen bir köpek. Hiç böyle bir şey gördünüz mü?"

Bozukluk dört ayağının üzerine zıpladı ve utançtan kuyruğunu indirip kaçmaya başladı. Huzur içinde ölmesine bile izin vermiyorlardı. Ne kötülük yapmıştı ki?

"Hey, hey!" diye sesleniyordu tramvayın vatmanı. "Fido, gel buraya, Fido."

Sonra başka isimler de denedi ama Bozukluk onun niyetinin iyi olduğunu bilse de dönüp bakmadı.

"Fido, Flok, Wolf, Yavru! Dinlesene, gel buraya."

Bozukluk başını bile çevirip bakmadı. Vatman tramvaya bindi, çingırağını çala çala, rayların boş olmasına dikkat ede ede yoluna koyuldu.

Bir binanın kapısının içine gizlenen Bozukluk on adım ötesindeki tramvayın gürültüyle geçişini seyretti ama çıkmaya cesaret etmedi. Oysa ne de neşeyle çingırak çalıyordu şu tramvay! Ne sevimli ve güler yüzlü bir adamdı vatman! Üşüyen bir köpeği ısıtmak için boynundaki atkıyı çıkartacak, her sabah elindeki ekmeği tatlı süte ufalayacak bir tipe benziyordu.

Bozukluk içini çekti.

Şimdi yolun altından at nalı ve tekerlek sesi geliyordu. Yaşlı bir atın çektiği araba tıngır mıngır yaklaşıyordu.

"Kendimi arabanın altına atacağım," diye düşündü Bozukluk. "Atın nalı altında ölmesem de tekerlekler çiğner beni."

At arabası iki adım ötesine gelince gözlerini kapayarak kendini atın ayakları arasına atıverdi. Ama at onu görmüştü. Gözlerinde gözlük olsa bile atların gözleri iyi görür. Nallar köpeciğin tüyelerine bir zarar vermedi. Arama belli belirsiz yolunu değiştirdi ve Bozukluk tekerleklerin altında da ezilmedi.

Minik köpek dört ayağıyla arabaya tutunmuş, boşluğa asılı kalmıştı, yolu bedava gitmek için asılan ve arabacıdan kırbaç yiyen yaramaz çocuklar gibi olmuştu.

"Tramvaylarda olduğu gibi," diye dűşündü, anıt-taki yurtseverin anlattığını hatırlayan Bozukluk. "Kim bilir belki Francesco da řu anda beleş gitmek için bir arabaya asılmıştır. řu işe bak: Beni gören biri terbi-yesiz, serseri bir köpek olduğumu düşünecektir. Oysa gerçek niyetimin ne olduğunu bilseler!"

Aslına bakarsanız gayet rahat bir durumdaydı. Tekerlekler biraz kar sıçratıyordu, bu da burnunu gıdıklıyordu. Sağından ve solundan hızla evler akıp geçiyor gibi görünüyordu.

"Arabada gitmek güzelmiş," diye dűşündü Bo-zukluk. (Francesco ile aynı düşüncedeydi.)

"Arabanın gittiği yere gideceğim," diye kendi kendine söz verdi Bozukluk. "Arabacı beni göremez sanırım, bütün gün böyle ileri geri gezerim, sonunda bir şey olur elbet. Ölmediğime memnunum. Brrr! Ne kötü bir son olacaktı aslında. şu anda mezarda fare-lerle yatacaktım."

Bir süre sonra Bozukluk duruşundan sıkıldı. Ara-banın üstü de altı kadar rahat mı diye merak etti.

"Sanırım üstü daha güzeldir," diye dűşündü. "Mavi Ok treninin birinci sınıf kompartımanlarındaki gibi kırmızı koltuklar vardır belki. şöyle güzelce uza-nır, kuyruğumu kıvrımak zorunda kalmadan yatarım oraya. Bir deneyeyim yukarı çıkmayı."

Dişlerini, patilerini, kuyruğunu kullanarak ara-banın üstüne tırmandı ve içine giriverdi. İçerisi sıca-

cıktı. Bozukluk ayaklarının altında tahmin ettiği gibi kırmızı kadife kumaşın yumuşaklığını hissetti.

“Pek iyi göremiyorum,” diye düşündü, “ama Mavi Ok treninden daha rahat olduğunu hissetmek için görmeye gerek yok. Sanırım patilerimle kumaşı ıslatacağım ama ne önemi var ki? Hayatımda ilk kez arabaya biniyorum ve bunun tadını çıkarmak istiyorum. Şimdi canımın çektiğince uzanayım şöyle.”

Gerçekten de gerindi, uzandı ve... Başıyla bir şeye, daha doğrusu birine çarptı.

“Kim varmış arabada?” diye düşündü Bozukluk korkuyla. Burnunu kaldırdı, gri gözlerini açtı ve az daha yüreğine inecekti!

Yastıkların üzerine uzanmış, bir kolunun üzerine kıvrılmış, gözlerini yumarak tatlı bir uykuya dalmış olan bir oğlan çocuğu gördü köpecik.

Bozukluk Havlamayı Öğreniyor

Heyecandan yüreği ağzına gelen Bozukluk zar zor, "Francesco," diyebildi. Sesini kendi bile duymadı. O kadar şaşkın ve sevinçliydi ki bir süre daha sanki birisi kuyruğuna basmış gibi inlemeyi sürdürdü.

Francesco uykusunda kımıldadı ve gülümsedi. Belli ki o anda her zamanki gibi alnına dökülen, ikisi de yumulu gözlerini birbirinden ayırmaya yarayan kumral kâküllü başının içinden tatlı bir rüya geçiyordu.

Bozukluk, diliyle onun elini yaladı. Hayatında ilk kez bir dostunun elini yalıyordu ve bu ona dünyanın en tatlı şeyiymiş gibi geldi.

"Az daha kendimi tramvay altına atıyordum," diye düşündü. "Az daha Francesco'nun arabasının altında kalıp can verecektim."

Mutluluktan gözlerini yumdu ama sonra Francesco'yu gözden kaybetmemek için hemen yeniden açtı. Bozukluk, mutluluktan kuyruğunu kadife yastıklara vurup duruyordu. Kuyruğuna şöyle dalgın bir bakış fırlattı ve az önce çamurlu su birikintisinde olduğu gibi kuyruğundaki bir tuhafılık dikkatini çekti.

"Acayip, kuyruğum eskisinden farklı görünüyor. Oysa bildiğim kadarıyla kimse bana yeni bir kuyruk takmadı."

Kuyruğunu yakalayacağım diye kendi çevresinde bir, iki kez döndü, sonunda Francesco'nun üstüne yuvarlanıp oğlanı uyandırdı.

Gözlerini açtı ve hemen kapadı. Sabah ışığı gümüş bir çağlayan gibi gözlerinden içeri girmişti.

Başına gelenlerin hiçbirini hatırlamadığı için sersemlik içinde, "Neredeyim acaba?" diye düşündü.

Atın nal sesleri, o olaylı gecenin her bir anını gözünün önüne getirdi.

Gözlerini yeniden açtı ve kuyruğunu sallayarak ilk hareketiyle kucağına atlamayı bekleyen Bozukluk adındaki köpeği gördü.

"Bir köpek!" diye haykırdı Francesco neşeyle. "Nereden çıktı acaba?"

Şöyle bir doğrulup oturduysa da henüz Bozukluk'u okşamak için elini uzatmaya cesaret edemiyordu.

"Belki de Befana'nın armağanıdır. Bu yıl için armağanı bu olmuştur belki de."

Ama sonra gülmeye başladı. Befana oyuncak hediye ederdi, gerçek köpek değil. Şu yanında oturan oyuncak değil, ıslak ve duygulu gözleriyle gerçek bir köpekti; canlı kuyruğu rüzgâra kapılmış bayrak gibi sallanıyordu. Anladınız mı? Bozukluk artık oyuncak köpek değildi, o gerçek bir köpekti.

Francesco tatlı tatlı sırtını okşadı, önce ürkekçe tek eliyle okşadıysa da sonra iki eliyle birden sarıldı köpeğine. Bozukluk bu daveti beklemiyordu: Topaç gibi dizlerine atıldı ve havlamaya başladı.

Aynen öyle havladı. Bozukluk hayatında ilk kez boğazından tuhaf, güçlü, canlı bir ses çıktığını işitti; bu onun her zamanki iniltilerinden çok farklıydı. Bu bir şarkıya benziyordu, çan gibi çınlıyordu kendi kafasının içinde.

Bozukluk, "Havlıyorum," diye düşünebildi. Sonra bir daha düşünmedi ve kendini hiç tatmadığı bu mutluluğu yaşamaya bıraktı. Öyle heyecanla ve sevinçle havlıyordu ki Francesco gülmeye başladı.

"Sanki hayatında hiç havlamamış gibisin."

Bozukluk artık bezden yapılmış bir oyuncak değildi. Gerçek kalbi tam olması gereken noktada, bu tir tir titreyen bedenin içinde çarpıyordu. Okşadığınız zaman öteki oyuncaklar gibi soğuk ve tepkisiz değildi; sıcaktı, canlıydı, heyecandan titriyordu.

Bütün bunların nedeni gerçek bir dost bulmasından ve artık dünyada yalnız olmamasından kaynaklanıyordu.

Havlama sesini duyan arabacı arkasını döndü. Çocukla köpeğin, arabanın eski ve yıpranmış minderlerinde nasıl yuvarlandıklarını, neşeyle oynadıklarını gördü. Yumuşak çimenlerin ya da yastıkların üzerinde köpeklerle çocuklar arasında bir fark kalmaz, uygun yer buldular mı topaç gibi yuvarlanırlar.

"Bu da nereden çıktı?" diye sordu arabacı gülererek.

"Ben de bilmiyorum. Uyandığımda elimi yalıyordu."

"Sokak köpeği olmalı. Soğuktan korunmak için arabaya atladı herhalde."

"Belki de üzgündü ve arkadaş arıyordu."

"Evet, öyle olmalı."

Arabacı öksürdü ve ona uzun bir öykü anlatmaya başladı:

"Bir zamanlar bir köpek bulmuştum. İstasyondan geliyordum, arabam yolcularla, bavullarla doluydu. Atımın canı da o gün hiç yürümek istemiyordu. Hava yağmurluydu, atlar da şımarıklık yapar bazen. Hatta bir atasözü şöyle der..."

Ama Francesco ve Bozukluk, bu atasözünün ne dediğini ve arabacının öyküsünün nasıl sona erdiğini hiçbir zaman öğrenemediler. İhtiyar adam konuştu,

konuştı, konuştu ve bizim iki dost -ya da iki çocuk diyelim- iki kişi olunca ne güzel oynadığını, gü-lündüğünü, eğlenildiğini gördüler ve her şeyin daha güzel göründüğünü fark ettiler.

Kış mevsiminde, kent karla kaplanmışken bile yaz günü deniz kenarındaymış gibi mutlu olmak, huzurlu olmak mümkündür.

Arkadaş Nedir

Francesco ertesi gün Befana'nın dükkânına çalışmaya gitti. Tabii ki Bozukluk da peşindeydi. Bir dakika bile ayrılmaları mümkün değildi. Francesco onu yatağına almış, Bozukluk sabah onu erkenden havlayarak uyandırmıştı. Ona şöyle demek ister gibiydi: "Haydi, uyuyarak zaman harcama. Yapacak bin tane işimiz var. Birlikte karda yuvarlanacağız, kim önce varacak diye fabrika duvarına kadar koşacağız, kim en uzağa ulaşacak diye altıncı basamaktan atlayacağız. Haydi, uyan, uyan artık!"

Yol boyunca oynamayı sürdürdüler.

Gerçeği söylemek gerekirse Befana şöyle bir yüzünü buruşturdu ve şöyle dedi:

"Bir köpek mi? Onu da dükkâna almak mı istiyorsun?"

"İzin verirseniz Barones Hanım."

"Hımm, pireli midir acaba?"

"Hayır hanımefendi. Çok temiz bir köpektir."

"Evet, evet. Sanki onu daha önce bir yerlerde görmüş gibiyim. Nerede gördüğümüzü hatırlıyor musun?"

"Hayır Barones Hanım. Ama... Bir dakika... Kime benziyor biliyor musunuz? Hani geçen hafta vitrinimizde olan bez köpeğe."

"Haklısın, tıpkı ona benziyor. Ama o daha küçüktü."

"Evet, Barones Hanım, daha küçüktü."

Bozukluk, kendini hatırlatmak için havladı. Ama Befana gülererek şöyle dedi:

"Hem o havlamıyordu."

"Evet, Barones Hanım, havlamıyordu."

Francesco yerleri kirletmemesi ve onu oyalaması konusunda söz aldıktan sonra köpeğin dükkânda kalmasına izin verdi.

Bozukluk bir yıldır öğrenemediği şeyleri bir günde öğrendi. Müşteri geldiğinde uyarmak için havlamayı öğrendi. Arka patileri üzerinde ayakta durup müşterilerin Francesco'ya bahşiş bırakacakları tası dişleri arasında tutmayı öğrendi. Anneleri Befana ile şundan bundan, havanın hep soğuk olmasından söz ederlerken küçük çocukları oyalamak ve uslu durmalarını sağlamak için onlarla oynamayı öğrendi.

Daha sakın saatlerde, müşteri yokken Francesco

ve Bozukluk yeni oyuncaklarla, Befana'nın yeni mevsim için getirttiği oyuncaklarla oynuyorlardı. Bunlar Bozukluk'un tanımadığı yeni tiplerdi: Jetler, havalı tüfekler, pencerelerinde yüzlerce kişinin durduğu transatlantik gemiler.

"Zavallı Yarımsakal," diye düşünüyordu Bozukluk, "burada olsaydı yelkenlisinden utanırdı."

Bozukluk bu tiplerle anlaşamıyordu. Sessiz ve hareketsizdiler, ona hiç güven vermiyorlardı. Belki Bozukluk'un bir zamanlar arkadaşlarıyla yaptığı gibi onlar da aralarında konuşup anlaşıyor olabilirdi. Ama artık Bozukluk onlardan biri değildi: Gerçek insanlar dünyasına aitti; gerçek bir kalbi vardı, Üç Kulanınki gibi kalemle çizilmiş bir kalp değildi onunki.

Francesco da artık oyuncaklarla pek eğlenemiyordu. Bozukluk ile yuvarlanmayı, ısırması için ona elini uzatmayı, onunla güreşmeyi daha çok seviyordu.

"Dünyanın bütün oyuncakları bir araya gelse bir arkadaş kadar değerli olamıyor," diyordu Francesco Bozukluk'un kulağına.

Bozukluk da havlıyordu:

"Evet, evet!"

"Hiç ayrılmayacağız değil mi?"

"Asla! Asla!" diye havlıyordu Bozukluk.

Befana dükkânın arka odasından burnunu uzatıyor ve gözlüklerinin üzerinden bakarak bağırıyordu:

"Neden bu kadar çok havlıyor bu şeytancık?"

"Çok mutlu da ondan Barones Hanım. Dünyada olmaktan çok mutlu."

Bozukluk da havlıyordu:

"Evet! Evet!"

Bu kitabın sahibi:

.....

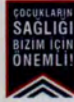
Gianni Rodari

MAVİ OK

Oyuncakların kalbi var mıdır?

Vitrinde sergilenen Mavi Ok adındaki oyuncak tren, Francesco'nun dikkatini çekse de onu alacak parası yoktur. 6 Ocak gecesi vitrindeki bütün oyuncaklar Mavi Ok trenine binip onları gerçekten isteyen çocuklara varmak üzere yola koyulurlar.

Tüm hammaddeler laboratuvarında testten geçirilmiş ve sağlığa zararlı herhangi bir maddeye rastlanmamıştır.

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü®
psikolojik hizmetler, eğitim, araştırma, kurumsal danışmanlık

Bu kitap Davranış Bilimleri Enstitüsü'nün Çocuk ve Genç Danışmanlık Merkezi tarafından çocuk ruh sağlığı ve gelişimi açısından uygun bulunmuştur.

0006986

KDV İÇİNDEDİR
22.00 TL

